

HAFTALIK BİLGİLENDİRME

RAPORU

2022

04 - 10 Nisan Günleri

İçindekiler sayfasındaki konu başlıklarına tıklayarak istediğiniz konu hakkında bilgi alabilirsiniz.

**Medya ve Kurumsal İletişimden Sorumlu
Genel Başkan Başdanışmanlığı**

İçindekiler

KONUŞULMAMASI GEREKENLER-DİKKAT EDİLMESİ GEREKEN KONULAR	3
04-10 NİSAN 2022 HAFTASI ÖZEL GÜNLER	3
YÖNETİLEMİYEN EKONOMİNİN RESMİ VERİLEREL ÇÖKÜŞÜ	4
ZAM ZAM ZAM!	10
HER GÜNE YENİ BİR ZAM	11
AK PARTİ İKTİDARI KAŞ YAPARKEN GÖZ ÇIKARDI	12
AK PARTİ İKTİDARININ İNDİRİM SÖYLEMİNE KARŞIN ENERJİ FATURALARI SON BİR YILDA İKİYE KATLANDI	14
ELEKTRİK FİYATLARINDAKİ ARTIŞ 8 YILDA YÜZDE 440'İ AŞTI	15
ŞEKERE YÜZDE 31 ZAM!	15
DIŞ TİCARET AÇIĞI ŞUBAT AYINDA YÜZDE 135,5 ARTTI	16
DÖVİZ KURU ÜZERİNDEN GARANTİ VE KAMUYA YENİ YÜK- VATANDAŞIN CEBİNDEN YİNE ŞİRKETİN ZARARI ÖDENECEK	17
ZAMLARI ASGARİ ÜCRETTEN FAZLA!	18
EKONOMİ POLİTİKASI OLMAYINCA KDV İNDİRİMLERİ PAHALILIĞA ÇÖZÜM OLMUYOR	19
AK PARTİ İKTİDARI 'AKARYAKIT ÇOK UCUZ' ALGISI YAPIYOR	20
İKTİDAR 'TEK KURUŞ ÇIKMIYOR' DERKEN, 2022 BÜTÇESİNDE MİLYARLARCA LİRA GARANTİ ÖDENEĞİ OLARAK AYRILDI...	21
SARAYIN KARA DÜZENİ, YANDAŞ OLİGARKLARI İLE EŞİTSİZLİKLERİ DERİNLEŞTİRDİ	22
PTT'DE DÖNÜŞÜM SANCISI	25
5 İMAM, GENÇLİK VE SPOR MÜDÜRÜ OLARAK ATANDI	26
AKP'Lİ BELEDİYEDEN 700 BİN TL'LİK KOL SAATI İHALESİ	26
TARIM BİRLİK'TE 'ÜST DÜZEY' FAYDA! AMA KİME!	27
GASP BAHÇESİ	27
ZEYTİNLİK ALANLARI YOK EDECEK DÜZENLEME	28
AKP, İKLİM KRİZİNİ YÖNETİM KRİZİ HALİNE DÖNÜŞTÜRDÜ	29
PANDEMİDE GEÇEN İKİ YILDA HAK İHLALLERİ	29
AYM TARAFINDAN 2022 YILINDA VERİLEN HAK İHLALİ KARARLARI	31
İKİNCİ YILINDA PANDEMİNİN İŞÇİLERE ETKİLERİ	32
TÜRKİYE'DE OCAK VE ŞUBATTA EN AZ 17 BİN İŞÇİ GREVE ÇIKTI	33
DEVLET KORUMASI ALTINDAKİ ÇOCUKLARI MHP'NİN ETKİNLİĞİNE TAŞIMIŞLAR!	33
KAYIP BİR NESİL	33
ÖĞRENME PUSULASI	35
ÜNİVERSİTELERDE KADIN PROFESÖRLER	37
SAĞLIKTA CİNSİYET EŞİT-SİZ-LİĞİ	37
1 ÇALIŞAN, 7 YÖNETİCİ, 417 BİN LİRA HUZUR HAKKI VE İKRAMIYE	40

KONUŞULMAMASI GEREKENLER-DİKKAT EDİLMESİ GEREKEN KONULAR

*Kutlama mesajlarının dışında dini konulara girilmemeli. Röportaj ve Televizyon programlarında konu ile ilgili gelen ısrarlı sorulara, laiklik vurgusu ile dini konuların siyasilerin değil konu ile ilgili çalışan İlahiyat kökenli akademisyenler ile din alimlerinin vermesi gerektiğine vurgu yapılmalı. Siyasilerin din konuşmasının dini siyasete alet etmek olduğu vurgusu yapılabilir. Camiye, kışlaya ve okullara siyaset sokulmamalı.

*Ak Parti'nin kendi içerisinde yaşadığı tartışmalara girilmemeli, konu ile ilgili sorular cevaplanmamalıdır. Bu konudaki en önemli yaklaşım "Biz de izlemekteyiz, demokrasimiz açısından gözlemekteyiz." yanıtıdır.

*Türk Ordusu ve Genel Kurmay Başkanlığı ile ilgili eleştirel söylemlerde bulunulmamalı. AKP'nin millet(Milliyetçilik) ve ümmet(Din) siyaseti üzerinden rant elde etmeye çalıştığı, bu ideal doğrultusunda duyguları sömürerek oyunu arttırma çabasında olduğu unutulmamalıdır. Doğruda olsa söylenecek tek bir cümle dahi rakibin eline çok önemli bir fırsat verebilir.

*Türkiye'nin etnik ve mezhepsel, cinsiyet ve sınıfsal yapılanmalarına yönelik daima birleştirici bir söylemde bulunulmalı. Söylemlerimiz Türkiye Cumhuriyeti Vatandaşlığı ortak paydasından hareket etmeli. Kurtuluş savaşındaki birliktelik ruhundan dem vurulmalı, hak arayışlarımızı ve adalet söylemlerimizi belirli zümreler ve olaylar için değil kavramlar ve olgular için kullanmaya dikkat edilmeli.

*Parti'nin iç organlarında konuşulması gereken hususlar medya önünde konuşulmamalı. Ülkenin menfaati için ilkemiz daima 'Kol kırılır yen içinde kalır' olmalıdır. Parti içi sorunların çözüm noktası medya ve kamuoyu değil parti içi organlardır. Parti sorunlarını kamuoyunda konuşmak 'Bunlar daha kendi sorunlarını çözemezken ülkeyi nasıl yönetecekler' algısı oluşturup, CHP'ye ve ülkenin geleceğine zarar vermektedir.

*Söylem oluştururken unutulmaması gereken yegane husus; doğru, güncel ve ilkeleri kapsar olmasıdır. Aynı zamanda unutulmaması gereken bir diğer önemli hususta; söylemlerinizi tamamen doğru olabilir fakat onun yeri, zamanı ve kime söylendiğidir. Püf noktası, kimin, ne zaman ve nerede söylediğidir. Zira; Doğru, doğru yerde ve doğru zamanda doğrudur.

*Sosyal medya hesaplarından yapılacak paylaşımlarda bireysel görüşler yerine parti politikasına uygun söylemler tercih edilmeli. Zamanlamanın önemi paylaşımın hedef kitlesi ve paylaşım yapılan mecraya göre belirlenmeli.

*Diğer önemli bir husus, bir şeyi sizin kaç kere söylediğiniz değil karşısındaki duyup duymadığıdır. Doğruları defalarca söylemekten çekinmeyin. Sizin tekrar dediğiniz karşısındaki ilk kez duyduğu olabilir. Tekrarın gücüne inanın.

*Eleştirel söylemlerimizi, projelerimizle desteklemeliyiz. Yanlış gösterip, doğruyu anlatmalı, bunun adresinin de CHP iktidarı olduğu vurgusunu yapmalıyız.

*Her açıklamaya, herkese ve her soruya cevap verilmemeli. Düşük seviyeli söylemlerle ilgili sorulara muhatap almayarak cevap verilmeli. Muhatap almamak çoğu zaman en güzel cevaptır. Muhatap almadığımız ya da o seviyeye inmeyeceğimiz dile getirilmeli. Zira o tarz söylemlerde bulunan insanların amaçları bizleri o polemige sokmaktır, amaçlarına ulaştırmamak için verilecek tek cevap 'muhatap almıyoruz' olmalıdır.

04-10 NİSAN 2022 HAFTASI ÖZEL GÜNLER

*4 Nisan 1953'de Deniz Kuvvetleri'ne bağlı Dumlupınar denizaltısı, NATO tatbikatından dönerken Çanakkale Boğazı'nda İsveç gemisi Naboland'la çarpışarak battı; 81 Türk denizcisinin öldüğü gün, "**Deniz Şehitlerini Anma Günü**" ilan edildi.

*4 Nisan 1997 'de asker ve siyaset adamı, Milliyetçi Hareket Partisi'nin kurucu genel başkanı **Alparslan Türkeş hayatını kaybetti.**

*4 Nisan **NATO Günü** 4 Nisan 1949'da 12 ülke tarafından imzalanan Kuzey Atlantik Antlaşması'na dayanarak kurulan ve farklı dönemlerde 18 ülkenin daha katıldığı uluslararası askerî ittifaktır.

*4 Nisan **Dünya Sokak Hayvanları Günü**

*05 Nisan **Avukatlar Günü**

*06 Nisan **1920'de Anadolu Ajansı**, Türk Kurtuluş Savaşı hakkındaki haberleri duyurmak amacıyla Mustafa Kemal Atatürk'ün talimatıyla Halide Edip Adivar ve Yunus Nadi tarafından Ankara'da kuruldu.

HAFTALIK BİLGİLENDİRME RAPORU MEDYA VE KURUMSAL İLETİŞİMDEN SORUMLU GENEL BAŞKAN BAŞDANIŞMANLIĞI

*06 Nisan **Öldürülen Gazeteciler Günü** Yazı işleri müdürü ve başyazarı olduğu Serbesti Gazetesi'ndeki yazılarında İttihat ve Terakki yönetimini sert bir dille eleştiren gazeteci, 6 Nisan 1909 günü vurularak öldürülmüş ve Türkiye'de ilk basın şehidi olarak tarihe geçmiştir. Öldürülmesinden sonra gelişen olaylar, İttihat ve Terakki yönetimine karşı gelişen 31 Mart Ayaklanması'nı tetikledi. Öldürüldüğü 6 Nisan günü, Türkiye'de "Öldürülen Gazeteciler Günü" olarak kabul edilir.

*07 Nisan **Dünya Sağlık Günü**

*07 Nisan 1948'de **Dünya Sağlık Örgütü (WHO)**, Birleşmiş Milletler'e bağlı olarak kuruldu.

*07 Nisan 1969, **İnternet'in sembolik doğum günü** olarak kabul edilir.

*07 Nisan 2019'da **Atatürk Havalimanı yolculu seferlere kapatıldı. İstanbul Havalimanı tam kapasite ile seferlerine başladı.**

*08 Nisan 1923'de Ulu Önderimiz Mustafa Kemal Atatürk **9 Umde**'yi açıkladı. Anadolu ve Rumeli Müdafaa-i Hukuk Cemiyeti'nin seçim bildirisini niteliğindeki bu ilkelerin başında, **'Egemenlik Ulusundur'** maddesi gelmekteydi.

*08 Nisan **Dünya Romanlar Günü**

*10 Nisan 2004 yılında İş adamı **Sakıp Sabancı hayatını kaybetti.**

*10 Nisan 1845'de **Türk Polis Teşkilatı** kuruldu.

*10 Nisan **Polis Günü(Haftası)**

YÖNETİLEMİYEN EKONOMİNİN RESMİ VERİLEREL ÇÖKÜŞÜ

• **İşsizlik-istihdam:** 2021 yılında yıllık ortalama işsizlik oranı yüzde 12, işsiz sayısı ise 3 milyon 919 bin olarak gerçekleşti. AKP döneminde işsizlik, 12 yıl çift haneli oranlara çıktı. 2015 yılından bu yana da kesintisiz olarak çift haneli oranlarda seyrediyor. Bu dönemde işsizliğin indiği en düşük oran ise yüzde 8,4 ile 2012 yılı oldu.

• **Gerçek işsizlik oranı** ise yüzde 24,4 olarak hesaplandı. Bu oran AKP'nin iktidara geldiği 2002 yılında yüzde 16,7 olarak hesaplanıyordu.

• İmalat sanayi sektörü mart ayında yüzde 77,3 oranında **kapasite kullanım oranıyla** üretim yaptı.

• **Dış ticaret haddi:** Türkiye'nin ihracat fiyatları ocakta geçen yılın ayına göre yüzde 6,5 oranında artarken, ithalat fiyatlarında ise aynı dönemde yüzde 42,7 oranında artış yaşandı. Türk lirasına tarihinin en hızlı değerini kaybettirip ihracatı artırma politikasının Türkiye'yi nasıl yoksullaştıran bir sonuç verdiği dış ticaret haddindeki bu gelişmeden açıkça gözüküyor.

• **Merkez Bankasının brüt rezervi** 108,7 milyar dolara kadar düştü. Tamamı borçlardan oluşan Merkez Bankasının brüt rezervin yüzde 58'ini swap borçları oluşturuyor. Swap borçları hariç net rezervi ise 1,4 milyar dolar azalarak (eksi) -43,9 milyar dolardan (eksi) -45,3 milyar dolara indi.

• **Yabancı portföy yatırımları:** Tek adam rejimiyle birlikte Türkiye'den çıkmaya başlayan yabancı yatırımcıların, son günlerde en üst düzeyden yapılan "Malınız, canınız, ırzınız, inancınız teminatımız altındadır" açıklamalara rağmen Türkiye'den çıkmaya devam ediyorlar.

• **Hazinenin borçları:** Hazine'yi içerden ve dışardan döviz ve altın cinsinden borçlandırdıktan sonra, Türk lirasının değerini tarihinin en düşük noktasına indirmenin, dar ve sabit gelirli halkala birlikte devlete de ağır bir fatura çıkardı. Hazinenin borç stoku son iki ayda 200 milyar lira artarak 3 trilyon lira sınırına dayandı. Bu artışın büyük bölümü döviz kurundaki artıştan kaynaklandı

• **Kredi -Mevduat:** Mevduatın yüzde 9,7'si Hazine ve Merkez Bankasının, kur artışı kadar faiz garantisi verdiği kur korumalı mevduata sığındı. Dolarizasyon oranı tüm mevduatlar için yüzde 58,3, gerçek kişi mevduatlarında ise yüzde 64,3 oldu. KKM dahil dolarizasyon oranı yüzde 68'i buluyor.

• **Takipteki vatandaşlar:** Ocakta 222 bin 51 kişi bankalara olan kredi kartı ve/veya tüketici kredisi borcunu zamanında ödeyemediği için takibe alındı. Bankaların son beş yılda takibe aldığı ve hala borcu devam edenlerin sayısı ise 4 milyon 130 bin kişiyi geçti.

• **Faiz oranları:** Hem yanlış ekonomik politikalar, gelişmiş ülkelerin enflasyona karşı faiz artırmaya başlamaları ve uluslararası gerginlikler yüzünden riski önemli ölçüde artan Türkiye'de başta Hazinenin iç ve dış borçlanma faizleri olmak üzere, faiz oranlarındaki yükseliş eğilimi hızlanarak sürüyor.

HAFTALIK BİLGİLENDİRME RAPORU

MEDYA VE KURUMSAL İLETİŞİMDEN SORUMLU GENEL BAŞKAN BAŞDANIŞMANLIĞI

• **İcra dairelerinde** derdest bulunan dosya sayısı son bir yılda 1 milyon 328 bin adet artarak 25 Mart itibariyle 23 milyon 590 bine çıktı.

• **Tarımsal girdi fiyatlarında** ocak ayında bir önceki aya göre %10,12, bir önceki yılın aynı ayına göre %57,26 artış gerçekleşti

AKP'NİN İŞSİZLİK KARNESİ ZAYIF

2021 yılında yıllık ortalama işsizlik oranı yüzde 12, işsiz sayısı ise 3 milyon 919 bin olarak gerçekleşti.

AKP döneminde işsizlik, 12 yıl çift haneli oranlara çıktı. 2015 yılından bu yana da kesintisiz olarak çift haneli oranlarda seyrediyor. Bu dönemde işsizliğin indiği en düşük oran ise yüzde 8,4 ile 2012 yılı oldu.

Gerçek işsizlik oranı ise yüzde 24,4 olarak hesaplandı. Bu oran AKP'nin iktidara geldiği 2002 yılında yüzde 16,7 olarak hesaplanıyordu.

• TÜİK, 2021 yılının yıllık ortalama işgücü verilerini geçen hafta açıkladı. (TÜİK 2021 yılı başından itibaren, işgücü verilerini aylık, üç aylık ve yıllık olarak açıklamaya başlamıştı)

• **Resmi İşsizlik:** 2021 yılında yıllık ortalama işsizlik oranı yüzde 12, işsiz sayısı ise 3 milyon 919 bin olarak gerçekleşti.

• 2020 yılına göre işsizlik oranı 1,1 puan, işsiz sayısı ise 121 bin kişi azaldı. İşsiz sayısı 3 milyon 919 bin kişi oldu.

• 2019 ve 2020 yıllarına göre azalmakla birlikte 2021 yılındaki işsizlik oranı AKP döneminin dördüncü (2009, 2019 ve 2020 yıllarından sonraki) en yüksek işsizlik oranı oldu.

• AKP döneminde işsizlik, 12 yıl çift haneli oranlara çıktı. 2015 yılından bu yana da kesintisiz olarak çift haneli oranlarda seyrediyor. Diğer bir ifadeyle son 7 yıldır işsizlik tek haneli oranlara inmiyor. Bu dönemde işsizliğin indiği en düşük oran ise yüzde 8,4 ile 2012 yılı oldu.

• Bu arada 2002 yılında son üç ay içerisinde bir defa bile iş aramış olanlar, son yıllarda ise son dört hafta içerisinde iş aramış olanlar işsiz sayılıyor. Bu yöntem değişikliği bile son yıllarda işsiz sayısının 2002 yılındaki düzeyine göre düşük görünmesine yol açıyor.

• **Gerçek İşsizlik:** TÜİK işsiz olarak sadece, son dört hafta içerisinde iş arama kanallarından birini kullanarak iş arayanları kabul ediyor. 2021 yılında sayıları 1 milyon 577 bini bulan zamana bağlı eksik istihdamdakiler (istihdamda gözüken kısa süreli çalışan ancak iş bulsa daha uzun süre çalışabilecek durumda olan bu nedenle de yeni iş arayanlar) ile sayıları 3 milyon 275 bini bulan potansiyel işgücü, (işsiz olduğu halde iş bulma umudu olmadığı için son dört haftada iş aramadığı için işsiz kabul edilmeyenler- umutsuzlar) işsiz sayılmıyor. (Ayrıca TÜİK, sayısı 100 bin kişi olan iş arama kanallarını kullanan, ancak iş bulsa hemen başlayamayacak durumda olanları da bu yıldan itibaren işsiz saymıyor, 3 milyon 275 bin umutsuzun arasında gösteriyor.)

• **Eksik istihdamdakiler ve umutsuzlar da dahil edildiğinde Türkiye'deki toplam gerçek işsiz sayısı, önceki yıla göre 33 bin kişi artarak 8 milyon 771 bin kişiye yükseldi. Gerçek işsizlik oranı ise yüzde 24,4 olarak hesaplandı. Bu oran AKP'nin iktidara geldiği 2002 yılında yüzde 16,7 olarak hesaplanıyordu.**

• **İşgücü Ve İstihdama Katılım Oranları:** 2002 yılından sonra işgücüne katılım oranı (çalışabilir çağıdaki nüfusun çalışanlar ve işsizlerden oluşan işgücüne oranı) yüzde 48,3'ten yüzde 51,4'e yükselirken, istihdamdaki nüfusun çalışabilir yaştaki nüfusa oranını gösteren istihdam oranı ise yüzde 45,3'ten yüzde 45,2'ye indi.

• **Genç Nüfusun İşsizliği:** Genç nüfus (15-24 yaş) arasındaki işsizlik oranı ise 2021 yılında yüzde 22,6 olarak gerçekleşti. Sadece son ört haftada iş arayan işsiz gençleri gösteren bu oran da 2002 yılında yüzde 19,2 olarak gerçekleşmişti.

• **Ne eğitimde ne de istihdamda olan genç nüfusun oranı ise yüzde 24,7 olarak gerçekleşti.** Bir bölümü zorunlu eğitim çağında olan 11 milyon 956 bin gencin 2 milyon 959 bini ne eğitimine devam ediyor ne de bir işte çalışıyor.

• Üniversite mezunları arasında ne eğitimde, ne de istihdamda olanların oranı yüzde 36,7'yi buluyor. Bu yaşlardaki 1 milyon 343 bin üniversite mezununun 494 bini ne eğitimde ne de istihdamda gözüküyor.

İMALAT SANAYİİ MARTTA YÜZDE 77,3 KAPASİTEYLE ÜRETİM YAPTI

• İmalat sanayi sektörü mart ayında yüzde 77,3 oranında kapasite kullanım oranıyla üretim yaptı.

• Sektörün kapasite kullanımı bir önceki aya göre 0,7 puan azalırken, geçen yılın aynı ayının ise 2,6 puan arttı. Sektör geçen yıl marta yüzde 74,7, bu yıl ocakta yüzde 77,6, şubatta yüzde 76,6 oranında kapasite kullandı.

HAFTALIK BİLGİLENDİRME RAPORU

MEDYA VE KURUMSAL İLETİŞİMDEN SORUMLU GENEL BAŞKAN BAŞDANIŞMANLIĞI

- İmalat sanayii sektörü şubat ayındaki enerji kısıntıları nedeniyle daha düşük bir kapasiteyle çalışmak zorunda kalmıştı.

DIŞ TİCARETTE FİYAT HADDİ TÜRKİYE’NİN ALEYHİNE GELİŞİYOR (YOKSULLAŞTIRICI BÜYÜME)

Türkiye’nin ihracat fiyatları ocakta geçen yılın ayına göre yüzde 6,5 oranında artarken, ithalat fiyatlarında ise aynı dönemde yüzde 42,7 oranında artış yaşandı

- Uluslararası emtia fiyatlarında yaşanan yüksek oranlı artışlar dış ticarete Türkiye’nin aleyhine geliyor. Türkiye’nin ihraç ürünlerinin fiyatları ithal ettiği ürünlere göre oldukça düşük oranlarda artarken, Türkiye giderek daha çok ucuza satıp, pahalıya alıyor.
- Türkiye’nin ihracat fiyatları ocakta geçen yılın ayına göre yüzde 6,5 oranında artarken, ithalat fiyatlarında ise aynı dönemde yüzde 42,7 oranında artış yaşandı.
- TÜİK’in 2015 yılındaki hem ihracat hem de ithalat fiyatlarının seviyesini 100 kabul ederek oluşturduğu ihracat birim değer endeksi Ocak 2022’de 105,9 olurken, ithalat birim değer endeksi ise 145,5’e tırmandı.
- Dolayısıyla ihracat birim değer endeksinin ithalat birim değer endeksinde oranlanmasıyla hesaplan dış ticaret haddi 72,8’e kadar düştü. Bu oran söz konusu endekslerin hesaplandığı 2013 yılından bu yana olan en düşük değeri oluşturuyor. Dış ticaret haddi, geçen yılın aynı ayına göre yüzde 25,4 oranında azaldı.
- Türk lirasına tarihinin en hızlı değerini kaybettirip ihracatı artırma politikasının Türkiye’yi nasıl yoksullaştıran bir sonuç verdiği dış ticaret haddindeki bu gelişmeden açıkça gözüküyor.
- Başta enerji olmak üzere tüm sektörlerde ücret dışındaki girdileri uluslararası fiyatlardan almak zorunda olan Türkiye’nin daha düşük fiyatlarla ihracat yapabilmek için ucuzlatılabileceği tek girdi emek kalıyor. Dolayısıyla Türkiye dışarıya emeğini ucuza satıyor. AKP’nin son yıllarda kasten uyguladığı bu model “yoksullaştırıcı bir büyüme” olarak tanımlanıyor.

MERKEZ BANKASININ REZERVİ AZALMAYA DEVAM EDİYOR

Merkez Bankasının brüt rezervi 108,7 milyar dolara kadar düştü.

Tamamı borçlardan oluşan Merkez Bankasının brüt rezervin yüzde 58’ini swap borçları oluşturuyor.

Swap borçları hariç net rezervi ise 1,4 milyar dolar azalarak (eksi) -43,9 milyar dolardan (eksi) -45,3 milyar dolara indi.

Yaklaşık 23 milyar dolarlık bir döviz mevduatının kur korumalı mevduata geçmiş olmasına, ihracatçıların döviz gelirlerinin bir kısmını Merkez Bankasına satmak zorunda bırakılmalarına ve Hazine’nin dış borçlanmalarına rağmen brüt döviz rezervindeki azalma geçen hafta da sürdü.

• **Brüt Rezerv:** Merkez Bankasının, brüt rezervi (altın + döviz); 11 -18 Mart günleri arasında 156 milyon dolar daha azalarak **108,7 milyar dolara indi**. Brüt rezervde, geçen yılın sonuna göre ise 2,3 milyar dolar azalma yaşandı. 17 Aralıkta seviyesine göre ise 8,2 milyar dolar azaldı.

• Söz konusu haftada brüt **döviz rezervi** 1,2 milyar dolar artarak **66,5 milyar** dolara yükselirken, **altın varlıkları** 1,3 milyar dolar azalarak **42,2 milyar** dolara geriledi.

• 2,8 milyar dolar artarak 62,5 milyar dolara yükselen swap borçları hariç net rezervi ise 1,4 milyar dolar azalarak (eksi) **-43,9 milyar dolardan (eksi) -45,3 milyar dolara indi**.

• Swap borçlarının brüt rezerv içerisindeki payı ise 18 Mart itibarıyla yüzde 57,5 olarak hesaplandı. Merkez Bankası brüt rezervinin yarısından çoğu swap yoluyla yurt içinden ve dışından yapılan borçlanmalardan oluşuyor.

• Net rezervde yıl başından bu yana 11 milyar dolarlık iyileşme yaşandı. *Bu iyileşme kur korumalı mevduattan geldiği tahmin edilen 23 milyar dolar, Hazine’nin 3 milyar dolarlık dış borçlanması ve ihracat gelirlerinin yüzde 25’inin zorunlu olarak Merkez Bankasına satılması, ve 4 milyar dolara yakın reeskont kredisi geri dönüşlerine gibi uygulamalar nedeniyle gelmesi gereken paranın oldukça altında kalıyor.*

• **SDR Sepetinde Olmayan Paralar:** Merkez Bankası, brüt rezervini yüksek göstermek için Katar ve BAE gibi ülkelerde swap yapıyor. Bu ülkelerin parası SDR sepetinde olmadığı için rezerv sayılıp sayılmayacağı da tartışmalı bulunuyor. Merkez Bankasının verilerine göre rezervin SDR sepetinde olmayan paralardan oluşan kısmı geçen hafta 18,5 milyar dolar olarak gerçekleşti.

HAFTALIK BİLGİLENDİRME RAPORU MEDYA VE KURUMSAL İLETİŞİMDEN SORUMLU GENEL BAŞKAN BAŞDANIŞMANLIĞI

YABANCI YATIRIMCILARIN ÇIKIŞI SÜRÜYOR

Hazine ve Maliye Bakanı Nebati'nin, Türkiye'deki ""Malınız, canınız, ırzınız, inancınız teminatımız altındadır"" sözleriyle çağırıldığı yabancı yatırımcıların Türkiye'den kaçışı sürüyor.

- Tek adam rejimiyle birlikte Türkiye'den çıkmaya başlayan yabancı yatırımcıların, son günlerde en üst düzeyden yapılan "Malınız, canınız, ırzınız, inancınız teminatımız altındadır" açıklamalara rağmen Türkiye'den çıkmaya devam ediyorlar.
- Yabancı yatırımcılar, 11-14 Mart haftasında da kur ve fiyat hareketlerinden arındırıldığında Türkiye'deki hisse senedi ve iç borçlanma kağıtları portföylerini 217 milyon dolar daha azalttılar. 1 Ocak – 18 Mart günleri arasında net olarak 2,3 milyar dolarlık hisse senedi ve iç borçlanma kağıdı sattılar.
- Yabancı bankaların Türkiye'deki swap pozisyonlarında 510 milyon dolarlık bir değişim yaşandı ve Türk bankalarına 2,3 milyar dolarlık swap borçlusu konumuna geldiler. Yıl başından bu yana swap borçlanmaları nedeniyle Türkiye'den net çıkış 5,8 milyar doları buldu.
- Yabancıların Türkiye'deki hisse senedi, iç borçlanma kâğıdı, banka mevduatı ve swaplardan oluşan sıcak para stoku, 31 Aralık- 18 Mart arasında, kur ve fiyat değişiminden arındırılmamış olarak 8 milyar dolar azalarak 46,8 milyar dolara geriledi
- Yabancı yatırımcıların 18 Mart itibarıyla Türkiye'deki portföylerinin 17,5 milyar dolarlık kısmı hisse senedi, 3,4 milyar dolarlık kısmı kamu ve özel sektör borçlanma kağıdı ve repo, 28,2 milyar dolarlık kısmı döviz ve TL mevduatlarından oluşuyor.

HAZİNENİN BORÇLARI 3 TRİLYON LİRAYA DAYANDI

Hazine'yi içerden ve dışardan döviz ve altın cinsinden borçlandırdıktan sonra, Türk lirasının değerini tarihinin en düşük noktasına indirmenin, dar ve sabit gelirli halkala birlikte devlete de ağır bir fatura çıkardı.

Hazinenin borç stoku son iki ayda 200 milyar lira artarak 3 trilyon lira sınırına dayandı.

Bu artışın büyük bölümü döviz kurundaki artıştan kaynaklandı.

- Hazine'yi içerden ve dışardan döviz ve altın cinsinden borçlandırdıktan sonra, Türk lirasının değerini tarihinin en düşük noktasına indirmenin, dar ve sabit gelirli halkala birlikte devlete de ağır bir fatura çıkardı.
- Borçlarının üçte ikisi döviz ve altın cinsinden alınmış borçlardan oluşan Hazinenin iç ve dış borçları bu yılın ilk iki aylık döneminde 200 milyar lira daha artarak 2 trilyon 948 milyar liraya kadar yükseldi. Oysa aynı dönemde Hazine'nin nakit dengesi 48 milyar lira fazla verdi. (Normal bir zamanda böyle bir durumda Hazine'nin borçlanma ihtilacı olmayacağı için borçların artmaması, aksine azalması gerekirdi.)
- Borç stokunda son iki ayda yaşanan artışın, 75,9 milyar lirası iç borçlardan, 124 milyar lirası dış borçlardan kaynaklandı.
- Para cinsine göre bakıldığında ise artışın 51,9 milyar doları Türk lirası, 148 milyar lirası ise döviz cinsinden borçlardan kaynaklandı.
- Döviz cinsinden borç stoku son iki ayda dolar cinsinden değişmedi. Dolayısıyla 148 milyar liralık artışın tamamı, döviz kurunda yaşanan artıştan, daha doğrusu Türk lirasının değerindeki düşüşten kaynaklandı. Döviz kurunda yaşanan her 1 liralık artış, 140 milyar liraya yakın döviz ve altın borcu bulunan Hazine'ye 140 milyar liralık borç artışı olarak yansıyor.
- Hazine'nin, iç borçlanmasını da Türk lirası dışındaki paralarla gerçekleştiriyor olması, görünürdeki faiz yükünden çok daha ağır bir borçlanma maliyetine yol açıyor.
- AKP'nin özellikle 2018 yılının ikinci yarısından itibaren egemen olan yanlış borçlanma politikasının bir başka olumsuz yanını da değişken faizli borçların payındaki artış oldu. Döviz cinsinden ve değişken faizli borçların toplamının borç stoku içerisindeki payı yüzde 76,2'ye kadar çıktı. Dolayısıyla, TL'nin değer kaybı, enflasyonun yıllık yüzde 54,44'e kadar yükselmesi, dünyada da faiz oranlarının artmaya başlaması Hazine'nin borçlarını çevirme maliyetini büyük ölçüde artırıyor.
- Şubat 2022 sonu itibarıyla Hazine'nin borç stokunun yüzde 66,6'sını döviz ve altın cinsinden borçlar oluşturuyor. 110,2 milyar dolar olan dış borcun tamamı, iç borç stokunun ise yüzde 30'u döviz olarak alınmış ve döviz olarak ödenecek borçlardan meydana geliyor.

HAFTALIK BİLGİLENDİRME RAPORU

MEDYA VE KURUMSAL İLETİŞİMDEN SORUMLU GENEL BAŞKAN BAŞDANIŞMANLIĞI

KREDİ VE MEVDUAT GELİŞMELERİ

Mevduatın yüzde 9,7'si Hazine ve Merkez Bankasının, kur artışı kadar faiz garantisi verdiği kur korumalı mevduata sığındı.

Dolarizasyon oranı tüm mevduatlar için yüzde 58,3, gerçek kişi mevduatlarında ise yüzde 64,3 oldu. KKM dahil dolarizasyon oranı yüzde 68'i buluyor.

Mevduat

- Bankalardaki toplam mevduat, 39,5 milyar lira artarak 5 trilyon 986 milyar liraya yükseldi.
- Aynı günler arasında TL cinsinden mevduatlar, 34 milyar lira artarak 2,5 trilyon lira oldu.
- 280 milyon dolar artarak 237,8 milyar dolara yükselen döviz cinsinden mevduatların TL karşılığı ise 5,4 milyar lira artarak 3,6 trilyon lira oldu.
- **Dolarizasyon:** Döviz mevduatlarının toplam mevduattaki payını gösteren dolarizasyon oranı **tüm mevduatlar** için 58,3 oldu.
- **Dolarizasyon oranı gerçek kişilere** ait (vatandaşın tasarruf mevduatı) mevduatlarda ise yüzde 64,3 oldu.
- *(Kur korumalı Türk lirası mevduat uygulaması kapsamında açılan mevduatların döviz kuruna endeksli olması nedeniyle gerçek dolarizasyon oranının yüzde 68'e ulaştığı söylenebilir.)*
- Gerçek kişilere ait döviz mevduatları 11 - 18 Mart günleri arasında 1 milyar dolar azaldı ve 157,3 milyar dolar oldu. *Gerçek kişilere ait döviz mevduatlarının TL karşılığı ise 14,2 milyar lira azalarak 2,31 trilyon liraya indi.*
- 18 Mart 2022 tarihli verilere göre kur korumalı mevduat kapsamında açılan hesaplarda 581 milyar lira bulunuyor. Bunun yüzde 58'inin dövizden döndüğü belirtiliyor. Bankalar bu mevduatlara en az yüzde 14 en fazla da yüzde 17 oranında faiz veriyorlar. Gerçek kişilerin en az üç ay, şirketlerin ise en az altı ay vadeli olarak açtıkları bu hesapların faizi vade sonunda, döviz kurundaki artışın altında kalırsa aradaki farkı TL'den geçenlerde Hazine, dövizden geçenlerde ise Merkez Bankası ödeyecek.
- *Bankalardaki mevduatın yüzde 9,7'si kur korumalı mevduat olarak Merkez Bankası ve Hazine'nin garantisine sığınmış bulunuyor. Bu mevduatlara verilen garantinin kamuya olan yükü bu ay sonu itibarıyla hissedilmeye başlanacak. Şirketlerin vergi istisnası nedeniyle yoğun ilgi gösterdiği uygulamanın asıl büyük etkisinin ise ağustos ayı sonunda hissedilmesi bekleniyor.*

Krediler

Kredi stoku yıl başından bu yana yüzde 10,2 oranında arttı.

Sadece ilk iki aylık enflasyonun yüzde 16,5 olduğu dikkate alındığında krediler reel olarak azalıyor.

- Bankaların verdiği krediler *(bankaların bankalara verdiği krediler hariç)* 11 -18 Mart günleri arasında, 40 milyar lira artarak 5,4 trilyon liraya çıktı.
- TL krediler 38,6 milyar lira artarken, döviz cinsinden kredilerin TL karşılığında ise 1,2 milyar liralık artış oldu. Döviz kredileri dolar cinsinden ise 240 milyon dolar artarak 155,1 milyar dolara çıktı.
- **Batık Krediler:** Bankaların zamanında tahsil edemediği için takibe aldıkları krediler ise 163,9 milyar liraya yükseldi.

VATANDAŞ BANKALARA 1,1 TRİLYON LİRA BORÇLU

Vatandaşların sadece bankalara olan kredi kartı ve tüketici kredisi borçları, 18 Mart itibarıyla 1 trilyon 51 milyar lira oldu.

Varlık yönetim şirketlerine devredilenlerle birlikte takipteki borçlar ise 59 milyar lirayı buluyor.

- Bireylerin bankalara ve finansman şirketlerine olan (konut, taşıt, ihtiyaç ve kredi kartı) borcu (takiptekiler de dahil) 18 Mart itibarıyla 1 trilyon 51 milyar lira olarak belirlendi.
- Vatandaşların bu borcunun 826 milyar lirası bireysel (konut, otomobil, ihtiyaç) kredilerinden, 225 milyar lirası da kredi kartlarından kaynaklanıyor. Son hafta tüketici kredilerinde 1,1 milyar liralık artış, kredi kartı borçlarında ise 2,7 milyar liralık azalış yaşandı.
- **Takipteki Borç:** Vatandaşların vadesinde ödeyemediği için bankalar tarafından icraya verilen takipteki borçları ise 251 milyon lira daha artarak toplam 27,8 milyar lira düzeyine çıktı. Bankaların takipteki bu borçlarını düşük

HAFTALIK BİLGİLENDİRME RAPORU

MEDYA VE KURUMSAL İLETİŞİMDEN SORUMLU GENEL BAŞKAN BAŞDANIŞMANLIĞI

bir bedel karşılığında varlık yönetim şirketlerine devrediyor olmaları bu rakamı olduğundan daha düşük gösteriyor.

- **Vatandaşların varlık yönetim şirketlerine 30,7 milyar, TOKİ'ye ise 27 milyar lira borcu bulunuyor.**
- **Toplam Borç: Vatandaşların, bankalara, finansman şirketlerine, varlık yönetim şirketlerine ve TOKİ'ye olan (tahsili gecikmiş borçlar da dahil) toplam borcu 1 trilyon 109 milyar lira düzeyinde seyrediyor.**

BORCUNU ÖDEYEMEYEN 4 MİLYON 130 BİN VATANDAŞ TAKİPTE

- Risk Merkezinin verilerine göre bu yıl ocak ayında 145 bin 333 kişi tüketici kredisi, 106 bin 618 kişi de kredi kartı borcunu temerrüt süresinin de sonunda ödeyemediği için bankalar tarafından icra takibine alındı.
- Hem kredi kartı hem de tüketici kredisi hem de birden çok banka tarafından takibe alınanlar tek kişi sayıldığında toplam 222 bin 51 kişi ocakta bankalar tarafından takibe alındı.
- Geçen yıl ocak ayında 73 bin 380 kişi tüketici kredisi ve kredi kartı borcunu ödeyemediği için bankalar tarafından takibe alınmıştı.
- Bankalar tarafından son beş yılda takibe alınan ve borcu halen devam eden kişi sayısı geçen yılın aynı ayına göre 657 bin 726 kişi artarak **4 milyon 130** bine yükseldi.

FAİZ ORANLARI YÜKSELİYOR

Yanlış ekonomik politikalar, gelişmiş ülkelerin faiz artırmaya başlaması ve uluslararası gerginlikler Hazine'nin iç ve dış borçlanma faiz oranlarını yükseltiyor.

Hazine, halk ve şirketler borçları için hem daha yüksek oranlarda faiz ödüyor, hem de yaratılan, kur farkı ve enflasyon yüzünden yoksullaşılıyor.

- Hem yanlış ekonomik politikalar, gelişmiş ülkelerin enflasyona karşı faiz artırmaya başlamaları ve uluslararası gerginlikler yüzünden riski önemli ölçüde artan Türkiye'de başta Hazinesinin iç ve dış borçlanma faizleri olmak üzere, faiz oranlarındaki yükseliş eğilimi hızlanarak sürüyor.

Kredi ve Mevduat Faiz Oranları

- 18 Mart itibarıyla bankaların **vadeli TL cinsinden mevduata** uyguladığı ortalama faiz oranı 11 Mart'a göre göre 0,24 puan daha azalarak yüzde 15,41'e geriledi. Ancak kur korumalı mevduat nedeniyle bu oran gerçek durumu yansıtmıyor.
- Tüketici kredilerinin ortalama (ihtiyaç + taşıt + konut) faizi 0,08 puan artarak yüzde 26,66'ya çıktığı 18 Mart'ta ticari kredi faizleri ise 0,05 puan artarak yüzde 20,39'a çıktı. Bankalar tüketicilere ihtiyaç kredisini yüzde 29,2, taşıt kredisini yüzde 26,27, konut kredisini ise yüzde 18,27 yıllık faiz oranıyla kullandı.

Merkez Bankası Faizi

- Merkez Bankasının çeşitli yollardan bankalara verdiği paranın ağırlıklı ortalama faizi de 18 Martta yine yüzde 14 oldu.

İç Borçlanma Faizi

- İki yıl vadeli devlet tahvilinin (**gösterge faiz**), 18 Martta yüzde 25,29 olan faizi 25 Martta yüzde 26,48'e çıktı.
- Beş yıl vadelinin faizi 1,7 puan artarak yüzde 28,53'e, 10 yıl vadeli tahvilin faizi ise 1,18 puan daha artarak yüzde 27,60 oldu.
- Hazinesinin dolar cinsinden 5 yıl vadeli Eurobondlarının yıllık faizi de yüzde 8,14 oldu.

Risk Primi (CDS) Yükseliyor

- Türkiye'nin dış borçlarını geri ödeme (temerrüt) riskini gösteren CDS (*Kredi temerrüt sigortası- 5 yıl vadeli*) ise 24 Mart itibarıyla **bir önceki haftaya göre** yüzde 3,26 oranında artarak 584,76'ya yükseldi.

İCRADAKİ DERDEST DOSYA SAYISI YENİDEN 23,6 MİLYONA DAYANDI

- Ulusal Yargı Ağı (UYAP) üzerinden alınan verilere göre bu yıl 1 Ocak – 25 Mart günleri arasında icra ve iflas dairelerine toplam 2 milyon 508 bin yeni dosya geldi. 1 milyon 488 bin dosya ise sonuçlandırıldı.
- **Yeni gelen dosya sayısı geçen yılın aynı dönemine göre yüzde 32,2 oranında arttı.**

HAFTALIK BİLGİLENDİRME RAPORU

MEDYA VE KURUMSAL İLETİŞİMDEN SORUMLU GENEL BAŞKAN BAŞDANIŞMANLIĞI

- İcra dairelerinde derdest bulunan dosya sayısı son bir yılda 1 milyon 328 bin adet artarak 25 Mart itibariyle 23 milyon 590 bine çıktı.

AÇLIK-YOKSULLUK SINIRI VE SEFALET ENDEKSİ

- Birleşik Kamu İş Konfederasyonunun yaptığı hesaplama göre martta açlık sınırı 601 lira artarak 5 bin 738 liraya yükselirken, yoksulluk sınırı da bir 29 lira artarak 17 bin 349 liraya yükseldi.
- İşsizlik oranı ile enflasyon oranının toplamından oluşan sefalet endeksi ise 65,84'e kadar yükselerek 2002 yılından bu yana en yüksek düzeye çıktı.

EKONOMİYE GÜVEN AZALİYOR

- Martta, tüketiciler dışındaki bütün sektörlerin ekonomiye olan güveni azaldı ya da güvensizliği arttı.
- Martta zaten güvensizlik sınırında bulunan tüketici güven endeksi önceki aya göre yüzde 1,78 oranında artarak 73,5'e yükselirken, reel kesim güveni yüzde 1,3 azalarak 108,5'e, hizmet sektörü güveni yüzde 6,2 oranında azalarak 111,3'e, perakende sektörünün güven endeksi yüzde 3,2 azalarak 116'ya indi.
- İnşaat sektörü güven endeksi de yüzde 2,1 azalarak 81'e indi.

TARIMSAL GİRDİ FİYATLARI

- Tarımsal girdi fiyatlarında ocak ayında bir önceki aya göre %10,12, bir önceki yılın aynı ayına göre %57,26 artış gerçekleşti.
- Ocak ayı itibariyle tarımsal ürünlerin üretici (tarla) fiyatları ise yıllık yüzde 50 oranında artmıştı.
- Ana gruplarda bir önceki aya göre tarımsal yatırıma katkı sağlayan mal ve hizmet endeksinde %7, tarımda kullanılan mal ve hizmet endeksinde %10,6 artış yaşandı. Yıllık olarak ise tarımsal yatırıma katkı sağlayan mal ve hizmet fiyatlarında %36,10, tarımda kullanılan mal ve hizmetlerde ise %60,78 artış oldu.
- Bu dönemde en yüksek yıllık artışlar yüzde 153,3'le gübre ve toprak geliştiricilerde, yüzde 101,1'le enerji ve yağlarda yaşandı.

ZAM ZAM ZAM!

Doğalgaza yapılan son zamla; 2022'nin henüz üç ayında konut tarifesi yüzde 68,75, sanayi tarifesi yüzde 124, elektrik üretimi yapan santral tarifesi ise yüzde 123 oranında artmış oldu... Ramazan'da zamlar katlanacak, sofraların tadı kaçacak, zamlar hem faturaya, hem de alışverişlere yansıyor

BOTAŞ'ın 1 Nisan itibarıyla elektrik üretim santrallerinin tarifesine yüzde 44,30, sanayi tarifesine yüzde 50 ve konut tarifesine ise yüzde 35 oranında zam yapması; EPDK'nın da 1 Nisan itibarıyla elektrik sanayi tarifesine yaklaşık yüzde 25 oranında zam yapması halkın geçim sıkıntısı yaşadığı şu dönemde bütçeleri iyice zorlayacak, ekstradan iğneden ipliğe zam olarak geri dönüş oluşturacaktır.

Konut Tarifesindeki Artış Yüzde 68,75'e Yükseldi

1 Ocak'ta konut tarifesine yapılan yüzde 25 oranındaki zammın ardından bu yıl ikinci kez yapılan zamla birlikte konut tarifesindeki zam oranı yüzde 68,75'e yükselmiştir. Temel bir hak olan ısınma hakkı yapılan bu zamlarla tamamen lükse dönüşmüştür. Saray iktidarının yaşanan uluslararası kriz ve Rusya ile Ukrayna savaşını gerekçe göstererek doğalgaza art arda yüksek oranda zam yapmaktadır. Avrupa'da uluslararası piyasada fiyatların artmasına karşın hiçbir ülke vatandaşına bu oranda zam yapmamaktadır.

Konut Zammı Son Yılların En Büyük Zammı

Artışın faturalara yansımayacağını ifade eden iktidar sözcüleri; konut tarifesine yüzde 35 oranında zam yaparak vatandaşlarımızı kandırmıştır. Bugüne kadar konutlara yapılan zam oranını en fazla yüzde 25 oranında sınırlı tutulurken; 1 Nisan itibarıyla yapılan yüzde 35 oranındaki zam; son dönemde konut tarifesine yapılan en büyük zammı oluşturmaktadır. Son 5 yıl içerisinde; BOTAŞ tarafından her ayın başında doğalgaz satış tarifesine bir aylık dönemde yüzde 35 oranında yapılan bir zam bulunmamaktadır.

Ramazan'da Sofraların Tadı Tuzu Kaçacak

İktidarın yaptığı zamlar Ramazan boyunca sofraların tadını kaçıracaktır. Temel gıda ürünlerindeki KDV indirimi henüz raflara yansımamışken doğalgaz tarifelerine yapılan fahiş zam iktidarın çelişkinliğini de ortaya koymaktadır. Zincir marketleri fırsatçılıkla suçlayan iktidar, uluslararası piyasalardaki artışı gerekçe göstererek asıl fırsatçılığı kendisi yapmaktadır. Vatandaşlarımız zaten ete, süte, şekere gelen zamlar nedeniyle Ramazan'da tenceresini

HAFTALIK BİLGİLENDİRME RAPORU

MEDYA VE KURUMSAL İLETİŞİMDEN SORUMLU GENEL BAŞKAN BAŞDANIŞMANLIĞI

nasıl dolduracağını bilemezken; doğalgaza gelen yüzde 35 oranındaki zammın ardından tenceresini nasıl kaynatacağını kara kara düşünecektir.

Sanayiye Enerji Zamları Enflasyonu Artıracak

BOTAŞ'ın doğalgaz sanayi tarifesine yılbaşından bu yana yaptığı yüzde 50 oranındaki ikinci zamlarla birlikte 1 Nisan itibarıyla doğalgaz tarifesindeki artış yüzde 125'e yükselmiştir. EPDK'nın da 1 Nisan itibarıyla yaklaşık yüzde 25 oranında zam yapmasıyla sanayi elektrik tarifesinde üç ayda yaşanan artış yüzde 185'e dayanmıştır. Enerjide sanayi tarifelerine yapılan söz konusu fahiş zamlar, tüm sektörlerde üretim maliyetlerini artıracığı için iğneden ipliğe bütün ürünlere zam olarak yansımaya başlayacaktır. Vatandaşlarımız bu zammı çarşı, pazarda ve marketlerde alışveriş yaparken de dolaylı olarak ödeyecektir. Saray iktidarının enflasyonla mücadele edildiği söylemine karşın enerji kalemlerine yapılan bu zamlar hayat pahalılığını daha da artıracaktır.

Santral Tarifesi Üç Ayda İkiye Katlandı

BOTAŞ'ın yılbaşından bu yana elektrik üretim santrallerinin doğalgaz tarifesine dördüncü kez zam yapması yaz aylarında elektrik tarifesinde olası bir zam ihtimalini artıracaktır. Elektrik üretim santrali tarifesine 1 Ocak'ta yüzde 15; 1 Şubat'ta yüzde 14, 1 Mart'ta yüzde 18,3 ve son olarak 1 Nisan'da yüzde 44,30 oranında zam yapılmıştır. Buna göre son 3 ayda elektrik üretim santrallerinin doğalgaz tarifesi yüzde 123 oranında zamlanmıştır. Başka bir deyişle Türkiye'de elektrik üretiminin kuraklık döneminde neredeyse yüzde 50'sini karşılayan doğalgazdan elektrik üreten santrallerin tarifesi iki kattan fazla artmıştır.

Müjdeden Sonra Doğalgaz 9 Kez Zamlandı

AK Parti iktidarının Karadeniz'de doğalgaz bulunduğu müjdesini verdiği Ağustos 2020 tarihinden bu yana konutlara yapılan son zamlarla birlikte doğalgaz toplamda 9 kez zamlanmıştır. Konutlarda kullanılan doğalgaz tarifesine 1 Ocak 2021'den itibaren Haziran 2021'e kadar her ay yüzde 1'er ve 1 Temmuz 2021 tarihinde ise yüzde 12 oranında zam yapılmıştır. 2022 yılı içinde ise 1 Ocak'ta yüzde 25 ve son olarak 1 Nisan'da yüzde 35 oranında artış yapılmıştır. Buna göre müjdenin verildiği Ağustos 2020'den bu yana konut tarifesi toplamda yüzde 100 oranında zamlanırken faturalar ikiye katlanmıştır.

HER GÜNE YENİ BİR ZAM

Ekonomik kriz ve yoksulluk can alıcı boyutlara ulaşırken iktidar kendi rahatına bakıyor. Zamlar altında geçim sıkıntısı çeken milyonlara market indirimlerini takip etmeleri tavsiye ediliyor. Pahalılık ise yurttaşın yeni normali oldu.

Zam dalgası altında geçim sıkıntısı çeken halkın yaşamı giderek zorlaşıyor. Her gün yeni bir zam haberi gelirken iktidar tarafından KDV indirimleriyle göstermelik 'enflasyonla mücadele' adımları atılıyor. Ucuz ekmek, ayçiçek yağı kuyruklarına yenileri ekleniyor. AKP'li Cumhurbaşkanı Tayyip Erdoğan ise kâsesi 250 lirayı bulan ve yatmadan önce yenmesi gereken manda yoğurtlu, özel diyet tarifleri veriyor. Bir yandan da tüketici dernekleri alışveriş için indirim beklemeye tavsiyesinde bulunuyor.

Martta yıllık enflasyonun yüzde 60'a ulaşacağı tahmin ediliyor ancak çarşı pazarda hissedilen pahalılık çok daha can yakıcı boyutlara ulaştı. Şubat ayında temel gıda ürünlerinde yapılan KDV indiriminin ardından zamlanmayan ürün kalmadı.

10 Liraya Pide Satılacak

Ekmek Üreticileri İşverenleri Sendikası Genel Başkanı Cihan Kolivar, maliyet artışlarını karşılayamayan fırınların artık kafalarına göre gram ve fiyat uyguladığını söyledi. Normal pidenin 400 gram olması gerektiğini vurgulayan Kolivar, bunun altında kalan pidenin kurduğunu belirtti. 330 gramlık pidenin 6 TL'ye satılacağını ancak çok sayıda fırının buna uymayacağını ifade eden Kolivar, 400 gramlık pidenin de semtler arasındaki farkla 7,5-10 TL arasında satılacağını kaydetti. Sözcü gazetesinde yer alan habere göre, Kolivar, "Pide 400 gramın altında olmaz. Olursa kurur. İftardan sahura kalmaz" dedi.

Bazı fırıncıların susamsız, çörek otsuz pide sözlerine tepki gösteren Cihan Kolivar, "Yumurtasız menemen nasıl olmuyorsa susamsız pide de olmaz" dedi. Vatandaşın alım gücünün düştüğünü ekmek satışlarında gözlemlediklerini ifade eden Kolivar, pide satışlarının da eski Ramazanlara göre daha az olacağını öngördüklerini kaydetti.

HAFTALIK BİLGİLENDİRME RAPORU MEDYA VE KURUMSAL İLETİŞİMDEN SORUMLU GENEL BAŞKAN BAŞDANIŞMANLIĞI

İnternete Tek Seferde Yüzde 67 Zam

Bilgi Teknolojileri ve İletişim Kurumu (BTK) tarafından yayınlanan yeni kararda, Türk Telekom'un toptan tarife fiyatlarında yüzde 67 oranında bir artışa gideceği belirtildi. BTK'nin onayladığı yüzde 67'lik büyük zam oranı ise tepkilere yol açarken Türk Telekom'dan toptan hizmet satın alarak milyonlarca aboneye internet ve sabit telefon hizmeti sunan alternatif işletmecilerin bu durumdan finansal olarak büyük zarara uğrayacağı belirtiliyor. Bu nedenle tüketicilerin önümüzdeki dönemde çok daha yüksek internet ve sabit telefon faturaları ödemek zorunda kalacağına dikkat çekiliyor.

Et Fiyatları Üç Haneye Çıkacak

Dana, koyun ve tavuk eti gelen son zamlardan sonra temel tüketim gıdası olmaktan çıktı. Dana karkasın toptan kilo fiyatı 5 lira arttı. Buna göre perakende de etin kilosu yüzde 10 dolayında zamlandı. Perakendeden sonra toptan satışlarda da kırmızı et fiyatlarının 3 haneli rakamları göreceği ifade edildi.

Yılın ilk üç ayında et fiyatları toptanda yüzde 20-25 oranındaki artışla 80-85 lira bandına geldi. Yeni zamla, dana karkasın kilosu 90 liraya ulaşırken 31 Mart itibarıyla yeni fiyatlar geçerli olacak. Perakendedeki mevcut fiyatların üzerine 10-15 lira civarı zam olarak yansıtacak. Dünya gazetesinden Ömer Gören'e açıklamalarda bulunan Yücelen Et firmasının yetkilisi Erkan Diler, "Bayrama kadar kırmızı ete, 5-6 lira daha zam gelecek gibi gözüküyor. Hayvan varlığında sıkıntı yok ama dana yerine maalesef ki süt veren damızlık inekler kesiliyor. Böyle giderse, 6 ay içinde et krizi kapıda demek" ifadelerini kullandı.

AK PARTİ İKTİDARI KAŞ YAPARKEN GÖZ ÇIKARDI

EPDK'nin "Kaynak Bazında Destekleme Bedelinin Belirlenmesine ve Uygulanmasına İlişkin Usul ve Esaslar" başlıklı 17 Mart 2022 tarihli 10866 sayılı Kurul kararı, 18 Mart 2022 tarihli Resmi Gazete'nin 31782 sayısında yayımlandı.

Karara göre;

- 1- Ulusal ve uluslararası piyasalarda elektrik enerjisi üretimine girdi olan emtia fiyatlarında ve/veya **kaynak maliyetlerinde makul olmayan artışlar olması halinde**, söz konusu artışların arz güvenliğini olumsuz etkileyeceğinin Enerji ve Tabii Kaynaklar Bakanlığı tarafından tespit edilerek EPDK'ye bildirildiği ve/veya **tüketicileri olumsuz etkileyeceğinin** EPDK tarafından tespit edildiği durumlarda, bakanlığın görüşü alınarak, Kurul usul ve esasları kapsamında, **her seferinde 6 ayı geçmemek üzere işlem tesis edilebilecek.**
 - 2- **Azami Uzlaştırma Fiyatı (AUF)ve Destekleme Bedeli (DB)** adı altında yeni tanımlar yapıldı.
 - **Azami Uzlaştırma Fiyatı:** Elektrik enerjisinin üretiminde kullanılan kaynak türleri için üretim maliyetleri göz önünde bulundurularak belirlenen fiyat olacak. AUF, söz konusu usul ve esaslar kapsamında Kurul tarafından belirlenecek. Kaynak bazında AUF, **piyasa işletmecisi tarafından aylık olarak güncellenecek.**
 - **Destekleme Bedeli:** AUF kullanılarak ve uzlaştırma dönemi bazında **piyasa işletmecisi** tarafından hesaplanan tüketiciyi ve/veya maliyeti yüksek üretimi destekleme amacıyla kullanılan bedel olacak.
- DB uzlaştırma dönemi bazında piyasa işletmecisi tarafından hesaplanacak. Birden çok kaynaklı elektrik üretim tesisleri için yapılacak hesaplamalarda ise azami uzlaştırma fiyatı olarak ana kaynak için belirlenen fiyat dikkate alınacak.
- Kaynak bazında belirlenen azami uzlaştırma fiyatları, enerji üretimine girdi olan emtia fiyatları ile enflasyon ve döviz kuru parametrelerinden biri veya birden fazlasına ilave olarak Kurul tarafından uygun görülen diğer parametreler dikkate alınarak güncellenecek.
- DB, Kurul tarafından kaynak bazında belirlenen azami uzlaştırma fiyatları kullanılarak, uzlaştırma dönemi bazında piyasa işletmecisi tarafından hesaplanacak.
- DB, üretim maliyeti düşük üreticilerden karşılanacak, arz güvenliğinin sağlanması ve veya tüketicilerin desteklenmesi amacıyla kullanılacak.
- DB'nin hesaplanması kapsamında, maliyeti yüksek üretim tesislerinin desteklenmesi sonrasında kalan tutar, görevli tedarik şirketlerinin Elektrik Piyasası Dengeleme ve Uzlaştırma Yönetmeliğinin 17'nci maddesinin ilgili bentleri kapsamında tanımlanan kategorinin uzlaştırmaya esas geçiş miktarları

HAFTALIK BİLGİLENDİRME RAPORU

MEDYA VE KURUMSAL İLETİŞİMDEN SORUMLU GENEL BAŞKAN BAŞDANIŞMANLIĞI

oranında ilgili piyasa katılımcılarına yansıtılacak. Bu madde kapsamında uzlaştırma dönemi bazında uzlaştırmaya esas, veri miktarı hesaplanırken, ilgili üretim tesisinin uzlaştırmaya esas üretim miktarından Elektrik Üretim AŞ (EÜAŞ) ile doğrudan tedarikçi üzerinden dolaylı olarak enerji satış anlaşması kapsamında satışa konu enerji miktarları çıkarılacak.

- Piyasa katılımcıları, fatura son ödeme tarihi geçmemiş fatura dönemleri için, faturalarına yansımaları öngörülen DB borç tutarlarına ilişkin olarak teminat sunmakla yükümlü olacak. Teminata esas üretim miktarı hesaplanırken, EÜAŞ ile doğrudan veya tedarikçi üzerinden dolaylı olarak enerji satış anlaşması yapmış olan üretim tesislerinin anlaşmaya konu satış miktarları hesaplamaya dahil edilmeyecek. Faturalarına destekleme vadeli borç tutarı yansımaları öngörülen piyasa katılımcılarının bulundurduğu teminat tutarının, bulundurması gereken toplam teminat tutarını karşılamaması halinde, söz konusu eksik tutarlar varsa ilgili piyasa katılımcısının avans alacak tutarından teminat hesaba aktarılacak. Teminat tutarları, ilgili piyasa katılımcılarının Teminat Usul ve Esasları kapsamında sundukları ek teminata dahil edilecek. Faturalama, teminatlar, ödemeler, ödemelerin yapılmaması, uzlaştırma bildirimlerine ve faturalara yapılan itirazlar ve düzeltmelere ilişkin süreçler için Elektrik Piyasası Dengeleme ve Uzlaştırma Yönetmeliği hükümleri uygulanacak.
- EÜAŞ'ın elektrik enerjisi satın alımı kapsamında enerji temin ettiği üretim tesislerinin söz konusu satışa konu ikili anlaşma miktarları, üretim tesisi bazında, söz konusu enerjinin teslimine başlanmadan en geç iki iş günü öncesine kadar uzlaştırmaya esas ikili anlaşma bildirimlerini esas alarak Elektrik Piyasası Dengeleme ve Uzlaştırma Yönetmeliğinin uzlaştırmaya ve faturalamaya ilişkin hükümleri uyarınca belirlenen sürelerde EÜAŞ tarafından piyasa işletmecisine bildirilecek.

Tespitlerimiz:

AK Parti iktidarı piyasa işleyişini gözardı ediyor

- 1- Elektrik enerjisi üretiminde kullanılan doğalgaz, kömür, fuel-oil ve motorin gibi yakıtlar emtia piyasalarında kontratlarla ya da spot piyasadan alınıp satılan emtialardır. Bunlar anlık arz ve taleple fiyatların belirlendiği 24 saatlik ulusal ya da uluslararası piyasalarda işlem görmektedirler. Buradaki artışlara MAKUL OLMAYAN artış demek piyasanın işleyişini göz ardı etmek anlamına gelmektedir. Zira pandemi sürecinde pek çok emtia, petrol, kömür ve doğalgaz gibi yakıtların fiyatları azalan talep nedeniyle çok düşmüştü. Pandemi sonrası yavaş yavaş toparlanan sektörler üretimi artırınca bu yakıtlara olan talep ve doğal olarak da fiyatlar artmaya başlamıştı. Rusya ile Ukrayna arasındaki son durum nedeniyle de fiyatlardaki artış hızlandı. Türkiye'de pandemi nedeniyle elektrik enerjisi tüketimi tüm Dünyanın aksine artmıştır; çünkü AK Parti iktidarı destekleme mekanizmalarına yetecek kaynağa sahip olmadığı için sadece belli hizmet sektörleri ile bazı kamu kurumlarında çalışma tedbirleri aldı. Bunun dışında sanayi ve pek çok ticarethanenin faaliyetleri sürdü. Bu nedenle de tüm Dünyada elektrik talebi düşerken Türkiye'de 2020 ve 2021 yıllarında Elektrik talebi artmıştır. (2020 yılında %0,9 ve 2021 yılında %8 artış)

Enerji yönetiminin basiretsizliği arz güvenliğini tehdit ediyor

- 2- Bu süreçte düşük fiyattan ithal kömür, doğalgaz veya ithalata tabi yakıt kullanan santraller artan elektrik talebi ile oldukça yüksek düzeyde kâr elde ettiler. Ancak artan döviz kuru ile birlikte AK Parti iktidarının enerji politikalarının yanlışlığı ve enerji yönetiminin basiretsizliği nedeniyle iyi bir planlama yapılmamış, uluslararası etkilerle ve zamanında kontratlar ve alım anlaşmaları yapılmadığından doğalgaz bugün pahalı olarak tedarik edilmeye başlanmıştır. Geline nokta elektrik üreten santrallerin kullandığı doğalgaza BOTAŞ, Aralık 2020 de 1000 m3 için 1.400-TL fiyat belirlerken, bu rakam bugün 7.300-TL olarak tarife uygulamaktadır.
- 3- Elektrik üretim santrallerine desteklerle lisans veren EPDK ile planlama yapan Enerji ve Tabii Kaynaklar Bakanlığının bu durumu görerek 10 yıldır süren özel sektöre ait artan kapasitede kaynak ve sektör bazında iyi bir planlama yapması gerekirdi. Ancak geçen yıl kuraklık, doğalgaz ve ithal kömür santrallerinin daha fazla kullanılması, bu santrallere bağımlılık yarattığından arz güvenliği öngörüsüz politikalarla tehlikeye atılmıştır.

Kanuna aykırı gölge tarife

- 4- 7381 Sayılı Nükleer Düzenleme Kanunu ile 6446 Sayılı Elektrik Piyasası Kanununun 17'inci maddesinin 11'inci fıkrasına eklenen hüküm çerçevesinde hazırlanan Kaynak Bazında Destekleme Bedelinin Belirlenmesine ve Uygulanmasına İlişkin Usul ve Esaslar ile; **EPDK piyasada oluşan artışlara karşı kaynak bazında destekleme bedeli belirleyebilecektir. Yani doğalgaz ya da ithal kömür ucuzken**

HAFTALIK BİLGİLENDİRME RAPORU MEDYA VE KURUMSAL İLETİŞİMDEN SORUMLU GENEL BAŞKAN BAŞDANIŞMANLIĞI

garantili alım, kapasite ödemeleri gibi desteklerden yararlanan doğalgaz, ithal ya da yerli kömür kullanan santrallere “maliyeti düşük olan santrallerden kaynak aktarması yapılacaktır! Daha net bir ifade ile; santral teknolojisi ve verimi yüksek olan elektrik santrallerinin bulunduğu üretim maliyetleri düşük olan santrallerden (hidrolik, güneş, rüzgar, jeotermal, biomass gibi) alınarak, verimi düşük yerli kömür santralleri ile kaynakları pahalı olan doğalgaz ve ithal kömür santrallerine verilmek üzere, belirlenecek olan **bir bedel kadar** bir aktarım mekanizması sağlanmış oldu. Buda sanki düzenlemeye tabi olan tarifeler gibi bir “**üretim tarifesi**” oluşturacaktır. Zira iletim, dağıtım ve perakende satış tarifeleri düzenlemeye tabidir. **Bu şekilde 6446 sayılı Kanuna aykırı bir şekilde “tarife gibi” bir gölge tarife durumu oluşturmaktadır.**

Tüketicilerin Korunduğu Gerekçesi Gerçek Değil

- 5- Arz güvenliğinin ve/veya tüketicilerin korunması amacıyla yapıldığı iddiası olan bu düzenleme verimli olan santrallere ilave külfet getireceğinden bunlar da verimli çalışma ya da ucuz kaynağa sahip olma gibi avantajlarını aleyhlerine çevirecektir. **Tüketici korunması amacı olsa, zaten Hazineден sağlanan KDV indirimleri ve Hazineye yük olacak EÜAŞ'ın piyasadan elektrik almasıyla sağlanacak olan düşük bir tüketici avantaj var. Bu nedenle tüketicinin korunması amacı burada çok da uygun bir gerekçe değildir.**

Yenilenebilir enerji sektörüne darbe vuruluyor

- 6- Yarattığı bu durumu da iyi organize olmuş kârlı ve verimli çalışan maliyeti düşük santrallerden alınan kaynağı, özelleştirme ve desteklerle iyice büyüyen bazı gruplara aktaracaktır. Bu da yenilenebilir enerji kaynaklarını kullanan santrallerin ve sektörün gelişmesini engellediği gibi zarar etmelerine bile neden olacaktır.

AK PARTİ İKTİDARININ İNDİRİM SÖYLEMİNE KARŞIN ENERJİ FATURALARI SON BİR YILDA İKİYE KATLANDI

AK Parti iktidarının başta elektrik ve akaryakıt olmak üzere enerji faturalarında indirim yapıldığı algısının gerçeği yansıtmadığı ortadadır. Enerji faturalarının toplam yükü bir yıl öncesine göre iki kat artmış durumdadır. Memur maaşı ve asgari ücrete yapılan artışın neredeyse tamamı faturalara gidiyor. İndirim algısı oluşturan iktidar vatandaşı zamlı faturalarla baş başa bırakıyor.

İktidar 2022 yılıyla birlikte başta elektrik olmak üzere enerji faturalarında yaptığı fahiş zamların vatandaşın yükünü artırdı. Dört kişilik bir ailenin Mart 2021 tarihindeki enerji faturalarıyla Mart 2022 tarihli faturalarını karşılaştığımızda özetle şu durum ortaya çıkmıştır:

BİR YIL ÖNCE FATURA YÜKÜ 1060 LİRAYDI: Kademeli tarifede düşük kademe olarak belirlenen 240 kilovatsaat elektrik tüketiminin Mart 2021 tarihinde faturayı yansıması 190 lira olarak hesaplanıyordu. Benzer bir şekilde ısınma amaçlı kullanılan doğalgazın 300 metreküp fiyatı da 540 lira idi. Dizel bir aracın bir depo akaryakıt masrafı da 330 lira olarak hesaplanıyordu. Buna göre ısınma amaçlı doğalgaz kullanan, ortalama elektrik tüketimi yapan ve bir depo benzin harcayan bir ailenin enerji faturalarının toplamı 1060 lira tutarındaydı.

Fatura yükü bugün 2075 liraya çıktı: Enerji faturalarına art arda yapılan zamların yanı sıra 2022 yılının başında gerçekleştirilen fahiş artış ise vatandaşın fatura yükünü katladı. Sözde indirim yapılmasına karşın Mart 2022'de 240 kilovatsaat elektrik tüketiminin faturaya yansıması 310 lira oldu. Isınma amacıyla 300 metreküp olarak kullanılan doğalgazın faturası 820 liraya yükseldi. Benzer bir şekilde dizel bir aracın deposu ise Mart 2022'de 945 liraya dolmaya başladı. AK Parti'nin indirim yapıldığı söylemine karşın bir yıl sonra aynı enerji faturalarının toplamı 2075 lira oldu.

İndirim sahte; fatura yükü gerçek: Buna göre dört kişiden oluşan bir ailenin gerçekleştirdiği asgari enerji tüketimlerinin toplam fatura yükü Mart 2021 tarihinden bugüne kadar iki kat artış gösterdi. Fatura yükünün bir yıl içinde ikiye katlanması, iktidarın enerjide indirim yapıldığı algısının da gerçek olmadığını gösterdi. Asgari tüketimde bile ikiye katlanan fatura yükü; memur maaşı ve asgari ücrette yapılan artışın neredeyse tamamını eritti. 2022 yılında memurlara yüzde 30, asgari ücretlilere yüzde 50 oranında zam yapılırken; enerji faturalarının yükü ise neredeyse yüzde 100 oranında artış gösterdi.

Fahiş faturalar gelmeye devam ediyor: Elektrikte KDV indirimi faturalardaki yangını söndürmedi. İktidar indirim illüzyonu oluşturarak vatandaşın yanıltmaya çalışırken; bu hafta gelmeye başlayan faturalar indirim algısını yerle bir etti. Yılbaşından bu yana ikiye-üç katlanan faturalardaki 40-50 liralık indirimin hiçbir anlamı yok. Cumhuriyet tarihinin en büyük zammı hala geçerli. İlk kademe yüzde 42, ikinci kademe yüzde 119 zam hala

HAFTALIK BİLGİLENDİRME RAPORU MEDYA VE KURUMSAL İLETİŞİMDEN SORUMLU GENEL BAŞKAN BAŞDANIŞMANLIĞI

yerinde duruyor. Mart 2021’de 190 lira, Aralık 2021’de ise 220 lira olan 240 kilovatsaat tüketimin bugün faturası 310 liraya çıktı. Bunun neresinde indirim var? Fahiş zamlar geri alınmadan yapılan hiçbir değişiklik faturalardaki yangını söndürmeyecektir. Çözüm basittir! Elektrikte yapılan fahiş zamlar derhal geri çekilmelidir.

ELEKTRİK FİYATLARINDAKİ ARTIŞ 8 YILDA YÜZDE 440’I AŞTI

Türkiye İstatistik Kurumu (TÜİK) Temmuz-Aralık 2021 dönemine ait elektrik ve doğalgaz fiyat verilerini açıkladı. Konutlarda elektriğin birim fiyatı 8 yılda yüzde 440’ı zlandı.

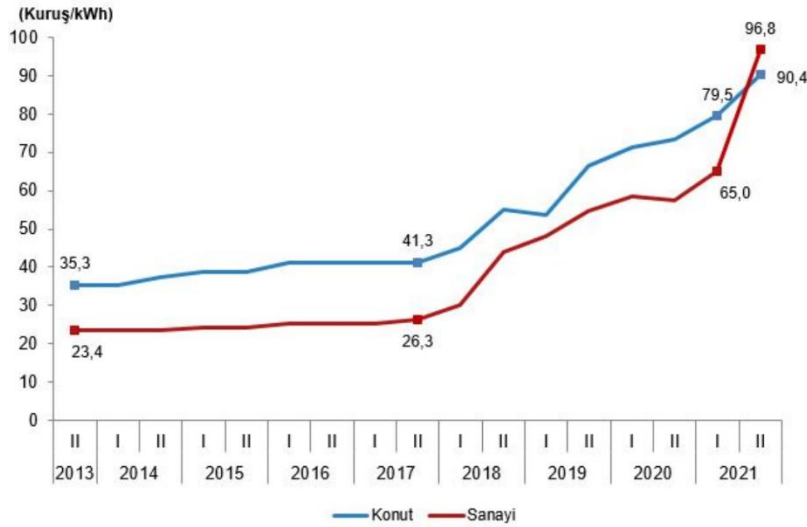
Türkiye İstatistik Kurumu'na göre; konutlarda, 1 kilovatsaat elektrik için, tüketicilerin 2021 yılı Temmuz-Aralık döneminde ödediği tutar bir önceki döneme göre yüzde 13,7, bir önceki yılın aynı dönemine göre ise yüzde 23 artarak ortalama 90 lira 40 kuruş oldu. 2013’te konutta 1 kilovatsaat için ödenen fiyat 35 lira 30 kuruştan 90 lira 40 kuruşa yükseldi. TÜİK’in açıkladığı verilerde ocak ayında gelen yüzde 125 zam yer almıyor. Ocak ayında gelen zam ve yeni kademeli tarifeye göre ise fiyat artışı rekor seviyelere geldi.

1 Mart 2022 tarihinden itibaren geçerli olan Enerji Piyasası Düzenleme Kurulu (EPDK) tarafından açıklanan tarifede ise günlük 8 kWh’e kadar olan tüketim miktarları için nihai fiyat 1 kilovatsaat için 1,26 TL oldu. Bu tarifeye göre ise 8 yılda artış yüzde 260 ulaştı. Öte yandan getirilen yeni kademeli tarifede günlük tüketimlerinin 8 kWh’in üstündeki kısmı için ise 1,89 TL/kWh olarak uygulanıyor. Bu fiyat tarifesine göre ise 8 yıllık dönemde elektrik fiyatları artış yüzde 440 oluyor.

Sanayi Elektriğinde Geçen Yıla Göre Artış Yüzde 68,9 Oldu

Sanayide 2021 yılı Temmuz-Aralık dönemi elektrik fiyatlarına bakıldığında, tüketicilerin 1 kWh elektrik için ödediği tutar bir önceki döneme göre yüzde 48,9, bir önceki yılın aynı dönemine göre ise yüzde 68,9 artarak ortalama 96,8 kuruş oldu.

Sanayide 2021 yılı aynı dönem doğalgaz fiyatlarına bakıldığında, tüketicilerin 1 metreküp doğalgaz için ödediği tutar bir önceki döneme göre yüzde 85,7, bir önceki yılın aynı dönemine göre ise yüzde 92,6 artarak ortalama 338,1 kuruş oldu.

Konutlarda, 1 metreküp doğalgaz için tüketicilerin 2021 yılı ikinci döneminde ödediği tutar bir önceki döneme göre yüzde 16,5, bir önceki yılın aynı dönemine göre ise yüzde 20,3 artarak ortalama 224 TL oldu.

ŞEKERE YÜZDE 31 ZAM!

Türkşeker, şeker fiyatına yüzde 31 zam yaparak kilogramı KDV dahil 5,96 TL'den sattığı şekerin fiyatını 7,80 TL'ye yükseltti.

Şeker fiyatları ile arz ve stoklara yönelik tartışmalar sürerken Türkiye Şeker Fabrikaları (Türkşeker) şekerin fiyatına yüzde 31 zam yaptı. Kilogramı KDV dahil 5,96 TL'den satılan şekerin fiyatı 7,80 TL'ye yükseldi.

Türkşeker'in yaptığı duyuruda, "Raf Fiyat Garanti (RFG) Sistemi kapsamında vatandaşlarımızın uygun fiyatla paketli kristal toz ve küp şeker ulaşmasını sağlayan Türkşeker, artan maliyetleri dikkate alarak şeker fiyatında güncelleme yapmıştır" denildi.

HAFTALIK BİLGİLENDİRME RAPORU MEDYA VE KURUMSAL İLETİŞİMDEN SORUMLU GENEL BAŞKAN BAŞDANIŞMANLIĞI

Türkşeker, raf garanti sistemi kapsamında perakende sektörüne sağladığı 5 kilogramlık toz şeker fiyatını ise 45 TL'den 55 TL'ye çıkardı. Böylece, perakende tarafında bireysel tüketicinin satın aldığı toz şeker fiyatındaki artış yüzde 22 seviyesinde gerçekleşti.

Ayrıca kristal şekerin 50 kilogramlık çuval fiyatı 298 TL olsa da Türkşeker, imalat sanayiine şeker satışını durdurmuştu. Yeni fiyatlamalarla birlikte Türkşeker, imalat sanayini de satışa başlama kararı aldı ve 50 kilogramlık şeker çuvalının fiyatı 550 TL oldu.

Yapılan zamlarla birlikte 1 kilogramlık şekerin raf fiyatı 11,35 ile 12,35 TL arasında olacak.

DİŞ TİCARET AÇIĞI ŞUBAT AYINDA YÜZDE 135,5 ARTTI

Şubat ayında dış ticaret açığı bir önceki yılın aynı ayına göre yüzde 135,5 artarak 3 milyar 347 milyon dolardan, 7 milyar 881 milyon dolara yükseldi.

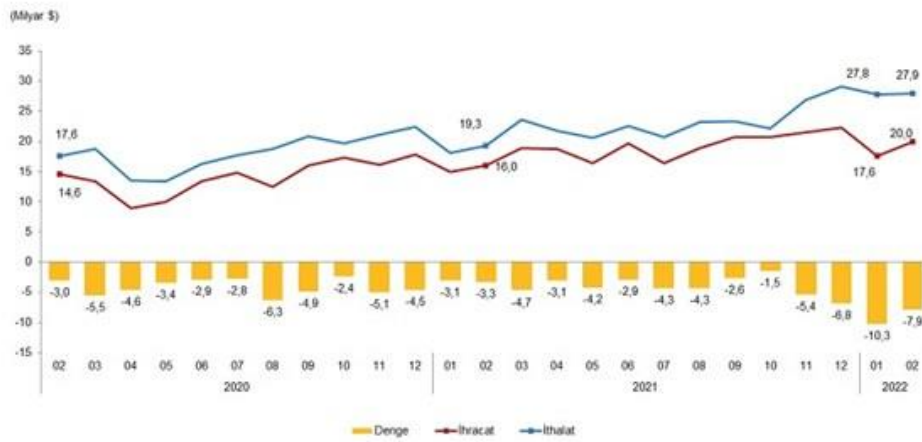
Türkiye İstatistik Kurumu ve Ticaret Bakanlığı işbirliğiyle oluşturulan şubat ayına ilişkin geçici dış ticaret verileri açıklandı.

Buna göre, Genel Ticaret Sistemi (GTS) kapsamında ihracat şubatta geçen yılın aynı ayına göre yüzde 25,4 artarak 20 milyar 4 milyon dolar, ithalat yüzde 44,5 artarak 27 milyar 885 milyon dolar oldu.

Dış ticaret açığı şubatta geçen yılın aynı ayına göre yüzde 135,5 yükselerek 3 milyar 347 milyon dolardan 7 milyar 881 milyon dolara çıktı. İhracatın ithalatı karşılama oranı Şubat 2021'de yüzde 82,7 iken geçen ay yüzde 71,7'ye geriledi.

Ocak-şubat döneminde dış ticaret açığı yüzde 183,3 artarak 6 milyar 408 milyon dolardan, 18 milyar 153 milyon dolara yükseldi. İhracatın ithalatı karşılama oranı 2021 Ocak-Şubat döneminde yüzde 82,8 iken, 2022 yılının aynı döneminde yüzde 67,4'e geriledi.

İhracat, ithalat ve dış ticaret dengesi, Şubat 2022

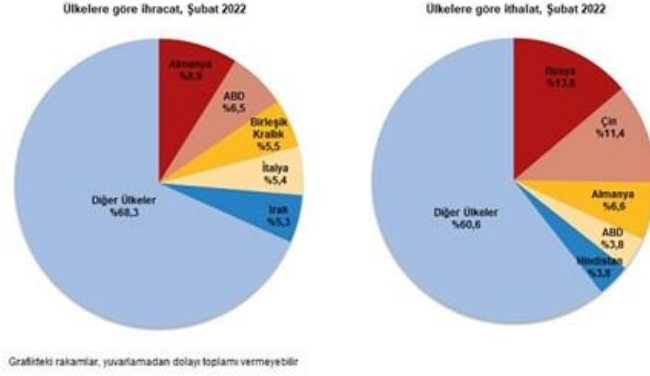

Şubatta En Fazla İhracat Yapılan Ülkeler

Şubat ayında ihracatta ilk sırayı Almanya aldı. Almanya'ya yapılan ihracat 1 milyar 785 milyon dolar olurken, bu ülkeyi sırasıyla; 1 milyar 299 milyon dolar ile ABD, 1 milyar 98 milyon dolar ile Birleşik Krallık, 1 milyar 85 milyon dolar ile İtalya, 1 milyar 70 milyon dolar ile Irak takip etti. İlk 5 ülkeye yapılan ihracat, toplam ihracatın yüzde 31,7'sini oluşturdu.

Ocak-şubat döneminde ihracatta ilk sırayı Almanya aldı. Almanya'ya yapılan ihracat 3 milyar 402 milyon dolar olurken, bu ülkeyi sırasıyla; 2 milyar 519 milyon dolar ile ABD, 2 milyar 109 milyon dolar ile İtalya, 2 milyar 45 milyon dolar ile Birleşik Krallık ve 1 milyar 953 milyon dolar ile Irak takip etti. İlk 5 ülkeye yapılan ihracat, toplam ihracatın yüzde 32,0'ını oluşturdu.

HAFTALIK BİLGİLENDİRME RAPORU MEDYA VE KURUMSAL İLETİŞİMDEN SORUMLU GENEL BAŞKAN BAŞDANIŞMANLIĞI

İthalatta İlk Sırayı Rusya Aldı

İthalatta Rusya Federasyonu ilk sırayı aldı. Şubat ayında Rusya Federasyonu'ndan yapılan ithalat 3 milyar 858 milyon dolar olurken, bu ülkeyi sırasıyla; 3 milyar 176 milyon dolar ile Çin, 1 milyar 835 milyon dolar ile Almanya, 1 milyar 60 milyon dolar ile ABD, 1 milyar 58 milyon dolar ile Hindistan izledi. İlk 5 ülkeden yapılan ithalat, toplam ithalatın yüzde 39,4'ünü oluşturdu.

Ocak-şubat döneminde ithalatta ilk sırayı Rusya Federasyonu aldı. Rusya Federasyonu'ndan yapılan ithalat 8 milyar 496 milyon dolar olurken, bu ülkeyi sırasıyla; 6 milyar 270 milyon dolar ile Çin, 3 milyar 275 milyon dolar ile Almanya, 2 milyar 339 milyon dolar ile ABD, 1 milyar 780 milyon dolar ile İtalya izledi. İlk 5 ülkeden yapılan ithalat, toplam ithalatın yüzde 39,8'ini oluşturdu.

DÖVİZ KURU ÜZERİNDEN GARANTİ VE KAMUYA YENİ YÜK- VATANDAŞIN CEBİNDEN YİNE ŞİRKETİN ZARARI ÖDENECEK

AKP Genel Başkanı ve Cumhurbaşkanı Erdoğan, Çanakkale Köprüsü hizmete açılış töreninde, **“Yap-İşlet-Devret ve yüklenici firma, buradan aldığı parayla, eğer buradaki aylık, yıllık bedel onun aleyhine ise farkı kim ödeyecek? Bizler devletin kasasından ödeyeceğiz”** dedi. Bu açıklama iktidarın **“Milletin, devletin cebinden bir kuruş çıkmayacak”** propagandasının sonudur. İktidarın itirafı göstermektedir ki vatandaşın sırtına sülük gibi yapışan şirketlerin kasaları vatandaşın paraları ile doldurulmaktadır.

AKP Genel Başkanı ve Cumhurbaşkanı Erdoğan, 1915 Çanakkale Köprüsü ve Malkara-Çanakkale Otoyolu Açılış Töreni'nde açıklamalarda bulundu. Burada yaptığı konuşmada kamu-özel işbirliği projelerini öven Erdoğan, modelin uzun yıllar boyunca devlete kazanç sağlayacağını savundu. 1915 Çanakkale Köprüsü'nde otomobil geçişleri ile ilgili ücreti de açıklayan Erdoğan "Fiyatı, 200 lira olarak belirledik" dedi. Erdoğan ayrıca köprüdeki geçişlerin yüklenici firma aleyhine olması durumunda aradaki bedelin devlet kasasından ödeneceğini söyledi. Çanakkale Köprüsü için ihale 2017 yılında yapılırken; köprüye verilen günlük 45 bin araç geçiş garantisinin hüküm altına alındığı uygulama sözleşmesi ise Mart 2018 tarihinde imzalandı. Çanakkale Köprüsü için verilen "15 Avro artı KDV" olarak belirlenen garanti tutarının maliyeti de uygulama sözleşmesinin imzalandığı tarihten bu yana Türk Lirası'ndaki değer kaybı nedeniyle rekor oranda yükseldi.

AK Parti iktidarının yanlış ekonomi politikaları nedeniyle Türk Lirası'ndaki değer kaybı verilen garantiler nedeniyle kamu bütçesinde büyük bir gedik açacak. Mart 2018 tarihinde Avro kuru 4,80 lira tutarındayken bugün bu tutar 3 kattan fazla artarak 16 liranın üzerine çıktı.

Başta bir deyişle köprü'nün uygulama sözleşmesinin imzalandığı tarihte araç başına verilen garanti 85 liraya denk gelirken, bugün bu rakam 290 liraya çıkmış durumda. Uygulama sözleşmesinin imzalanmasından köprü'nün açılışına kadar geçen sürede köprüye verilen garantinin kamu bütçesine getireceği yük neredeyse 3,5 kat artmış durumda.

Cumhuriyet Halk Partisi olarak biz projelere değil, verilen mantık dışı garantilere karşıyız. Henüz hizmete açılmadan iktidarın yanlış ekonomi politikaları nedeniyle katlanan garanti yükü işletme süresi boyunca daha da artacak. Bu nedenle her fırsatta yerli ve milli olduğunu savunan AK Parti iktidarı garantileri Türk Lirası'na çevirmelidir. Aksi takdirde döviz kuru üzerinden verilen garantilerin yükü kamuda adeta bir kara deliğe dönüşecektir.

Hizmet edeceğim diye oy isteyen iktidar, vatandaşın sırtına döviz üzerinden on yıllar sürecektir yüzlerce milyar dolar borç yüklüyor. Bu iktidarın siyasi tercihi ve önceliği halk değil yandaş şirketlerdir.

HAFTALIK BİLGİLENDİRME RAPORU MEDYA VE KURUMSAL İLETİŞİMDEN SORUMLU GENEL BAŞKAN BAŞDANIŞMANLIĞI

Çünkü; günlük 45 bin araç geçiş garantisiyle inşa ettirilen Çanakkale Köprüsü'nün fiyatı araç başına 15 avro olması kamunun sırtına yeni bir yükür.

Çünkü, garanti edilen tutarın bütçeye yük olmadan karşılanabilmesi için 1915 Çanakkale Köprüsü'nden günlük 45 bin aracın geçmesi gerekiyor.

Bu mümkün mü?

Hayır Değil!

Bu güzergahta feribot üzerinden yıllık 3,5 milyon aracın geçiş yaptığı ifade edilmektedir.

Söz konusu güzergahta olağan araç trafiği 2 katına çıksa bile verilen garantiyi karşılamayacak.

Garanti verilen günlük sayı, yıllık geçiş garantisinin 16 milyon 425 bin araç için verildiği anlamına gelmektedir.

Yap, işlet, devret (YİD) modeli kapsamında verilen garanti nedeniyle vatandaşlarımız geçse de geçmese de parasını ödediği köprünün toplam maliyetini Karayolları Genel Müdürlüğü 7 milyar 145 milyon lira olduğunu açıklamıştı.

Buna göre araç trafiği 2 katına çıksa bile yaklaşık 4 yılda köprünün maliyeti verilen garantiyle karşılanacaktır.

Köprünün sözleşme süresi 2033 yılında bitecek.

11 yıl boyunca yıllık yaklaşık 16,5 milyon aracın geçeceği garantisi verildiği için yani bu kadar araç için hesaplanan tutar köprüyü yapan ve işleten şirkete ödenecek.

Bugünkü kur üzerinden 1 milyar 700 milyon TL'yi zam ya da başka bir artış söz konusu olmazsa 11 yıl boyunca vatandaş köprüden geçse de geçmese de ödeyecek.

Neredeyse 3 Çanakkale köprüsü yapılabilecek bir paradır bu miktar!

Bu köprünün kamuya yani köprüden geçmeyen vatandaşa yük olmaması için garanti edilen araç geçişini sağlaması gerekiyor! Bu ne demek?

Bugünden köprünün açıldığı günden itibaren 11 yıl boyunca güzergahtaki araç trafiğinin neredeyse beş katı artması gerekiyor.

ZAMLARI ASGARİ ÜCRETEN FAZLA!

Kamu bankalarının son genel kurullarında, yönetim kurulu üyelerinin aylıklarına zam yapıldı. Üyelerden kamu görevi bulunmayanların aylıkları 5 bin TL artarak 30 bin 940 TL oldu. Kamu görevi olanlar ise 17 bin TL alacak.

Ekonomide yaşanan kötü gidişat karşısında asgari ücrete ilave zam için yurttaşları yılın ikinci yarısına kadar bekleteceğini açıklayan iktidar, kamu bankalarının yöneticilerinin aylıklarında sadece zam tutarı olarak asgari ücreti geride bırakan artışa imza attı.

Kamu bankaları, mart ayı içerisinde gerçekleştirdiği yıllık genel kurul toplantılarında, aylık ücretler ve yönetici atamaları olmak üzere çok sayıda önemli karara imza attı. Buna göre, geçen yıl Ziraat Bankası'nda kamu görevi bulunmayan yöneticilerin aldığı 25 bin 785 bin TL'lik aylık ücret, 5 bin 155 TL artışla 30 bin 940 TL'ye yükseldi. Hem bir kamu kurumunda görevli olup hem de kamu bankalarının yönetim kurulunda bulunan isimler için belirlenen aylık ücret ise 14 bin 360 TL iken 2 bin 870 TL artışla 17 bin 230 TL oldu. Vakıfbank ve Halkbank'ta ise bu tutar 2 TL daha yüksek belirlendi. Aralarında eski AKP milletvekilleri, bakanlar, belediye başkanları, parti yöneticileri, Cumhurbaşkanı danışmanları ve bakan yardımcılarının da bulunduğu isimlerin kamu bankalarından alacağı ücretler yıllık 371 bin TL ve 206 bin TL arasında olacak.

Tercihleri Değişmedi

Öte yandan kamu bankalarının 25 Mart'ta yapılan genel kurullarında Ziraat Bankası Yönetim Kurulu'nda değişiklik olmazken Vakıf ve Halkbank'ta bazı isimler gitti, yerine yenileri geldi. Halkbank'ta görevden ayrılan iki üyenin yerine seçilen iki yeni isimden biri yine AKP kökenli bir siyasetçi oldu. Vakıfbank'ta yönetim kurulu üyeleri Dilek Yüksel ile Serdar Tunçbilek'in yerine eski AKP Isparta milletvekili H. Kemal Kurt ile Mehmet Hüseyin Bilgin geldi. Halkbank'ta ise Yönetim Kurulu'na Himmet Karadağ yerine Mesut Karakaş getirildi.

► Halkbank'ta ballı maaşlar

Halkbank Yönetim Kurulu üyeleri de tıpkı Ziraat Bankası'nda olduğu gibi AKP'li isimlerden oluştu. Halkbank'ın yüksek tutarlı maaşa sahip yöneticileri şöyle:

HAFTALIK BİLGİLENDİRME RAPORU MEDYA VE KURUMSAL İLETİŞİMDEN SORUMLU GENEL BAŞKAN BAŞDANIŞMANLIĞI

Mevlüt Uysal - Eski AKP İstanbul Büyükşehir Belediye Başkanı. Eski AKP Başakşehir Belediye Başkanı
Meltem Taylan Aydın - Cumhurbaşkanı Başdanışmanı ve Cumhurbaşkanlığı Ekonomi Politikaları Kurulu Üyesi
Maksut Serim - Cumhurbaşkanlığı Başdanışmanı
Ebubekir Şahin - Radyo ve Televizyon Üst Kurulu Başkanı
Sezai Uçarmak - Ticaret Bakan Yardımcısı

► Ziraat'ın kadrosu hep AKP'li

17 bin 230 TL ve 30 bin 940 TL tutarlarında maaş alan Ziraat Bankası yöneticileri arasında eski AKP'li bakan ve parti yöneticileri de bulunuyor. Ziraat Bankası'nda "ballı maaşlarla" yönetim kurulunda görev yapan isimler şöyle:

Veysi Kaynak - Eski AKP Milletvekili

Mahmut Kaçar - Eski AKP Milletvekili

Serruh Kaleli - Eski Anayasa Mahkemesi üyesi

Fazlı Kılıç - Eski AKP Kâğıthane Belediye Başkanı. Ziraat Bankası'nda ayrıca Denetim Komitesi Üyesi, Kredi Komitesi Yedek Üyesi

Feyzi Çutur - Ziraat Bankası Kredi Komitesi Asil Üyesi

Ahmet Genç - Ziraat Bankası Kurumsal Yönetim Komitesi Üyesi

Faruk Çelik - Eski AKP Milletvekili ve eski Çalışma ve Sosyal Güvenlik Bakanı, Devlet Bakanı, Gıda, Tarım ve Hayvancılık Bakanı

Faruk Çelik - Eski AKP Milletvekili ve eski Çalışma ve Sosyal Güvenlik Bakanı, Devlet Bakanı, Gıda, Tarım ve Hayvancılık Bakanı

Burhaneddin Tanyeri - Ziraat Bankası Kredi Komitesi Asil Üyesi

► AKP'nin çiftliği Vakıfbank

Kamunun önemli kuruluşlarından Vakıfbank'ta 5 isim, Saray ve AKP bağlantılı. O isimler ve görevleri şöyle:

Abdulkadir Aksu - Eski AKP Milletvekili, eski bakan

Ragıp Cemil Ertem - Cumhurbaşkanlığı Ekonomi Politikaları Kurulu Üyesi

Abdi Serdar Üstünsalih - Türkiye Sınai Kalkınma Bankası Yönetim Kurulu Üyesi

Adnan Ertem - Çalışma ve Sosyal Güvenlik Bakan Yardımcısı.

Sadık Yakut - Eski AKP Milletvekili

Haydar Kemal Kurt - Eski AKP Milletvekili

Üç yerden tam 313 bin 870 TL'lik maaş

Banka yöneticilerine zam yapılırken bürokratların birden fazla maaş alması tepki çekiyor. Bunun son örneği Kültür ve Turizm Bakan Yardımcısı Nadir Alparslan'dı. CHP'li Deniz Yavuzylmaz, Alparslan'ın KuveytTürk'ten aylık 142 bin 518 TL "huzur hakkı" aldığını belirtmiş, diğer ücretleri ise şöyle aktarmıştı: Bakan Yardımcılığı maaşı: 39 bin 357 TL. KuveytTürk YK ilave ücreti: 131 bin 995 TL.

EKONOMİ POLİTİKASI OLMAYINCA KDV İNDİRİMLERİ PAHALILIĞA ÇÖZÜM OLMUYOR

KDV indirimi tek başına fiyatlar mücadelede yeterli değil. Marketleri basarak, esnaflara parmak sallayarak enflasyonla mücadele edilmiyor. Birinin bunu Erdoğan'a anlatması gerekiyor. Öyle 'enflasyon düş' deyince enflasyon düşmüyor. Hayaller dünya lideriydi ekrana çıkıp kâğıt havluya vergi indirimi açıklayan lider oldu.

Ülke Tarihinin En Derin Yoksulluğunu Yaşıyoruz

Türkiye AKP iktidar ile birlikte adeta tarihinin en yoksul dönemini yaşıyor. Türkiye'de artık yoksulluk kuyrukları alışla geldik bir hal almaya başladı.

HAFTALIK BİLGİLENDİRME RAPORU MEDYA VE KURUMSAL İLETİŞİMDEN SORUMLU GENEL BAŞKAN BAŞDANIŞMANLIĞI

Ucuz ekmekek, et, Ayçiçek yağı şeker kuyrukları ülkedeki yoksulluğun ne net göstergesi. Ülkede 11,3 milyon kişi gıda yardımıyla ayakta duruyor. 5.9 milyon aileye sosyal yardım yapılıyor. Açlık sınırı 5000 TL'ye dayanmış ve 10 milyon asgari ücretli ailesi ile birlikte açlığa terk edilmiş durumda. 8 milyon emekli asgari ücretin altında emekli aylığı alıyor. Emeklilerin dörtte biri çalışmak zorunda kalıyor. Peki, neden bu kadar yoksullaşıyoruz? Sadece Saray'ı ve yandaşlarını zengin etmek için.

Bunca yoksulluğun ve çaresizliğin içinde Cumhurbaşkanı Erdoğan bir kâsesi 250 lirayı bulan ve yatmadan önce yenmesi gereken manda yoğurtlu, ballı sağlık diyetleri veriyor.

KDV İndirim Tek Başına Enflasyonla Mücadelede Yeterli Değil

Hatırlanacağı üzere 14 Şubat'ta gıda ürünlerinde KDV yüzde 8'den yüzde 1'e düşürülmüştü tarihte TÜİK verileri üzerinden bir araştırmaya yapmıştık.41 Temel besin maddesindeki toplam indirim sadece 86 TL'ye denk gelmekteydi. O zamanda söylemiştik eğer enflasyonu kontrol altına alamazsanız bu indirimlerin hiçbir etkisi olmayacak demıştik. Şimdi bakalım gıda da KDV yüzde 1'e düşürüldü, aradan geçen zaman içerisinde;13.25 TL'ye satılan 1 kg'lık küp şeker 15.90 TL'ye, 68.50 TL'lik 2 litrelik ayçiçeği yağı 93.90 TL'ye çıktı.30'lu yumurta fiyatlarını 38 TL'den 42 TL'ye yükseldi. Şimdi dün çocuk bezi ve bazı temizlik ürünlerinde KDV oranının yüzde 18'den yüzde 8'e indirildiği açıklandı. Bugün fiyatlara baktık 350 TL'ye büyük paket bir çocuk bezi fiyatı karşımıza çıktı.350 TL fiyatındaki çocuk bezinde indirim etkisi sadece 38 TL olacak.110 TL'ye satılan 32'li tuvalet kâğıdındaki indirim ise sadece 11 TL olacak. Âmâ tabi enflasyon gelecek aylarda ne olacak yüzde 60'ları yüzde 70'leri aşacak. Yani KDV indirimi tek başına fiyatlar mücadelede yeterli değil. Marketleri basarak, esnaflara parmak sallayarak enflasyonla mücadele edilmiyor. Birinin bunu Erdoğan'a anlatması gerekiyor. Öyle enflasyon düş deyince enflasyon düşmüyor. İstedığınız kadar KDV indirimi gerçekleştirin, Eğer akılcı bir ekonomi politikanız yoksa bu KDV indirimleri fiyatları en fazla 1 ay düşürmeye yarar.

Hayaller Dünya Lideri, Gerçekler Kağıt Havluya Vergi İndirimi Açıklayan Lider!

Erdoğan deterjan, sabun, tuvalet kâğıdı, peçete, bebek bezi gibi malzemelerin KDV'lerini yüzde 18'den yüzde 8'e indirdi. Hayaller dünya lideriydi lakin gerçekler ekrana çıkıp kağıt havluya vergi indirimi açıklayan bir lider oldu. Biz, aylardır hem Meclis'te, hem basın açıklamalarımızda "temel ihtiyaçlardan KDV sıfırlansın" diye bas bas bağırдық. Halkın alım gücü bu kadar düşmeden bu indirimler yapılsaydı belki bir etkisi olacaktı. Ama her gün iğneden ipliğe zam gelen bir ortamda bu indirimlerin de ciddi bir etkisi olmayacaktır. Şimdi enflasyon kontrolden çıktı. Fiyatlar kontrolden çıktı. Ekonomi kontrolden çıktı. Döviz kurları belirsiz. Bakan Nebati her ay İngiltere'ye para için yalvarmaya gidiyor. Böyle bir ortamda vergiyi kaldırmak tek başına çözüm değil, enerji maliyeti, ham madde maliyeti düşürülmezse bunun hiçbir anlamı yok. Bu indirimler çok yakında "TRT payı kaldırılmış elektrik faturasına" dönecektir.

AK PARTİ İKTİDARI 'AKARYAKIT ÇOK UCUZ' ALGISI YAPIYOR

*Hazine ve Maliye Bakanı Nureddin Nebati'nin satın alma gücü paritesine göre karşılaştırıldığında Türkiye'de akaryakıt ürünlerinin "çok çok ucuz" olduğu açıklamasının gerçeği yansıtmadığı gibi derlediğimiz verilerle AK Parti iktidarının Türkiye'ye yaşattığı enerji buhranını ortaya koyduk. **Petrol üretmeyen ülkeler arasında bir aylık ücret ile en az akaryakıt Türkiye'de alınıyor.** Bir aylık asgari ücretle Romanya'da 313, Yunanistan'da 406, akaryakıtın en pahalı olduğu Hollanda'da bile 775 litre motorin alınabilirken; **Türkiye'de ise yalnızca 179 litre motorin alınabiliyor.** Bakan Nebati'nin "çok çok ucuz" dediği akaryakıt fiyatları değil, iktidarın algı siyasetidir.*

Türkiye'de 179 Litre Alınıyor

Türkiye'de asgari ücret aylık 4 bin 253 lira tutarında bulunuyor. Türkiye'de bir aylık asgari ücret tutarıyla 25 Mart 2022 tarihi itibarıyla litresi 19 lira 89 kuruş olan benzinden 214 litre alınırken; litresi 23 lira 75 kuruş olan motorinden ise 179 litre alınıyor. Bir aylık asgari ücret ile litresi 11 lira 20 kuruş olan LPG otogazdan ise 379 litre alınabiliyor. Başka bir deyişle bir aylık asgari ücretle benzinli bir aracın deposu en fazla 4,28; dizel bir aracın deposu 3,58; LPG otogazlı bir aracın deposu ise 7,58 defa dolabiliyor.

Yunanistan'da 406 Litre Alınıyor

Avrupa İstatistik Ofisi'nin verilerine göre Yunanistan'da bir aylık asgari ücret 774 avro olarak hesaplanıyor. Yunanistan'da bir aylık asgari ücret tutarı ile litresi 2,045 avro olan benzinden 378 litre alınabiliyor. Litresi 1,910 avro olan motorinden ise 406 litre alınıyor. Litresi 1,134 avro olan LPG otogazdan ise 683 litre alınabiliyor. Buna göre Yunanistan'da asgari ücretin satın alma gücü akaryakıt ürünlerinde Türkiye'ye göre yaklaşık 2,5 kat daha fazla durumda.

HAFTALIK BİLGİLENDİRME RAPORU MEDYA VE KURUMSAL İLETİŞİMDEN SORUMLU GENEL BAŞKAN BAŞDANIŞMANLIĞI

Romanya’da 328 Litre Alınıyor

Romanya’da bir aylık asgari ücret 515 avro olarak hesaplanıyor. Romanya’da bir aylık asgari ücret tutarıyla litresi 1,571 avro olan benzinden 328 litre alınıyor. Litresi 1,645 avro olan motorinden 313 litre alınırken; litresi 0.798 avro olan LPG otogazdan ise 645 litre alınabiliyor. Buna göre Romanya’da asgari ücretin satın alma gücü akaryakıt ürünlerinde Türkiye’ye göre yaklaşık 2 kat fazla durumda.

Hollanda’da 775 Litre Alınıyor

Akaryakıt ürünlerinin en pahalı olduğu ülke Hollanda’da bir aylık asgari ücret 1725 avro olarak hesaplanıyor. Hollanda’da bir aylık asgari ücret ile litresi 2,349 avro olan benzinden 734 litre alınıyor. Litresi 2,225 avro olan motorinden ise 775 litre alınabiliyor. Litresi 1,110 avro olan LPG otogazdan da bin 554 litre alınabiliyor. Buna göre Hollanda’da asgari ücretin satın alma gücü akaryakıt ürünlerinde Türkiye’ye göre yaklaşık 4,5 kattan fazla durumda.

Portekiz’de 445 Litre Alınıyor

Portekiz’de bir aylık asgari ücret 823 avro olarak hesaplanıyor. Buna göre Portekiz’de bir aylık asgari ücret tutarı ile litresi 1,930 avro olan benzinden 458 litre alınıyor. Litresi 1,850 avro olan motorinden ise 445 litre alınırken; litresi 0,809 avro olan LPG otogazdan bin 17 litre alınıyor. Buna göre Portekiz’de asgari ücretin satın alma gücü akaryakıt ürünlerinde Türkiye’ye göre yaklaşık 2,5 kat daha fazla durumda.

İngiltere’de 1107 Litre Alınıyor

İngiltere’de haftada 6 gün, günde 8 saat çalışmanın karşılığında kazanılan aylık asgari ücret tutarı 2 bin 368 avro olarak hesaplanıyor. İngiltere’de bir aylık asgari ücret tutarıyla litresi 1,994 avro olan benzinden bin 187 litre alınırken; litresi 2,139 avro olan motorinden bin 107 litre alınıyor. Bir aylık asgari ücret tutarıyla İngiltere’de litresi 0,848 avro olan LPG otogazdan ise 2 bin 792 litre alınabiliyor. Buna göre İngiltere’de asgari ücretin satın alma gücü akaryakıt ürünlerinde Türkiye’ye göre 6 kattan daha fazla durumda.

İspanya’da 630 Litre Alınıyor

İspanya’da bir aylık asgari ücret tutarı bin 126 avro olarak hesaplanıyor. İspanya’da bir aylık asgari ücret ile litresi 1,791 avro olan benzinden 628 litre alınabiliyor. Litresi 1,789 olan motorinden 630 litre alınıyor. Litresi 0,935 avro olan LPG otogazdan ise bin 204 litre alınabiliyor. Buna göre İspanya’da asgari ücretin satın alma gücü akaryakıt ürünlerinde Türkiye’ye göre 3,5 kattan daha fazla durumda.

Almanya’da 745 Litre Alınıyor

Almanya’da bir aylık asgari ücret 1621 avro olarak hesaplanıyor. Almanya’da bir aylık asgari ücret ile litresi 2,091 avro olan benzinden 775 litre alınıyor. Litresi 2,176 avro olan motorinden ise 745 litre alınabiliyor. Litresi 1,104 avro olan LPG otogazdan bin 468 litre alınabiliyor. Buna göre Almanya’da asgari ücretin satın alma gücü akaryakıt ürünlerinde Türkiye’ye göre 4 kattan fazla durumda.

İKTİDAR ‘TEK KURUŞ ÇIKMIYOR’ DERKEN, 2022 BÜTÇESİNDE MİLYARLARCA LİRA GARANTİ ÖDENEĞİ OLARAK AYRILDI...

20 Milyar 378 Milyon Lira Tutarındaki Garanti Ödeneği Nereye Ödeniyor?

Yap-işlet-devret (YİD) modeliyle yapılarak kamuda büyük bir yük oluşturan garantiler konusundaki tartışmada AK Parti iktidarının “devletin bir kuruş ödemediği” söylemi gerçeği yansıtmıyor. Devletin kasasından bir kuruş çıkmıyorsa, yalnızca 2022 yılı için Karayolları Genel Müdürlüğü’nün bütçesine garanti ödemeleri için niye 20 milyar 378 milyon lira ödenek ayrıldı? Köprüden geçen araç sayılarına takılmayın iktidar, konu garanti ödemesi olunca tıkr tıkr ödeme yapıyor.

İktidarın Garantilerle İlgili Açıklamaları Çelişkili

Vatandaşlarımız hayat pahalılığı altında eziliyor. YİD projelerinde döviz üzerinden verilen garantilerin vatandaşlarımız omuzluyor. İktidar sözcülerinin son dönemde yaptığı açıklamaların ise bu konuyu bilmedikleri değil de akıllarının karışık olduğunu gösteriyor. İktidar kurmayları, söz konusu YİD projelerinin kamuya yük getirmediklerini ve hatta vatandaşın geçse de geçmese de ödeme yapmadığını savunurken; günlük 45 bin araç geçiş garantisi verilen Çanakkale Köprüsü’nden günde 6 bin aracın geçmesi bile çelişkiyi ortaya koymaktadır. Çanakkale Köprüsü’nün kamuya getireceği yük; “araç sayısına takılmayın” denilerek geçiştirilemez.

HAFTALIK BİLGİLENDİRME RAPORU MEDYA VE KURUMSAL İLETİŞİMDEN SORUMLU GENEL BAŞKAN BAŞDANIŞMANLIĞI

Tek Kuruş Çıkmıyorsa, 20,3 Milyar TL Ödenek Ne İçin Var?

Döviz kuru üzerinden gelir ve araç geçiş garantisi verilen söz konusu projelerle ilgili garanti koşulları kamuoyundan gizleniyor. İktidarın; YİD projeleri için devletin kasasından bir kuruş çıkmadığını savunmasına karşın yalnızca 2022 yılı için Karayolları Genel Müdürlüğü'nün bütçesine otoyol ve köprülere ödenecek garantiler için ayrılan tutar 20 milyar 378 milyon lirayı buldu. Bütçede yer alan bir yıllık garanti ödeneği iktidarın kamuoyunu yanılttığını gösteriyor.

Döviz Garantileri Türk Lirası'na Dönüştürülmeli

Türkiye'de istisnasız bütün vatandaşlarımızın satın alma gücü ve geliri düşerken, döviz üzerinden verilen garantilerin yükü her geçen gün artmaktadır. Cumhuriyet Halk Partisi olarak biz bilimsel olan ve vatandaşlarımızın ihtiyaçlarına uygun projelere karşı değiliz. Karşı olduğumuz vatandaşlarımız enflasyon altında ezilirken, döviz kuru üzerinden verilen astronomik garanti tutarlarıdır. Bu kapsamda iktidarın döviz kuru üzerinden verdiği garantileri bir an önce Türk Lirası'na dönüştürmesi gerekiyor.

Projeler Sözde Şeffaf, Belgede Ticari Sır

İktidar sözcülerinin sözde şeffaf olduğunu savunduğu YİD projelerine ilişkin uygulama sözleşmeleriyle ilgili kamuoyunda pek çok iddia bulunuyor. Ulaştırma ve Altyapı Bakanlığı'na konu hakkında yönelttiğimiz sorulara ticari sır olduğu gerekçesiyle yanıt verilmiyor. YİD projelerinin tamamen şeffaf olduğunu savunan iktidar bu kapsamda kamuoyundan ticari sır olduğu gerekçesiyle gizlenen uygulama sözleşmelerini açıklamalıdır.

SARAYIN KARA DÜZENİ, YANDAŞ OLİGARKLARI İLE EŞİTSİZLİKLERİ DERİNLEŞTİRDİ

Saray Düzeni, Türkiye'nin Orta Sınıfını Buharlaştırdı; Toplum Kastlaşmanın Eşiğine Geldi

Adalet ve Kalkınma Partisi (AKP), 20 yıl boyunca küçük bir oligarşik zümrenin çıkarını gözeterek rantçı politikalarıyla, Türkiye'de halk katmanları aleyhine eşitsizlikleri ve yoksulluğu derinleştirmiştir. Gelir ve servet eşitsizliği artmış; gıda yoksulluğu, barınma ve eğitim gibi alanlarda eşitsizlik ve yoksullaşma derinleşmiştir. Vatandaşlarımız çocuk, genç, yaşlı, emekli ve hatta çalışan yoksulluğunun her türlüüne maruz bırakılmıştır

- ❖ AKP döneminde yolsuzluk, israf ve kötü yönetim yüzünden, Türkiye ekonomisi 2015-2020 yılları arasında yüzde 20 küçülmüş; milli gelirimiz 864 milyar dolardan 720 milyar dolara gerilemiştir. Bu süreçte toplumun yüzde 90'ının gelir seviyesi yüksek enflasyon ve hayat pahalılığı nedeniyle gerilemiştir. 2021 yılı Aralık itibarıyla Türkiye 178 ülke arasında en yüksek enflasyona sahip 8. ülke konumundadır.
- ❖ TÜİK verileri bile son 5 yılda Türkiye'de medyan gelirin yüzde 70'ine göre yoksul vatandaş sayısının 23,7 milyona ulaştığını ifade etmiştir. Ancak artan gıda, yakıt ve kira masrafları yüzünden yoksulluk çeken vatandaş sayısının 2022 ortası itibarıyla 30 milyonu aşacağı tahmin edilmektedir.
- ❖ Pandemi nedeniyle kapanmaların yaşandığı 2020 yılında, iş ve gelir kayıpları ile birlikte yoksulluk yaşayan yurttaş sayısının 45 milyona kadar ulaştığı tahmin edilmektedir. Nitekim enflasyon, hayat pahalılığı ve işsizlik oranları ile hesaplanan Küresel Sefalet Endeksi'ne göre 2022 yılında Türkiye, 178 ülke arasında en kötü yılı yaşayan 7. ülke olmuştur.
- ❖ Orta sınıf âdeta ortadan kaldırılmış, nüfusun çoğu yoksul kesimlere eklenmiştir. Artık Türkiye'de neredeyse bir "orta direğin" varlığından bahsetme imkânı kalmamıştır.
- ❖ Cumhuriyet tarihinde ilk kez kişi başına düşen milli gelir 7 yıl üst üste düşüş göstermiştir.
- ❖ 2018'den itibaren, döviz krizleriyle birlikte Türkiye'de orta sınıf gelir grubunun en az 3,1 milyon kişi azaldığı, bu kişilerin düşük gelirli kesimlere eklendiği hesap edilmektedir.

Gelir ve Servet Uçurumu 'Mülksüz Vatandaşlar' Yaratmış; Saray İmtiyazlı Milyonerler Türetti:

- ❖ Ülkemizde en yüksek gelire sahip yüzde 1'lik kesim, toplam gelirin yüzde 23'ünü almaktadır. Diğer bir deyişle Türkiye'nin ürettiği 4 birim gelirin 1 birimini tepedeki en zengin yüzde 1'lik kesim, yani yaklaşık 1 milyon kişi almaktadır. Geri kalan 4'te 3'lük pay ise 83 milyonluk nüfusun oluşturduğu yüzde 99 tarafından paylaşılmaktadır.
- ❖ Birleşmiş Milletler Gelir Dağılımı eşitsizliği göstergelerinden biri olan nüfusun en zengin yüzde 1'lik kesiminin milli gelirden aldığı pay sıralamasında Türkiye 119 ülke arasında en kötü 7. sırada yer almaktadır.

HAFTALIK BİLGİLENDİRME RAPORU

MEDYA VE KURUMSAL İLETİŞİMDEN SORUMLU GENEL BAŞKAN BAŞDANIŞMANLIĞI

- ❖ Türkiye, zengin ve yoksul yurttaşlar arasındaki gelir dağılımı adaletsizliğinin göstergesi olan Gini katsayısında Dünya Bankası tarihsel göstergelerinde 170 ülke arasında en kötü 30 ülke arasına girmiştir.
- ❖ Türkiye, zengin ve yoksul yurttaşlar arasındaki gelir dağılımı adaletsizliğinin göstergesi olan Gini katsayısında Dünya Bankası tarihsel göstergelerinde 170 ülke arasında en kötü 30 ülke arasına girmiştir.
- ❖ Türkiye, OECD ülkeleri arasında gelir adaletsizliği açısından en kötü 4 ülkeden 1'i olmuştur.
- ❖ Ülkedeki yetişkinlerin binde 2'si 1 milyon dolar üzerinde servete, yüzde 57'si ise 10 bin dolardan az bir varlığa sahiptir.
- ❖ 2019'da 94 bin olan dolar milyoneri sayısı yalnızca bir yıl içinde 115 bin kişiye ulaşmıştır.

Kuşaklar Arası Eşitsizlik Tersine Döndü: Gençler İşsiz, Mesleksiz ve Güvencesiz Kaldı

- ❖ Uluslararası Çalışma Örgütü'ne göre 2021 yılında toplam iş gücünün istihdama katılım oranında Türkiye, 185 ülke arasında 152. sırada yer alabilmiştir.
- ❖ Uluslararası Çalışma Örgütü 2021 yılı kayıtlı verilerine göre Türkiye, 2021 yılında 185 ülke arasında en yüksek işsizlik oranına sahip 33. ülke olmuştur.

Asgari Ücret Türkiye'de Ortalama Ücret Haline Geldi; Bolivya ve Kolombiya Düzeyine Geriledi

- ❖ Ortalama ücretin asgari ücrete yakınlığında Türkiye, OECD içinde Kolombiya'dan sonra en kötü durumdaki ülkedir.
- ❖ Türkiye, Avrupa bölgesinde asgari ücretin en çok gerilediği ülke olmuş; en düşük asgari ücrete sahip 2 ülkeden biri hâline gelmiştir. Maalesef 310 dolarlık asgari ücretle Türkiye Latin Amerika'nın en yoksul ve güvencesiz ülkelerinden biri olan Bolivya ile aynı ücret düzeyine gerilemiştir.
- ❖ 2020 verilerine göre çalıştığı hâlde yoksul olan emekçilerin oranı açısından Türkiye, Avrupa'daki en kötü 3. ülkedir.

Türkiye'nin Kırsalı İnsansızlaşıyor; Kentler Nüfusu Kaldıramıyor

- ❖ Türkiye'de çarpık büyüme ve eşitsiz gelir dağılımı arttıkça, nüfusumuzun yoksulluk ve işsizlik seviyeleri de bu durumdan doğrudan etkilenmiş, bölgeler arasında büyük eşitsizlikler ortaya çıkmıştır.
- ❖ Türkiye ortalamasının en zengin yüzde 20'lik gelir grubu, en yoksul yüzde 20'lik gelir grubundan 8 kat daha yüksek gelir elde etmektedir.
- ❖ Bölgeler arasında üretim seviyesi, istihdam oranı ve yatırım miktarı arasındaki büyük farklar, bölgelerin birbirinden farklı gelişmiş düzeyinde olmasına yol açmaktadır.
- ❖ 2019 yılında üretilen toplam GSYH 4 trilyon 320 milyar TL iken, toplam üretimde yüzde 2,5 altında pay alan bölge ve illerin varlığı, bölgesel eşitsizliğin kaynağını ve büyüklüğünü gözler önüne sermektedir. Toplam 31 milyon kişinin yaşadığı 52 ilden oluşan 15 bölgenin GSYH payı yüzde 2,5'un altındadır. 4 bölgede bulunan 13 ilin ise milli hasıla payı yüzde 1'in altında kalmaktadır. Toplam 52 ilde üretilen milli hasıladaki payı yüzde 23 iken kalan diğer 29 ilin ürettiği milli hasıla payı yüzde 77 olmaktadır. Yalnızca en büyük 3 ilimizin toplam milli hasıla payı yüzde 46'yı bulmaktadır.
- ❖ Bu çarpık tablo, nitelikli büyümenin ve istihdam yaratımının önünde büyük bir engel olarak AKP'nin rant odaklı politikaları tarafından var edilmiştir.
- ❖ AKP'nin Anadolu'nun az gelişmiş şehirlerini dışlayan iktisadi ve sosyal politikaları, kırsal yoksulluğu artırırken, büyükşehirlere göç eden nüfusun yoksulluğunu daha da derinleştirmiştir.

Konut Sahipliği Ayrıcalık Oldu, Kira Artışı Durdurulamıyor

Sarayın Rant Düzeni, Lüks Konutlar Üretirken Orta Halli Aileler Ev Sahibi Olamıyor

- ❖ Şehirlerimiz betonlaştırılmış ancak yurttaşlarımızın konut sorununa çözüm üretilmemiştir. Avrupa genelinde yüzde 70'ler civarına ulaşan ev sahipliği oranına karşılık Türkiye'de 2020 yılında nüfusun yalnızca yüzde 58'i kendine ait konutta yaşamaktadır.
- ❖ Avrupa genelinde yüzde 70'ler civarına ulaşan ev sahipliği oranına karşılık Türkiye'de 2020 yılında nüfusun yalnızca yüzde 58'i kendine ait konutta yaşamaktadır.

HAFTALIK BİLGİLENDİRME RAPORU

MEDYA VE KURUMSAL İLETİŞİMDEN SORUMLU GENEL BAŞKAN BAŞDANIŞMANLIĞI

- ❖ 2022 itibarıyla bir asgari ücretlinin 80 metrekare konut alabilmesi için hiçbir şey yemeden içmeden en az 10 yıl çalışması gerekmektedir. 2015 yılıyla karşılaştırıldığında 2021 son çeyreği itibarıyla konut fiyatları yüzde 246,5; kira fiyatları ise yüzde 187,7 seviyesinde yükselmiştir.
- ❖ Avrupa bölgesindeki 36 ülke arasında çatısı akan, duvarları, zemini ya da temeli rutubetli olan, pencere çerçeveleri çürümüş konutlarda yaşayan nüfusun oranının en yüksek olduğu ülke, Arnavutluk'tan sonra Türkiye'dir.

Orta Halli Aileler İçin Bir Ev ve Bir Araba Hayal Oldu

- ❖ 2020 yılı itibarıyla Avrupa'nın 31 ülkesi arasında kendi otomobiline sahip olmayanların oranının en yüksek olduğu ülke Türkiye'dir.
- ❖ Bugün bir asgari ücretli çalışanın sıfır kilometredeki en ucuz otomobili satın alması için 6 yıl çalışması ve başka hiçbir harcama yapmaması gerekmektedir.

Ebeveynlerinden Daha Eğitimli; Ama Daha Yoksul, Borçlu ve Güvencesiz Gençlik

- ❖ 20-30 yaş arası gençlerin yarısından fazlası, anne ve babalarından daha eğitimli olmasına rağmen onlardan daha yoksuldur. Her 3 gençten yalnızca 1'i anne ve babasından daha eğitimli olup onlardan daha yüksek gelire sahiptir.
- ❖ 20-30 yaş aralığındaki gençlerin yalnızca yarısı ailelerinden ekonomik bağımsızlığını kazanmıştır.

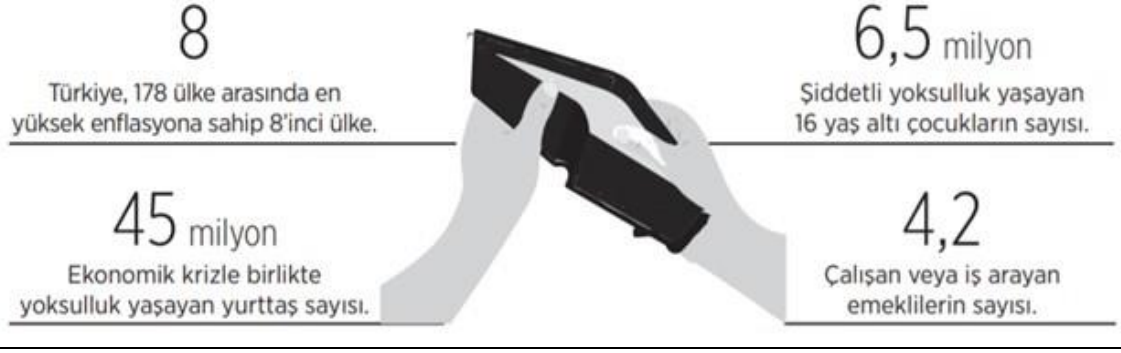
Kadınlar Artan Eşitsizliğin En Büyük Mağduru: Evde de İşte de Dezavantaj Var

- ❖ Türkiye, OECD ve Avrupa ülkeleri arasında kadınların iş gücüne katılımı en düşük olan ülkedir. Uluslararası Çalışma Örgütü verilerine göre 2021 itibarıyla Türkiye, 15 yaş üstü kadınların iş gücüne katılımı açısından 187 ülke arasından 165. sıradadır.
- ❖ Türkiye, 2021 Küresel Cinsiyet Eşitsizliği Raporu'nda 156 ülke arasında 133. sıradadır.

Dijital ve Teknolojik Uçurum, Eğitimden Sanayiye Her Alanda Eşitsizlikleri Derinleştiriyor

- ❖ Bilgi teknolojilerine erişim konusunda yaşanan eşitsizlik, toplumdaki sosyo- ekonomik adaletsizliğin bir yansımasıdır. Bu eşitsizliği ifade eden "dijital uçurum", Türkiye'de her alanda gözlemlenmeye başlamıştır.
- ❖ İnternet erişiminin günümüzde pek çok gelişmiş ülke tarafından temel bir hak olarak kabul edilmesi ve bu nedenle kamu hizmeti olarak sunuluyor olmasına rağmen Türkiye'de AKP'nin ucuz, hızlı ve kaliteli dijital altyapıya yatırım yapmaması, yurttaşları dijital olanaklardan mahrum etmektedir.
- ❖ Her 10 hanenin 4,4'ünün İnternet erişiminin bulunmadığı Türkiye'de vatandaşlar, OECD ülkeleri arasında en yavaş İnterneti kullanmaktadır. 2021 Küresel İnternet Hızı Endeksi'ne göre Türkiye mobil bağlantı hızında 138 ülke arasında 57; sabit internet hızında ise 105. sıradadır.
- ❖ İnternet erişiminde ülke içinde de büyük eşitsizlikler bulunmaktadır. İstanbul'da yüzde 80'e kadar çıkan hanelerde genişbant bağlantı oranı, Kuzeydoğu Anadolu'da yüzde 34'e kadar düşmektedir.
- ❖ **Tarlalar Ekilemiyor: Türkiye Çiftçisiz Ve Tarımsız Bırakılıyor**
- ❖ AKP'nin tarım ve gıda sektörünü çıkmaza sokan politikaları, en büyük geçim kaynağı tarım ve hayvancılık olan kırsal bölgelerin nüfusunu kaybetmesine neden olmuştur.
- ❖ Tarım sektöründe istihdam edilen kişi sayısı 2002 yılında 7 milyon 458 bin kişiyken, 2020 yılı itibarıyla yüzde 44'lük bir düşüşle 4 milyon 157 bin kişiye gerilemiştir. 1990 yılında tarımda istihdam edilen nüfusun yüzde 56'sını genç nüfus oluştururken, 2019'da bu oran yüzde 35'e gerilemiştir.
- ❖ 2002 yılında 26 milyon 579 bin hektar tarım alanı ekilirken, 2020 yılına gelindiğinde ekilen tarım alanı 23 milyon 144 bin hektara düşmüştür.

HAFTALIK BİLGİLENDİRME RAPORU MEDYA VE KURUMSAL İLETİŞİMDEN SORUMLU GENEL BAŞKAN BAŞDANIŞMANLIĞI

CHP NE YAPACAK?

- ❖ Cumhuriyetin 2. Yüzyılında Stratejik Planlama İle Kalkınmacı Ekonomi Ve Sosyal Devlet Güçlü Biçimde İnşa Edilecek; Yoksulluk, İşsizlik Ve Vasıfsız İstihdam Çemberi Kırılacak
- ❖ “Aile Destekleri Sigortası” Yoksulluk Ve Eşitsizlikle Mücadelede Temel Araç Olacak
- ❖ Ücretler Yükselinecek; Gelir Eşitsizliği Giderilecek
- ❖ Vasıflı İstihdam Ve Dijitalleşmiş İşler Yaratılacak; Mesleki Eğitim Ve Beceri Edindirme İle İşsizlik Azaltılacak
- ❖ Gençler İçin Nitelikli İstihdam Ve Düzgün Maaşlı İşler: Torpille Gençlerin Hakkı Yenmeyecek
- ❖ Gençler Geleceğe Umutla Bakacak; Ekonomik, Sosyal Ve Kültürel Refaha Ulaşacak
- ❖ Hiçbir Çocuk Yatağa Aç Girmeyecek
- ❖ Eğitimde Fırsat Eşitliği Sağlanacak
- ❖ Yoksulluk Çemberi Kadınlar Güçlendirilerek Kırılacak
- ❖ Yaşlılarımız Ve Aileler Yalnız Bırakılmayacak; Emeklilerimiz İnsan Onuruna Yaraşır Maaş Alacak
- ❖ Barınma Lüks Değil, Temel Bir Hak Olacak
- ❖ Eğitimden Sanayiye “Dijital Uçurum” Bitirilecek, Her Alanda Dijital Atılım Başlatılacak
- ❖ “Merkez Türkiye” Projesi Ve Kalkınma Kuşaklarıyla Bölgesel Eşitsizlikler Kırılacak

Cumhuriyet Halk Partisi (CHP), yoksulluğun ve eşitsizliklerin ortadan kaldırılması, vatandaşların huzur ve refah içinde yaşayabilmesi için gerekli koşulların, geçici, kısa vadeli çözümlerle değil, temelden bir dönüşümle toplumun tüm kesimlerini kapsayarak yaratılacağına bilincindedir. Bu nedenle Cumhuriyetimizin İkinci Yüzyılında sosyal devletin tüm olanakları seferber edilecek, devletin destekleri vatandaşlara “lütuf” değil, birer “hak” olarak sunulacaktır.

CHP iktidarında ekonomik büyüme sürdürülebilir şekilde sağlanacak, milli gelir artacak, gelir dağılımında adalet sağlanacaktır. Böylece yurttaşların yaşam kalitesi yükselecek, toplumsal huzur yeniden tesis edilecektir.

Sosyal devlet ilkelerinin egemen kılındığı Türkiye’de vatandaşlar kendilerini sahipsiz ve yalnız değil, toplumsal huzuru ve dayanışmayı esas alan güçlü yönetim altında güvende hissedeceklerdir.

PTT’DE DÖNÜŞÜM SANCISI

PTT’nin 1,2 milyar TL’lik rekor zarar açıkladığı 2019 yılında, “Yeni Konsept Düzenlemesi” adı altında 4 milyon 500 bin TL harcama yaptığı ortaya çıktı.

Türkiye Varlık Fonu’na devredildikten sonra, “Kamu zararı ve usulsüzlük” iddialarının merkezine oturan, 2019 yılında ise 1,2 milyar TL ile rekor zarara imza atan PTT, “Yeni Konsept Düzenlemesi” için milyonlarca lira harcadı. Şubelerin yeni konseptte uyumlu hale getirilmesi kapsamında yapılan çalışmalar için 2019’da toplam 4 milyon 500 bin 340 TL’lik harcama gerçekleştirildi.

Düzenleme işi için 13 farklı ihale düzenlendi. İhalelerden en maliyetlisine PTT Ankara Başmüdürlüğü Yapı ve Teknik İşler Müdürlüğü imza attı. Müdürlük, Eryaman PTT Merkezi’nin yeni konseptte uygun hale getirilmesi için özel bir şirketle 529 bin 130 TL’lik anlaşma yaptı...

HAFTALIK BİLGİLENDİRME RAPORU MEDYA VE KURUMSAL İLETİŞİMDEN SORUMLU GENEL BAŞKAN BAŞDANIŞMANLIĞI

Elvankent PTT Merkezi'nde yapılan çalışmaların maliyesi ise kayıtlara 684 bin TL olarak geçti. Böylelikle PTT, yalnızca Ankara'daki iki şubenin yeni konseptte uyumlu hale getirilmesi için 1,1 milyon TL para döktü.

PTT'nin, "Yeni PTT Konsept Düzenlemesi" kapsamında 2019 yılında dönüşümünü gerçekleştirdiği bazı merkezlerin dönüşüm maliyetleri şöyle kaydedildi:

- ◆ Mustafa Kemal PTT Merkezi: 396 bin TL.
- ◆ Natoyolu PTT Merkezi: 376 bin 250 TL.
- ◆ Buhara PTT Merkezi: 443 bin TL.
- ◆ Karaisalı PTT Merkezi: 178 bin 500 TL.
- ◆ Keresteciler PTT Merkezi: 332 bin 750 TL.
- ◆ Armutlu PTT Şubesi: 165 bin TL.

Kimseden Hesap Sorulmadı

Kamuoyuna, "Hayali evrak vurgunu" olarak yansıyan ve 2018 yılında gerçekleşen PTT'deki 200 milyon TL'lik dijital arşiv yolsuzluğunda imzası bulunan bürokratlara ödül gibi görevlendirmeler yapıldı. 2019 yılındaki rekor zarar ile öz kaynaklarının yarısını yitiren kurumda zararın sorumlusu olarak gösterilen dönemin genel müdürü Kenan Bozgeyik'in, görevden alınmasına karşın müşavir kadrosunda PTT'de çalışmaya devam ettiği ve kurumdan maaş aldığı anlaşıldı. BirGün'ün ulaştığı Ocak 2021 ve Mayıs 2021 dönemine ait belgelere göre, Bozgeyik'e PTT'den ocak ayında 14 bin 451 TL, mayıs ayında ise 12 bin TL ödeme yapıldı.

5 İMAM, GENÇLİK VE SPOR MÜDÜRÜ OLARAK ATANDI

Diyarbakır'da İl Müftülüğü kadrosunda görevli 5 imam, açıktan atama yoluyla ilçelere Gençlik ve Spor Müdürü olarak atandı.

Trabzon ve Düzce'den sonra Diyarbakır'da da imamlar gençlik ve spor müdürü olarak atandı. Müftülük kadrosunda imam ve müezzin olarak görev yapan beş isim farklı tarihlerde açıktan atama yoluyla Diyarbakır'daki beş ilçeye Gençlik ve Spor İlçe Müdürü olarak atandı.

Kentin en kalabalık nüfusuna sahip merkez Bağlar İlçesine Mehmet Masum Ayhan, tarihi Sur merkez ilçesine Ferzende Lale, Lice ilçesine Vahap Battal, Kulp ilçesine Ekrem Kaya ve Kocaköy ilçesine de Mehmet Necat Yiğit'in atandığı öğrenildi.

Bu kişilerin belli bir zaman aralığında müftülük kadrosunda görev yaptıktan sonra değişik tarihlerde Gençlik ve Spor Bakanlığı kadrosuna açıktan atamaya geçiş yaptıkları bildirildi.

İlçe müdürlüklerine atandıkları için boşalan müftülük kadrosuna ise AKP kontenjanından yeni imam kadroları atandığı ileri sürüldü. Atamaların yeni olmadığını ileri süren Gençlik ve Spor İl Müdürlüğü yetkilileri yasa ve mevzuata aykırı bir durumun söz konusu olmadığını savundu.

Atanamayan Öğretmenler Tepki Gösterdi

Atamalar, özellikle de atanamayan öğretmenler başta olmak üzere eğitim camiasında büyük tepkilere neden oldu. İmamların kendi meslekleri dışında farklı kurumlara liyakatten uzak biçimde atamalarının haksızlık olduğunu belirten eğitimciler, "İmamlar vaaz versin, camilerde namaz kıldırın. Herkes kendi işini yapsın. 2 milyon nüfuslu bu kentte bu alanda uzmanlaşmış kadro sıkıntısı mı var da gidip Diyanet kadrosundan atama yapıyor. Herkes kendi işini yapsın" diye tepki gösterdiler.

AKP'Lİ BELEDİYEDEN 700 BİN TL'LİK KOL SAATİ İHALESİ

AKP'li Çekmeköy Belediyesi, 700 bin TL'ye hediye kol saati ihalesi açtı. Elektronik ortamda pazarlık usulüyle yapılan ihale, iş yeri Fatih'te kayıtlı bulunan Semih Aygül isimli kişiye verildi.

Ülkedeki yoksulluk her gene gün derinleşirken, AKP'li belediyelerin 'hediye' ihaleleri sürüyor.

AKP'li Ahmet Poyraz yönetimindeki Çekmeköy Belediyesi de 'hediye' eşya ihalesi açanlar arasında.

Çekmeköy Belediyesi Özel Kalem Müdürlüğü, 700 bin TL'ye hediye kol saati alımı için ihaleye çıktı.

HAFTALIK BİLGİLENDİRME RAPORU

MEDYA VE KURUMSAL İLETİŞİMDEN SORUMLU GENEL BAŞKAN BAŞDANIŞMANLIĞI

Pazarlık usulüyle elektronik ortamda yapılan ihale, 23 Mart'ta sonuçlandı. Pazarlık usulünün seçilme gerekçesi ise, "İdarelerin yaklaşık maliyeti 4734 sayılı Kanun'un 21'inci maddesinin (f) bendinde belirtilen parasal limite kadar olan mamul mal, malzeme veya hizmet alımları" olarak gösterildi.

700 bin TL'lik hediye kol saati ihalesini ise adresi İstanbul Fatih'te bulunan Semih Aygül isimli kişi aldı. İhale sonucuna göre; belediye 1 Nisan'a kadar saati teslim alması gerekiyor.

Göksu da 'Hediyelik Kol Saati' İhalesi Açmıştı

AKP'li Esenler Belediye Başkanı Göksu da geçtiğimiz yılbaşında hediyelik kol saati ihalesi düzenlemişti. İhaleyi, AKP Esenler İlçe Başkanlığı'nda yönetici olan Bayram Akkaya'nın aile şirketinin kazandığı ortaya çıktı. 2 teklifin sunulduğu ihaleyi 280 bin TL'lik teklifin sahibi Akkaya İnşaat Mobilya Sanayi ve Ticaret Limited Şirketi kazanmıştı. Şirketin ortakları olan Ferhat-Serhat Akkaya kardeşlerin babası, AKP Esenler İlçe Başkanlığı'nda siyasi ve hukuki işlerden sorumlu başkan yardımcısı Bayram Akkaya'nın olduğu ortaya çıkmıştı.

TARIM BİRLİK'TE 'ÜST DÜZEY' FAYDA! AMA KİME!

Muhalefetin, 'AKP iktidarının çiftliği gibi oldu' eleştirisi yönelttiği Tarım Kredi Birlik'in 23 kişiden oluşan üst yöneticilerine geçen yıl tam 2 milyon 627 bin 968 TL ödendi. Şirketin zararı ise 58 milyon 263 bin TL oldu.

AKP'li Cumhurbaşkanı Recep Tayyip Erdoğan'ın, "Kalite ve fiyat noktasında gayet uygun" dediği Tarım Kredi Birlik Tarım Ürünleri A.Ş'nin 2021 yılına yönelik denetimi tamamlandı. Bağımsız denetim şirketince gerçekleştirilen denetimler, şirketin üst düzey yöneticilerine ödenen ve bilançolara "fayda" olarak yansıtılan tutarı gösterdi.

Denetimler kapsamında Tarım Kredi Birlik'e yönelik finansal tablolar hazırlandı. 1 Ocak 2021 ile 31 Aralık 2021 tarihleri arasındaki gelir ve giderleri kapsayan tablolarda, şirket yönetimine sağlanan faydalar da yer aldı.

Rapora göre, şirkette görev yapan üst düzey yöneticilere ücret, prim, sağlık sigortası ve ulaşım giderleri çerçevesinde 2021 yılında toplam 2 milyon 627 bin 968 TL ödendi. 2021 yılında yapılan 2,6 milyon TL'lik ödemedir yararlanan üst düzey yöneticilerin toplam sayısının ise 23 olduğu bildirildi. Şirketin üst düzey yönetim kadrolarında yer alan isimlerin 13'ü yönetim kurulu üyelerinden, 10'u ise genel müdürler ve yardımcılardan oluşuyor.

Yüzde 45 Artış

Tarım Kredi Birlik yöneticilerine 2021 yılında yapılan ödemelerin toplamı 2020 yılına göre yüzde 45 arttı. Şirketin 58 milyon 263 bin 61 TL zarar açıkladığı 2020 yılında yöneticilere 1 milyon 806 bin 519 TL ödendi.

GASP BAHÇESİ

İzmir'in Bergama ilçesinde yapılmak istenen Millet Bahçesi Projesi esnafı yerinden edecek. Mahkemenin yürütmeyi durdurma ve keşif kararı olmasına rağmen AKP'li Bergama Belediyesi, dükkânları yıkmaya başladı.

İzmir'in Bergama ilçesinde Çevre, Şehircilik ve İklim Değişikliği Bakanlığı ve AKP'li Bergama Belediyesi ile beraber yapmak istediği Millet Bahçesi'ne tepkiler sürüyor. Projeye ilişkin İzmir Büyükşehir Belediyesi, TMMOB ve esnafın açtığı davada mahkemenin yürütmeyi durdurma ve keşif kararı olmasına rağmen AKP'li Bergama Belediyesi, dükkânları yıkmaya başladı. Bölgedeki 104 dükkânın yaklaşık 70'inin yıkılma işlemi tamamlandı. Bu arada, belediyenin yürütmeyi durdurma kararlarını iptal ettirdiği öğrenildi. Sadece 2 dükkânın yürütmeyi durdurma kararının kalkmadığı kaydedildi.

Esnafın Yanındayız

İzmir Büyükşehir Belediye Başkanı Tunç Soyer de yıkımlara tepki gösterdi. Soyer, Bergama Belediyesi'ne yıkım işlemini durdurma çağrısı yaptı. Soyer, şunları dile getirdi: "Pandemi süreci yetmezmiş gibi ekonomik krize karşı ayakta kalma mücadelesi veren esnafa karşı takınılan bu tutum kabul edilemez. Yargıya olan inancını koruyarak direnen Bergama esnafı, yıkılan dükkânların yanında, kapısının önü molozlarla dolmuş, elektriği kesilmiş, soğuk havaya rağmen tüple ısınarak ve iş makinelerinin gölgesinde ekmek mücadelesi veriyor. Bunu yapmaya kimsenin hakkı yok. İnatla, baskıyla hiçbir kente değer katamazsınız. Yargı süreci devam ediyor. Biz İzmir Büyükşehir Belediyesi olarak esnafın yanındayız."

ZEYTİNLİK ALANLARI YOK EDECEK DÜZENLEME

1 Mart 2022 tarihli Resmî Gazete 'de yayımlanarak yürürlüğe giren Maden Yönetmeliğinde Değişiklik Yapılmasına Dair Yönetmelikle zeytinlik alanlarında madencilik faaliyetlerine davalı Bakanlık tarafından izin verilebileceği düzenlenmiş ve böylece zeytinlik alanlar maden faaliyetlerine açık hale getirilmiştir. Zeytin alanları söz konusu düzenleme ile amacı dışında olmak üzere kullanıma açılmış, kamu yararı yok sayılmış, uzun yıllar geçirerek oluşan ve kamunun uzun vadede istifade edeceği, sonraki nesillere mirası olan bu zeytinlik alanlar, kısa vadeli yatırımlara heba edilmek istenmiştir.

Zeytin sahalarının "kamu yararı" gerekçesi ile de olsa ömrü doğal olarak sınırlı madencilik faaliyetlerine tercih edilmesine yönelik dava konusu Yönetmelik maddesi, zeytin alanlarının korunmasına ilişkin ayrıntılı hükümler içeren 3573 sayılı Kanuna açıkça aykırılık oluşturmaktadır.

Söz konusu yönetmelik Anayasa, 3573 sayılı Zeytinciliğin Islahı ve Yabanilerinin Aşılattırılması Hakkında Kanun ve Anayasanın 90. Maddesi gereğince usulüne uygun olarak kabul edilerek iç hukuk kuralı haline gelen başta aşağıda ayrıntılı şekilde izah edilecek "Uluslararası Zeytinyağı ve Sofralık Zeytin Anlaşması " isimli uluslararası sözleşme de ihlal edilmektedir.

Yönetmelik maddesi aynı zamanda, Anayasa'nın 56. maddesinde yer alan "*Herkes, sağlıklı ve dengeli bir çevrede yaşama hakkına sahiptir*" olarak ifade edilen çevre hakkına da aykırılık oluşturmaktadır. Zira, iklim krizi nedeniyle kömür tüm dünyada terk edilirken, doğal ve zorunlu niteliği gereğince sınırlı, üstelik yenilenebilir kaynak olmayan kömür için, ömürlük zeytinliklerin feda edilmesi Anayasa'ya açıkça aykırılık teşkil etmektedir.

Yönetmeliği uygulama adı altında zeytinlik alanlara maden ruhsatı verecek, madenlerin bu bölgelerde çalışmasına müsaade edecek kamu görevlileri, kanuna aykırı davrandığı için suçlu sayılacaktır.

Zeytinciliğin Islahı, Yabanilerinin Aşılattırılması Hakkında Kanuna Aykırılık

1939'da yürürlüğe giren Zeytinciliğin Islahı ve Yabanilerinin Aşılattırılması Hakkında Kanunu uyarınca özel koruma statüsüne sahip zeytin ağaçlarının sökülüp kaldırılması yasa maddesi uyarınca bazı özel usul ve esaslara bağlanmışken; dava konusu Yönetmelik maddesi ile kanunda yer alan zeytin ağacının korunmasına hizmet eden emredici hükümler adeta işlevsiz kılınmaktadır.

3573 sayılı Zeytinciliğin Islahı ve Yabanilerinin Aşılattırılması Hakkında Kanun'un 14. maddesinde, zeytinliklere her çeşit hayvan sokulması, yerleşim sahaları hariç, zeytin sahalarına en az bir kilometre yakınlıkta koyun ve keçi ağılı yapılması dahi yasaklanmıştır. Kanunun diğer maddelerinde de (17 ve 20. maddeler) yer alan zeytin alanlarını koruma ısrarı bu kadar net iken, yasaya aykırı olarak aleni olarak yönetmelik maddesi düzenlenmiştir.

Kanunun 17. maddesinde devlete verilen zeytin alanlarını koruma ve konuya ilişkin her türlü kolaylık sağlama yükümlülüğü, zeytinliklere kamu gücü eliyle zarar verme sonucuna yol açacak yönetmelik maddesi ile ihlal edilecektir.

Kanunun 20. maddesinde zeytinlik sahalarının daraltılmayacağı genel kuralı konmuş; belirli halde daraltma yapılacak zeytinlik alanında kesin zaruret görülmeyen zeytin ağacının kesilemeyeceği, sökülemeyeceği düzenlenmiştir.

Kanunun 20'nci maddesi, zeytinlik sahalarına üç kilometre mesafede sadece zeytinyağı fabrikaları bulunabileceğini, bunun dışında kalan, kimyevi atık bırakan, toz ve duman çıkaran tesislerin zeytinlikler yakınına yapılamayacağını söylemektedir. Bu kanunu delmeye çalışan düzenlemeler her seferinde yargı engeline takılmıştır.

Tarımın Bilimsel Gerçeklerine Aykırılık

Kökü olan tüm bitkilerin çevresindeki toprakla birlikte çıkarılıp taşınabileceği hatalı bir yöntemdir. Kökleme, taşıma sırasında mevsimsel şartlara uymama, don, kuraklık vb. nedenlerle yerinden edilen zeytin ağaçlarının nakledildiği yerde yeşil ve verimli kalacağına ait bir garanti yoktur. Kaldı ki, yetişip yaş aldığı yerin toprak yapısına (killi, nemli ya da taşlı vb.) uyum sağlayarak yetişen bir ağacın, dava konusu değişikliğe göre bambaşka nitelikteki yerlere taşınması olasıdır. Değişiklikte, eşdeğer büyüklükte zeytin bahçesi taahhüdü yer almaktadır. Eşdeğerlik sadece büyüklükle ölçülmemelidir. Zira, yüzölçümünün aynı olması aynı nitelikte bahçenin oluştuğu sonucunu doğurmayacaktır. Verimin olumsuz etkilenmesi önlemek yüzölçümü ile giderilemeyecektir.

Bunun gibi rehabilite de, yaşlı, verimli yeriyse uyumlanmış zeytinliklerin önce ortadan kaldırılıp, sonradan fidandan yetiştirilmesi ise, bunun verimli sonuçlar doğurmayacağı bellidir. Kaldı ki, madenler için yok edilen orman alanlarının rehabilite edilemediği bir gerçektir. Bu konudaki en bariz örnek, terk edilen maden ocaklarının yasal tüm taahhüt koşullarına rağmen örtülmemesi üzerine, yeni İstanbul Havalimanı inşaatı

HAFTALIK BİLGİLENDİRME RAPORU

MEDYA VE KURUMSAL İLETİŞİMDEN SORUMLU GENEL BAŞKAN BAŞDANIŞMANLIĞI

sırasında bu alanların doldurulmasıdır. Orman Genel Müdürlüğü, ağaç, kesim, fidan bedeli altında aldığı tutarları ağaçlandırmada değerlendiremediğinden, madenler nedeniyle de orman varlığı azalmaktadır. İptali istenen maddenin yürürlükte kalması halinde benzer durum ne yazık ki zeytinliklerin başına gelecektir.

AKP, İKLİM KRİZİNİ YÖNETİM KRİZİ HALİNE DÖNÜŞTÜRDÜ

Birleşik Krallık-Türkiye Yeşil Finans Konferansında konuşan Çevre, Şehircilik ve İklim Değişikliği Bakanı Murat Kurum "En son Rusya-Ukrayna krizi de göstermiştir ki Türkiye'nin sergilemiş olduğu tutum, davranış, bölge barışı, bölgenin istikrarı adına çok çok önemli. Biz de yatırımcımıza bu güveni vermeye çalışıyoruz ve her alanda gerek yerli gerek yabancı yatırımcımızı destekleyecek, koruyacak adımları atmaya gayret gösteriyoruz." ifadelerini kullanmıştır.

Savaşı kriz olarak nitelendiren Bakan Kurum, "Ülkelerin iklim değişikliğine karşı önlemlerini sıkılaştırdığı bir senaryo altında en büyük petrol ve doğal gaz şirketleri için yaklaşık 900 milyar dolar tutarında 'terk edilmiş varlık' da ortaya çıkabilir. Aslında Rusya-Ukrayna krizi de bunu bize net bir şekilde göstermiştir ki kendi ekonomimizin kendimize her alanda yetmesi gerekiyor. Bu çerçevede bu adımları hep birlikte atmak zorundayız" demek suretiyle yenilenebilir enerji vurgusu yapmıştır.

Görüldüğü üzere, AKP için Paris Anlaşması uluslararası platformlarda bir marka değer olarak kullanılan bir enstrümana dönüşmüştür. Ancak, ülkede durumlar hiç de öyle değildir. Bakan Kurum sadece milleti değil, hükümetleri de kandırmaya çalışmaktadır. Ancak, bakanlığında olduğu gibi kandırma alanında da beceriksizdir.

Ülkede maden lobilerine sesi çıkarmayan, madenlerde meydana gelen kazalarda, doğal alanları ve zeytinlikleri yok edecek düzenlemelerde dut yemiş bülbüle dönen Kurum, "ortamlarda" beylik sözler sarf ederek iklim fonu peşinde koşmaktadır. Bu tutarsızlık, basiretsizlikler Kurum'un işgal ettiği makama da yakışmamaktadır.

Daha birkaç gün önce yapılan İklim Şurasında bizim ülke olarak dünyanın karşı karşıya kaldığı iklim krizinin oluşmasında tarihi hiçbir mesuliyetimiz yoktur demiş idi. Kaldı ki, halen sonuçlarını açıklamadıkları İklim Şurası'nda Enerji ve Tabii Kaynaklar Bakanlığı temsilcileri ısrarla "kömür vurgusu" yapmışlardır. Kaldı ki, son dönemlerde Eskişehir, Denizli, Kahramanmaraş'ta kömür yatırımlarına yönelik işlemler tesis edilmiştir. Anayasa ve Kanunlar hiçe sayılarak zeytinlik alanları kömürlü termik santralleri için heba edecek yönetmelik çıkarılmıştır.

Türkiye Paris Anlaşması'nı onaylayalı beş ay olmuştur. Kömürlü santrallerin kapatılma takvimi hâlâ ortada yoktur. Yeşil kalkınma devrimine ilişkin eylem planlarında bu konuda tek bir taahhüt bile yoktur. Avrupa'da tarih belirlemeyen 4 ülke kalmış olup, biri Türkiye'dir. Kömürü terk etmeye ilişkin tek söz halen gerek yoktur. Maalesef "yenilenebilir ve yeşil" kavramları, bilimsellikten uzaktan politik kavramlar haline gelmiştir. Avrupa'nın nükleer santralleri "yeşil yatırım" haline dönüştürmeye çalıştığı ortamda AKP'nin kömürü bırakmadan sıfır karbon hedefine koşması absürt değildir. Enerji ve maden lobilerinin esiri olan AKP kömürü "yenilenebilir" ilan etse, buna da şaşırmayacağız.

Gelinen durumda enerji politikaları çökmesine rağmen, bu konudan ders çıkarması beklenen AKP, mevcut krizi fırsata çevirmeye çalışan bir hırsıyla yeni yıkımların peşinde koşmaktadır. AKP, her zamanki gibi, tepeden inme bir biçimde belirledikleri yöntemlerle iklim krizi daha çözülemez hale getirmektedir. Bu nedenle Türkiye'de iklim krizi, aynı zamanda bir yönetim krizi halini de almıştır.

CHP Doğa Hakları olarak diyoruz ki; iklim kriziyle mücadele için yönetim süreçlerinin demokratikleştirilmesi, demokratik karar alma mekanizmalarının güçlendirilmesi gerekmektedir. Bu ise, iklim krizinden zarar gören, iklim krizi nedeniyle geleceği tehdit altında olan toplulukların bizzat yönetime ve karar alma sürecine dahil olması, seslerini daha gür çıkarması ile mümkün olabilir. Yani, "iklim adaleti" ile...

PANDEMİDE GEÇEN İKİ YILDA HAK İHLALLERİ

2 yıl... Dünyada onyıllardır görülmeyen bir pandemi iki yıldır hayatımızda. Dünya Sağlık Örgütü tarafından 11 Mart 2020 tarihinde Covid-19 pandemik bir hastalık olarak ilan edildi ve aynı tarihlerde Türkiye'de de ilk vakaya rastlandı. 1 hafta sonra ilk yaşam hakkı sonlanan birey ile birlikte ardı arkası kesilmeyen hak ihlalleri başlamış oldu.

Bu oranda bir pandemiye hazır olmayan dünyada alışlagelmiş düzenler bozulmuştur. Siyasal, ekonomik, toplumsal sistemler kendilerini yeni düzene uyumlulaştırmak zorunda kalmıştır. Yerleşik değerlerin krize girdiği veya krizin derinleştiği bu süreçte, Türkiye kriz yönetimi konusunda sınıfta kalmıştır. Alınan önlemler özenli bir şekilde yerine getirilmemiştir. Örneğin sokağa çıkma yasaklarında tanınan istisnalar neredeyse yine bütün ülkenin dışarı çıkmasına olanak sağlamıştır. Alınan önlemler yine adil bir şekilde yerine getirilmemiş; pandeminin yükü işçi sınıfının ve esnaf, çiftçi gibi insanlarımızın omuzlarına yüklenmiştir.

HAFTALIK BİLGİLENDİRME RAPORU

MEDYA VE KURUMSAL İLETİŞİMDEN SORUMLU GENEL BAŞKAN BAŞDANIŞMANLIĞI

Yaşam hakkı başta olmak üzere, toplantı ve gösteri yürüyüşü, sağlığa erişim hakkı, bilgi edinme hakkı gibi anayasal neredeyse bütün haklar yaşadığımız iki yıllık pandemi sürecinde ihlale bir şekilde uğramıştır. "Olağanüstü Hal" uygulamalarına benzer genelgeler ile yönetilen süreçte pandemi ile ilgili toplanan veriler uluslararası standartlara uygun tutulmamış ve şeffaf olmayan bu süreç neticesinde haber alma hakkı ihlal edilmiştir.

İşçisinin, çiftçisinin, esnafının, öğrencisinin her gün hakkının ihlal edildiği bu süreçte çalışma hakkı, eğitim hakkı gibi haklar da ihlale uğramıştır. Toplanan istatistikler ile sorunlu alanlara dikkat çekilmeye çalışılsa da pandemi yönetmeyi beceremeyen tek adam ve yönetimi, müzik çalınmasını yasaklayarak, toplantı ve gösteri yürüyüşünü yasaklayarak pandemi ile mücadele edebileceğini sanmıştır. Çarklar dönsün düşüncesi ile pandeminin zirve yaptığı günlerde aşısız bir şekilde işe gitmek zorunda bırakılan işçiler uğradığı yaşam hakkı ihlallerinin her birinden bu politikaları uygulayanlar elbette ki sorumludur

Türkiye genelinde 28 Şubat 2022 tarihi itibarıyla 94.445 kişi yaşamını yitirmiştir. Aynı tarihte toplam vaka sayısı 14.089.456 olmuştur. Burada yine yöneltmesi gereken soru, toplanan istatistiklerin ne kadar şeffaf olduğudur. Gerçek istatistiklerin daha fazla olduğu hem çeşitli belediyeler hem de STK'lar tarafından zaman zaman dile getirilmiştir. Pandemi ile ilk adımda savaştan ve zor koşullar altında çalışmalarını sürdüren ve yine buna karşı hak ettiklerini alamamış olan 536 sağlık çalışanı pandemi sürecinde hayatını kaybetmiştir. Cezaevlerinde sağlığa erişim raporumuzda da yer verdiğimiz gibi sağlığa erişim ve sağlık hizmetleri açısından zaten sınıfta kalan cezaevlerinde her ne kadar pandemi başında kişi sayısının azaltılması yoluna gidilse de hasta olan kişilerin gerekli sağlık hizmetlerine erişemeyen 17 hükümlü/tutuklu virüs nedeniyle hayatını kaybetmiştir. Pandemi kendini korumalarına izin verilmeyen, ülkede çarklar dönsün de işçinin hayatı önemli değil düşüncesi ile çalıştırılan 1398 işçi covid-19 nedeniyle yaşamını yitirmiştir. Yaşam hakkı ihlallerini günlük olarak paylaşan Sağlık Bakanlığı verilerinin şeffaf olmadığı ve gerçek verilerin 3,5 kat daha fazla olabileceği düşünülmektedir.

Sağlık Bakanlığı'nın şeffafsızlığına, Adalet Bakanlığı da katılmış ve pandemi sürecinde cezaevlerinde nelerin yaşandığı ile ilgili net bir veri hiçbir zaman alınamamıştır. Milletvekilleri tarafından da defalarca sorulan kaç hükümlü/tutukluya test yapıldığı? Kaçının pozitif sonuç verdiği? Kaç tutuklu/hükümlünün hastaneye kaldırıldığı ve kaç tutuklu/hükümlünün covid-19 nedeniyle hayatını kaybettiği? sorularına hiçbir zaman net bir cevap verilmemiştir. Türkiye'deki cezaevlerinde salgın boyunca alınan önlemlerin yetersiz olduğu ortadadır. Pandemi süreci cezaevlerinde bulunan tutuklu/hükümlüler açısından daha çok kısıtlamaya maruz bırakılmak ve hak ihlallerine uğramak dışında hiçbir sonuç doğurmamıştır. İletişim hakları elinden alınmış, gerekli hijyen malzemelerine ulaşamamış ve herhangi bir hastalık durumunda sağlığa erişimlerinin önüne adeta set çekilmiştir. Özetle hak ihlallerinin en yoğun yaşandığı alanlardan olan cezaevlerinde pandemi döneminde hak ihlalleri daha da ağırlaşmıştır. Sosyal mesafenin bu hastalık için birincil önlemlerden biri olduğu bilinmesine karşın kapasitenin üzerinde insan barındıran cezaevlerinde hastalığa adeta davetiye çıkarılmış ve çıkarılmaya da devam etmektedir. Ceza ve Tevkifevleri Genel Müdürlüğü'nün verilerine göre 1 Şubat 2022 tarihi itibarıyla Türkiye genelindeki cezaevlerinin kapasitesi 270.008'dir. Buna karşın cezaevlerindeki toplam mahpus sayısı 303.389'dur.

Yaşam hakkı bir insanın en temel hakkıdır. Yaşam hakkı olmadığı sürece diğer haklardan bahsetmek de mümkün olmayacaktır. Yukarıdaki rakamlar da göstermektedir ki tek adam iktidarı pandemi yaşam hakkı ihlallerinin önüne geçmeyi bırakın azaltmayı dahi becerememiştir. Bir tarafta insanlarımız hayatını kaybederken diğer yanda sosyal medya paylaşımları ile uğraşanlar insanımızın hayatını hiçe saymıştır. Pandemi döneminde Covid-19 ile ilgili paylaşımlar nedeniyle en az 7.128 sosyal medya hesabı incelenmiş, 496 kişi gözaltına alınmış, 10 kişi ise tutuklanmıştır.

Birleşmiş Milletler (BM) Medeni ve Siyasi Haklar Sözleşmesi'nin 19/2. maddesine göre, ifade özgürlüğü, her türlü bilginin ve fikirlerin araştırılması, edinilmesi ve yayılması özgürlüğünü içerir. Avrupa İnsan Hakları Mahkemesi (AİHM) ifade özgürlüğünün içinde, halkın özellikle kamu çıkarını ilgilendiren konularda yeterli biçimde bilgilendirilmesi hakkının da olduğu kanısındadır.

Pandemi ile birlikte evde geçirilen sürenin artması ve teknolojik gelişmeler neticesinde evde kalmak durumunda olan insanlar sosyal medyaya yönelmişlerdir. Ancak düşünceye ve ifade etmeye katlanamayan tek adam iktidarı burada da etkisini göstermiş ve 28 Şubat 2022 tarihi itibarıyla Covid-19 ile ilgili paylaşımlar nedeniyle en az 7.128 sosyal medya hesabı incelemiş, 496 kişiyi gözaltına almış, 10 kişiyi ise tutuklamıştır.

Covid-19 Salgını sürecinde, temel hak ve özgürlüklerin ihlalinin salgın gerekçe gösterilerek ağırlaşması, siyasal iktidarın salgın ile mücadeleyi önleme ve koruma sorunu olarak değil de militarist bir zihniyetle güvenlik sorunu haline getirilmesinin bir kanıtıdır.

HAFTALIK BİLGİLENDİRME RAPORU

MEDYA VE KURUMSAL İLETİŞİMDEN SORUMLU GENEL BAŞKAN BAŞDANIŞMANLIĞI

Covid-19 salgını boyunca yurttaşların toplantı ve gösteri özgürlüğü, gerek kolluk kuvvetlerinin müdahalesi, gerek mülki idarelerin yasaklama kararları gerekse de salgına ilişkin tedbirlere uyulmadığı iddiasıyla uygulanan cezalarla ihlal edilmiştir.

En fazla 30 güne kadar alınabilen bu yasak kararlarını kesintisiz biçimde ardarda getirerek, aylarca hatta yıllarca sürdürerek, toplanma hakkını/özgürlüğünü ilga etmektedirler. Bazı il ve ilçelerde mülki idare amirleri eylem ve etkinliklerin yasaklanmasına Covid-19 salgınına da gerekçe göstermişlerdir.

11 Mart 2020 – 28 Şubat 2022 tarihleri arasında toplanma ve gösteri yapma özgürlüğü ihlallerine yönelik neler yaşandı?

- 2020 yılında 36 ilde 130 kez, 2021 yılında 26 il ve 5 ilçede 134 kez ve 2022 yılında 3 ilde 7 kez olmak üzere 11 Mart 2020-28 Şubat 2022 tarihleri arasında eylem ve etkinlikler toplam 271 kez yukarıda ifade edilen genel gerekçeler ile yasaklanmıştır.
- Bununla birlikte 2020 yılında 3 ilde, 2021 yılında ise 8 il ve 2 ilçede eylem ve etkinlikler doğrudan Covid-19 gerekçesiyle yasaklanmıştır.
- Çeşitli amaçlarla yapılan 14 barışçıl toplantı ve gösteriye ise Covid-19 gerekçe gösterilerek müdahale edildi.
- Müdahalelerde gözaltına alınan toplam 666 kişiye salgın ile ilgili tedbirlere uymadıkları gerekçesi ile toplam 1 milyon 820 bin 900 Türk Lirası ceza kesildi.

AYM TARAFINDAN 2022 YILINDA VERİLEN HAK İHLALİ KARARLARI

Güçler ayrılığı ilkesinin, hukukun üstünlüğünün, T.C. Anayasası'nın değiştirilemez maddeleri arasında "hukuk devleti" tanımının yer almasının vazgeçilmezliği, demokrasinin ve adaletin tesisinin kritik eşliğidir.

Partili Cumhurbaşkanının "beğenmediği" kararlar üzerinden "Ben Anayasa Mahkemesi'nin verdiği karara uymuyorum, saygı da duymuyorum" dediği, cübbelerinin iliksiz olmasıyla adaletin tarafsız savunucuları olması gereken yargı mensuplarının siyasi erkin karşısında eğildiği, Cumhurbaşkanının Anayasa Mahkemesi yetkilerini budayarak sembolik bir "iktidar hizmetindeki işlevsiz kurum"a dönüştürme hevesiyle yeni anayasa çalışmalarından medet umduğu, "Mahkeme bizim arkamızdan gelsin" diyen bir İçişleri Bakanı'nın hukuku "iğdiş" etmeye yeltendiği bir ülkede anayasanın önemini her fırsatta hatırlamak ve hatırlatmak zorundayız.

Denetleme ve denge mekanizmalarının işletilemediği "üstünlerin hukukunun" meşruiyet krizinde, yasalara uygunluk denetimi "bağımsız yargı" ile mümkündür. Siyasi iktidarın "keyfiyeti"nin ve "zulmü"nü yasalara sınırlandırılmaması ise partili Cumhurbaşkanlığı sisteminde "otoriterliği" güçlendirmektedir.

Anayasa Mahkemesi tarafından verilen Anayasa'ya aykırılık kararlarının uygulanmaması "Anayasa'nın kasten ihlali" anlamına gelmekte, üst mahkemelerin yargı mensupları tarafından zaman zaman bu uyarılar yapılmakta iken AYM kararlarının herkesi bağladığı apaçık ortadadır. AYM kararlarının içeriği, "ihlal" kararı verilip verilmemesi bağlamında da değerlendirilmeye muhtaçtır.

1 Ocak 2022 tarihinden bugüne verilen/açıklanan AYM kararlarını incelediğimiz 3 aylık dönemi kapsayan raporumuzda detaylandırdığımız üzere; AYM tarafından toplam 149 karar verilmiştir. 53 dosyada 55 hak ihlali kararı yer almaktadır. AYM'nin esastan incelemeye karar verdiği ancak yapılan inceleme sonucu ihlal kararı çıkmayan toplam 8 dosya bulunmakta iken çeşitli sebepler ile kabul edilemezliğine karar verilen dosya sayısı ise 88 olmuştur.

Hak arama yollarının kapatılmaması, yurttaşların hak bilincinin geliştirilmesi yönünde çalışmaların artması hukuka duyulan güvenle doğrudan bağlantılıdır. Yurttaşlar; mülkiyet hakkından, özel hayatın gizliliğine, adil yargılanmadan örgütlenme özgürlüğüne, mülkiyet hakkından ayrımcılık ve kötü muamele yasağına ihlal iddiasıyla en üst mahkeme olan Anayasa Mahkemesi'ne başvuru hakkını kullanmışlardır.

2022 yılında hangi hak alanında kaç kere ihlal kararı verildiği:

- İfade Özgürlüğü – 1
- Kişi hürriyeti ve güvenliği hakkı – 3
- Adil yargılanma hakkı – 20
- Mülkiyet hakkı – 14
- Etkili başvuru hakkı – 5

HAFTALIK BİLGİLENDİRME RAPORU MEDYA VE KURUMSAL İLETİŞİMDEN SORUMLU GENEL BAŞKAN BAŞDANIŞMANLIĞI

- Özel hayatın ve aile hayatının korunması hakkı – 4
- Örgütlenme özgürlüğü – 1
- Suç ve cezaların kanuniliği ilkesi – 2
- Toplantı ve gösteri yürüyüşü düzenleme hakkı – 1
- Ayrımcılık yasağı – 1
- Kötü muamele yasağı – 1
- Maddi ve manevi varlığın korunması hakkı – 1
- Yaşam hakkı – 1

İKİNCİ YILINDA PANDEMİNİN İŞÇİLERE ETKİLERİ

DİSK 'in kendi üyeleri ile gerçekleştirdiği pandeminin ikinci yılında işçilere etkileri raporunda ortaya çıkan sonuçlar:

*İşçilerin yüzde 72'si "çalışma hayatındaki en önemli sorun nedir" sorusuna "işsizlik" yanıtını verdi. İkinci en önemli sorun ise yüzde 65 ile "düşük ücret" olmuştur. Bu sonuçlar pandemi döneminde yaşanan iş ve gelir kaybının etkisini ortaya koyması açısından önemlidir.

*İşçilerin yüzde 58'i pandemi döneminde ev masraflarının arttığını söylerken, yüzde 26,2'si bu görüşe kısmen katıldığını söyledi. İşçilerin sadece yüzde 14,5'i pandemi döneminde ev masraflarının artmadığını söyledi.

*Borçlanmanın artışı pandemide işçilerin yaşadığı en büyük sorun olarak öne çıkıyor. İşçilerin yüzde 55'i pandemi döneminde borçlarının arttığını, yüzde 27'si faturalarını ödemekte zorlandığını, yüzde 25'i kredi kartı borcunu ödeyemediğini belirtti.

*Pandemide artan geçinme, yaşam zorluğu ve borçlanma ile baş edebilmek için işçilerin yüzde 66,4'ü harcamalarını azalttığını, yüzde 49,6'sı ise daha ucuz besinlere yöneldiğini belirtti.

*İşçilerin yüzde 30'u işyerinde Covid-19 vakası görülmesine rağmen işlerin durdurulmadığını, üretimin devam ettiğini belirtti.

*Evden çalışanlarda ulaşılama hakkı ihlali arttı. Evden çalışan işçilerin yüzde 57'si pandemi sırasında her an ulaşılabilir durumda olduklarını belirtti.

Salgının İkinci Yılında En Az 1400 İşçi Covid-19 Nedeniyle Hayatını Kaybetti

İSİG Meclisi verilerine göre;

Salgının ikinci yılında en az 1400 işçi Covid-19 nedeniyle hayatını kaybetti.

Covid-19'a bağlı ölümlerin büyük bir çoğunluğunu işçi aileleri ve bir dönem evvelki işçi kuşağı olan emekliler oluşturuyor.

En çok sağlık emekçileri (514), eğitim emekçileri (218), büro çalışanları (114), belediye işçileri (118), güvenlik emekçileri (83) ve fabrika işçileri (125), metal (36) ve tekstil (31) işçileri- arasında Covid-19 nedenli ölümler meydana geldi.

Salgının ikinci yılında Covid-19 nedenli iş cinayetlerinde 146 kadın işçi ve 1254 erkek işçi hayatını kaybetti.

Covid-19 nedenli iş cinayetlerinin yaş gruplarına göre dağılımı:

18-27 yaş arası 17 işçi,

28-50 yaş arası 606 işçi,

51-64 yaş arası 598 işçi,

65 yaş ve üstü 147 işçi yaşamını yitirdi.

Covid-19 nedenli ölen işçilerin 176'sı (yüzde 12,57) sendikali işçi, 1224'ü ise (yüzde 87,43) sendikasızsız işçilerden oluşmaktadır.

TÜRKİYE'DE OCAK VE ŞUBATTA EN AZ 17 BİN İŞÇİ GREVE ÇIKTI

Türkiye'de ocak ve şubat aylarında çeşitli taleplerle 108 grev gerçekleşti. Tespit edilen 108 grevin 96'sında (yüzde 88.8), işçiler düşük ücret zammına karşı iş bırakırken, eylemlere en az 17 bin işçi katıldı.

108 grevin en az 49'unda işçiler (Yüzde 45.3) kazanım elde ederken, 8 grevde kazanım sözü elde ettiler. 4 grev devam ederken, 9'unda grevlerin sonucuna dair bilgi edinilemedi.

108 grevin 107'si fiili grev, 1'i yasal grev şeklinde gerçekleşti.

Grevlerin 104'ü özel sektörde, 4'ü kamu işyerlerinde yapıldı.

108 grev ortalama 3 gün sürdü.

Grevlerin 54'ü yani yarısı hiçbir sendikanın dahil olmadan yapıldı.

En çok grev sırasıyla İstanbul (33), Gaziantep (32) ve İzmir'de (25) yapıldı.

108 grevde bağımsız sendikalar öne çıktı. Grevlerin 26'sında bağımsız sendikalar örgütleyici ya da katkı sunarak yer aldı.

Grevlerin 12'sinde DİSK'e bağlı sendikalar (Yüzde 11,1), 18'inde ise Türk-İş'e bağlı sendikalar (Yüzde 16,6) örgütleyici ya da katkı sunarak yer aldı.

DEVLET KORUMASI ALTINDAKİ ÇOCUKLARI MHP'NİN ETKİNLİĞİNE TAŞIMISLAR!

Ankara'da Sevgi Evleri'ndeki devlet koruması altındaki 200'e yakın çocuğun 28 Mart'ta okul yerine MHP'nin bir etkinliğine götürüldüğü açığa çıktı

Ankara'da devlet koruması altındaki çocuklara yönelik skandal bir olay yaşandı. Çocukların 28 Mart günü okul yerine MHP'nin etkinliğine götürüldüğü öğrenildi. CHP Milletvekili Murat Emir'in iddiasına göre, Ankara Çocuk Evleri Sitesi Müdürü Fahri Ertekin, Sığınma Evi'ndeki 200'e yakın çocuğun 28 Mart Pazartesi günü okula gönderilmemesi talimatını verdi.

Çocuklar daha sonra servislerle MHP Pursaklar İlçe Başkanlığı'nın bir düğün salonunda düzenlediği, "Çocuklar Gülerse Dünya Güler" isimli etkinliğine götürüldü. Programın ardından MHP Ankara İl Başkanı Turgay Baştuğ, sosyal medya hesabından çocukların fotoğraflarını paylaştı. Paylaşımında çocukların yüzlerini kapatan Baştuğ, "Pursaklar Sevgi Evlerindeki yavrularımızla güzel bir gün geçirdik. Bu anlamlı program için Pursaklar İlçe Başkanımız Mehmet Ersin Ekinci ve Sevgi Evleri yöneticilerine teşekkür ediyorum" ifadelerini kullandı.

Hesabı Verilmeli

CHP'li Emir, skandalı TBMM gündemine de taşıdı. Devlet koruması altındaki çocukların siyasete alet edilmesini eleştiren Emir, şunları kaydetti: "Başta Ankara Çocuk Evleri Sitesi Müdürü ve Aile Bakanı olmak üzere tüm yetkililer, bu skandalın hesabını vermelidir. Şefkat bekleyen yavrularımızı mutlu etmek adına yapılacak her türlü faaliyeti elbette biz de destekleriz ve bu konuda elimizden geleni her zaman fazlasıyla yaparız ve yapıyoruz da. Çocukları kaldıkları yerde gidip ziyaret edebilirsiniz, ancak bu çocukları hele ki okullarının olduğu bir gün bir siyasi partinin etkinliğine götüremezsiniz. Çocuk Evleri yöneticileri, devlet koruması altındaki çocukları siyasete alet etmişlerdir. Ellerinizi çocuklarımızdan çekin. Bu skandalın hesabı sorulana kadar takipçisi olacağız."

KAYIP BİR NESİL

TÜİK Verilerine Göre 1 Milyona Yakın Genç ne Eğitimde ne de İstihdamda Yer Alıyor.

Örgün eğitimde olması gereken milyonlarca genç kayıp. Resmi verilere göre lise çağında okulda olması gereken gençler önemli bir kısmının ne yaptığı bilinmiyor. TÜİK ve MEB verilerine 2 milyonu aşkın genç örgün eğitimin dışında.

TÜİK'e göre Türkiye'de 15-19 yaş arası 4 milyon 669 bin genç var. Bu gençlerin sadece 3 milyon 813 bini eğitimde, 856 bin genç ise ne eğitimde ne istihdamda yer alıyor. 1 milyon 212 bin genç ise sadece istihdamda.

Ne eğitimde ne istihdam yer alan 856 bin gencin tam 556 binini kadınlar oluşturuyor. Bu gençlerin 300 bini ise erkek. 556 bin kadının 319 bini ise yine TÜİK verilerine göre eve kapanmış durumda. TÜİK verilerine göre bu kişiler 'ev işleri ile meşgul' oluyor.

HAFTALIK BİLGİLENDİRME RAPORU MEDYA VE KURUMSAL İLETİŞİMDEN SORUMLU GENEL BAŞKAN BAŞDANIŞMANLIĞI

Bunun yanında MEB verilerine göre açıköğretim lisesinde 1 milyon 452 bin çocuk bulunuyor. Örgün eğitimde olması gereken bu kişilerin yanı sıra açık ortaokulda da 128 bin 433 kişi yer alıyor. Toplam 1,5 milyonu aşkın kişi açıköğretimde bulunuyor. Yine MEB'in verilerine göre örgün eğitimde yer alan öğrenci sayısı 2020-2021'de tam 156 bin kişi azalmıştı.

Cemaatlerin Eline Düşebilirler

Bu verileri değerlendiren ODTÜ Eğitim Fakültesi Öğretim Üyesi Prof. Dr. Soner Yıldırım şunları söyledi: "Kız çocukları maalesef sosyolojik bir vaka. Özellikle kırsal kesimlerde kız çocuklarını okula göndermek istemeyen bir kesim var. Pandemi dönemi de bu kişiler için ciddi bahane oldu.

Erkekler için baktığımızda ise tabii başka bir durumdan da bahsedebiliriz. Okullar maalesef artık gençlere hiçbir şey vermiyor. Bu da ekonomik durumu iyi olmayan insanları okuldan uzaklaştırıyor. Ama şu an bu gençlerin bir katkıları yok. Bu gençler ya ailelerinden geçinmek zorunda kalıyorlar ya da cemaatlerin ve tarikatların eline düşmüş olabilirler." Bu gençlerin eğitime katılmasında sorumluluğun devlette olduğunu vurgulayan Yıldırım "MEB bu işin peşine düşmeli. Gerekirse kapı kapı gezilip bu kişiler tespit edilmeli. Aksi takdirde bu, bize suç, enflasyon ve sosyal rahatsızlık olarak geri döner" ifadelerini kullandı.

KADINLAR EVE KAPATILIYOR

856bin

EĞİTİMDE VE İSTİHDAM OLMAYAN
15-19 YAŞ ARASI GENÇ

556bin

EĞİTİMDE VE İSTİHDAM OLMAYAN
15-19 YAŞ ARASI KADIN

300bin

EĞİTİMDE VE İSTİHDAMDA OLMAYAN
15-19 YAŞ ARASI ERKEK

319bin

'EV İŞLERİ İLE MEŞGUL' OLAN
15-19 YAŞ ARASI KADIN

Erdoğan Türkiye'sinin Geldiği Nokta

CHP Ordu Milletvekili Mustafa Adıgüzel ise "15-19 yaş grubundaki bireylerin çoğunluğu örgün eğitim kapsamındadır. Liselerin zorunlu olması nedeniyle okullaşma oranlarının da yüzde yüz olması gerekmektedir. Ancak 10 yıldır liseler zorunlu olmasına rağmen okullaşma yüzde 87'de kalmıştır. Bu verilerle de yüz binlerce çocuğumuzun eğitim dışında kaldığını görmekteyiz" dedi.

Adıgüzel şöyle devam etti: "Taşınmaz eğitim, eğitim maliyetlerinin artması, ailelerin ekonomisine katkı amacıyla okul terki, MEB'in izleme, yönlendirme ve denetleme mekanizmalarındaki eksiklikler, devletin birincil görevlerini vakıf ve derneklere devretmiş olması çocuklarımızın eğitim alanından kopmasının başlıca nedenleridir. İşte Erdoğan Türkiye'sinin eğitimde geldiği nokta budur. Sonra da gençler umudu ülke dışında aramaya başlayınca, kapıyı gösterip 'uçak biletleri için ofis kuralım' diyen de Sayın Erdoğan'dır. Kolaya kaçıp bu ülkenin gençlerini sırtından atacağına, ben nerde yanlış yaptım diye düşünüp bu gençleri tekrar nasıl eğitime kazandıracağına kafa yormalıdır."

ÖĞRENME PUSULASI

İçinde bulunduğumuz yüzyılda öğrencilerin gereksinim duyduğu bilgi, beceri, tutum ve değerlere yönelik ortak bir dil ve anlayış geliştirmek amacıyla **2015 yılında başlatılan uzun vadeli bir vizyon oluşturma projesi olan OECD Eğitimin ve Becerilerin Geleceği 2030**, temel olarak “**çocuklarımızı henüz icat edilmemiş teknolojileri kullanmaya, henüz tasavvur edemediğimiz toplumsal sorunlarla baş etmeye ve henüz var olmayan geleceğin işlerine bugünden nasıl hazırlayabiliriz?**” sorusuna yanıt aramaktadır.

Bu doğrultuda proje, 2030 için *öğretme ve öğrenme ile uluslararası öğretim programı analiz çalışmaları* olmak üzere iki kapsamda ilerlemektedir.

- **İlk aşama** olan 2030 için öğretim ve öğrenme ayağında, OECD Öğrenme Pusulası 2030 oluşturulmuştur. Öğretim ayağında ise Öğretim Çerçevesi 2030'un hazırlık çalışmaları devam etmektedir. **Projenin ilk aşamasındaki çalışmalar, bireysel ve toplumsal iyi olma halini sağlamak amacıyla öğrenci ve öğretmenlerin gereksinim duyduğu yeterliklerin (bilgi, beceri, tutum ve değerler) neler olduğu sorusuna yanıt vermeyi amaçlamaktadır.**
- **İkinci aşamada** sürdürülen uluslararası öğretim programı analiz çalışmalarında ise **bu yeterlikleri geliştirecek öğrenme ortamlarının nasıl tasarlanabileceğine, öğretim programlarının etkili biçimde nasıl yaşama geçirilebileceğine yanıt aranmaktadır.**

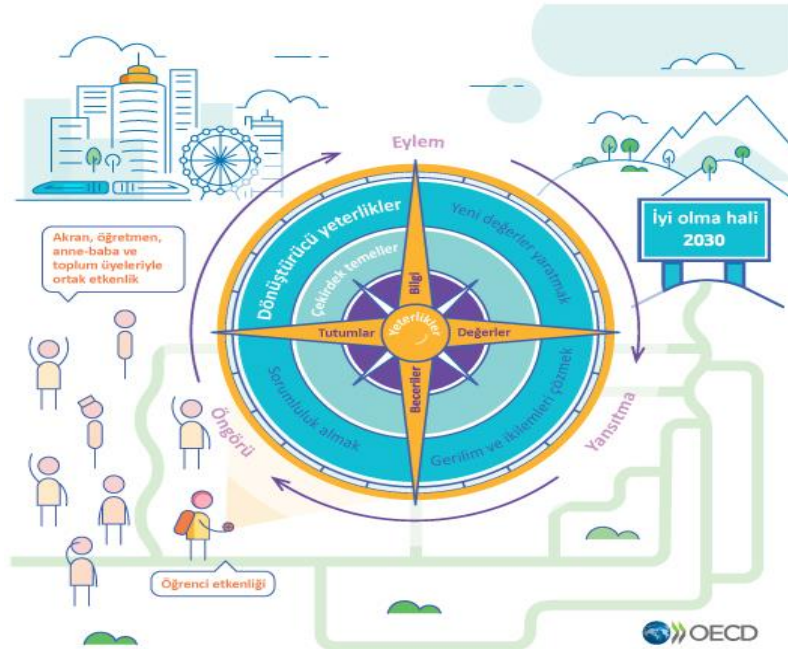
Bu kapsamda oluşturulan çalışmalar **dünya genelinden politikacı, araştırmacı, okul lideri, öğretmen ve öğrencilerle ortaklaşa yürütülmektedir.** Projede oluşturulan vizyon belgeleri, politika, uygulama ve eylem önerileri, farklı bağlamlardaki sorunlardan temellendiği için sorun çözme potansiyeli güçlü, gerçekçi, somut ve uygulanabilir eğitim ve öğretim pratiklerini içermektedir.

OECD Öğrenme Pusulası 2030, **OECD Eğitimin ve Becerilerin Geleceği projesinin bir bileşeni olarak oluşturulmuş, geleceğin eğitimine yönelik umut vaat edici ortak bir vizyon ortaya koyan ve sürekli gelişmeye açık bir öğrenme çerçevesidir.**

OECD Öğrenme Pusulası 2030, pasif bir ölçme-değerlendirme ya da öğretim programı çerçevesinden ziyade öğrenmenin için değerini geniş bir perspektifte zenginleştirme ve öğrenmenin okul sınırları dışında da önemli bir değeri olduğunu ortaya koyma misyonunu taşımaktadır.

Bu anlamda, eğitimin daha geniş ve uzun vadeli amaçlarını destekleyerek bireysel ve kolektif iyi olma hedefine ulaşmada yol gösterici bir kavramsal çerçeve sunmaktadır.

OECD Öğrenme Pusulası 2030

Kaynak: OECD, 2019.

HAFTALIK BİLGİLENDİRME RAPORU

MEDYA VE KURUMSAL İLETİŞİMDEN SORUMLU GENEL BAŞKAN BAŞDANIŞMANLIĞI

Öğrenme pusulası metaforu, öğrencilerin öğretmenlerinden ya da çevrelerindeki yetişkinlerden belli talimatlar almak yerine, alışık olmadıkları bağlamlarda dahi anlamlı ve bilinçli bir şekilde kendi yollarını bulmalarını sağlamaya vurgu yapmak amacıyla kullanılmıştır. **OECD Öğrenme Pusulası 2030; çekirdek temeller, dönüştürücü yeterlikler, öğrenci etkenliği-ortak etkenlik ve öngörü-eylem-yansıtma döngüsü olmak üzere dört bileşenden oluşmaktadır.**

Çekirdek temeller:

Çekirdek temeller, öğrenmenin sürdürülmesi ve tüm öğretim programı boyunca öğrenilenlerin birbiri üzerine inşa edilerek ilerleyebilmesi için ön koşul niteliği taşıması bakımından yeterlikler ile birlikte pusulanın en önemli unsurlarından biridir. Öğrenme pusulasının ilk bileşeni olarak çekirdek temeller, diğer tüm bileşenlerin gelişimine katkı sağlaması ve özellikle öğrenci etkenliğini ve dönüştürücü yeterlikleri geliştirebilmek için gerekli alt yapıyı oluşturması bakımından oldukça önemlidir.

OECD Eğitimin ve Becerilerin Geleceği 2030 projesi, çekirdek temelleri üç başlık altında sınıflamaktadır. **Bunlar; okuryazarlık ve matematiksel becerileri kapsayan bilişsel temeller, fiziksel ve ruhsal sağlığı kapsayan sağlıkla ilgili temeller ve ahlak, etik, dijital okuryazarlık ve veri okuryazarlığını kapsayan sosyal-duygusal temellerdir.** Bir öğrencinin sahip olması gereken çekirdek temelleri oluşturan bilgi, beceri, tutum ve değerler birbiriyle yarışan kavramlar olmaktan ziyade birbirine tutunarak bütüncül olarak gelişen ve bütüncül olarak geliştiginde bireyi amacına ulaştıran kavramlardır.

Dönüştürücü yeterlikler:

OECD Eğitimin ve Becerilerin Geleceği 2030 projesine göre **yeterlik; bilgi, beceri, tutum ve değerlerden oluşan bütüncül bir kavramdır.** Ancak yeterlik sadece bu özelliklerin edinilmesi anlamına da gelmeyip bu özellikleri karmaşık durumlar ve belirsizliklerde ortaya çıkan ihtiyaçları karşılamak amacıyla tutarlı ve bilinçli bir şekilde eyleme yansıtmayı da kapsamaktadır.

Dönüştürücü yeterlikler ise öğrencilerin içinde yaşadığı toplumu dönüştürmek ve geleceği inşa etmek için ihtiyaç duyduğu bilgi, beceri, tutum ve değerlerin tamamına karşılık gelmektedir.

Bu yeterlikler, bir yandan bireyin kendi bakış açısını yansıttığı ve geliştirdiği bireysel dönüşüme katkı sağlarken bir yandan da değişen dünyayı nasıl etkilediğini ve şekillendirdiğini anlamaya yol açması bakımından da dönüştürücü bir güce sahiptir. **Dönüştürücü beceriler, öğretim programları ve okuldaki tüm pedagojik süreçlere dahil edilerek öğretilebilir ve öğrenilebilir niteliklerdir.**

OECD Öğrenme Pusulası 2030'da yer alan dönüştürücü yeterlikler; yeni değerler yaratmak, gerilim ve ikilemleri çözmek ve sorumluluk almak şeklinde üç başlıkta ele alınmaktadır.

Öğrenci etkenliği ve ortak etkenlik:

Öğrenci etkenliği, OECD Öğrenme Pusulası 2030'daki haliyle en öz biçimde, öğrencilerin kendi eğitimlerinde aktif rol alma yeteneği olarak düşünülebilir. **Öğrenci etkenliği, öğrencilerin kendi yaşamlarını ve çevresini olumlu anlamda etkileme, değişimi tetikleyecek sorumlulukta hareket etme, bir amaç edinme kapasitesine sahip olma ve yansıtıcı düşünmeyi gerçekleştirmeye yönelik yetenek ve isteğe sahip oldukları ilkesine dayanmaktadır.**

Öğrenciler, etken olmaya başladığında onları fiziksel ve ruhsal açıdan iyi olma haline götürecek derecede yüksek motivasyon, umut, öz yeterlik ve gelişim odaklı bir zihin oluşturma süreci de başlar.

Öğrenci etkenliği, başkaları tarafından verilmiş karar, tercih ve talimatlara harfiyen uymaktan ziyade öğrencinin kendi iradesiyle harekete geçmesi, kendi karar alma ve tercihte bulunma sorumluluğuna sahip olması anlamına gelmektedir.

Dolayısıyla; öğrenci özerkliği, öğrencinin sesi, öğrencinin seçimi gibi kavramlarla eş anlamlı olmaktan ziyade bu kavramlardan çok daha fazlasını, daha karmaşık bir süreci ifade eder. Öğrenciler kendi öğrenmelerinden sorumlu kişiler olduklarında, yani neyi nasıl öğrenecekleri konusuna karar vermede aktif bir rol oynadıklarında, öğrenmeye daha yüksek motivasyonla sarılmakta ve öğrenme amaçlarını daha iyi tanımlayabilmektedir. **Etken öğrencilerin ayrıca, yaşamları boyunca kullanacakları "öğrenmeyi öğrenme" becerisine sahip olma olasılığı daha yüksek olmaktadır.**

Öngörü-eylem-yansıtma döngüsü:

Öngörü-eylem-yansıtma döngüsü, öğrenenlerin kendi düşünme kabiliyetlerini sürekli olarak geliştirdiği, bir amaca yönelik olarak bilinçli bir şekilde eyleme geçtiği ve sürekli yinelenen bir öğrenme sürecidir.

HAFTALIK BİLGİLENDİRME RAPORU MEDYA VE KURUMSAL İLETİŞİMDEN SORUMLU GENEL BAŞKAN BAŞDANIŞMANLIĞI

Öngörü aşamasında öğrenci, bugün attığı adımların gelecekteki olası sonuçlarını kestirme konusunda bilinçli olmayı öğrenir. Eylem aşamasında öğrenci, bütüncül iyi olma halini sağlamaya yönelik eyleme geçme isteği ve kapasitesini geliştirir. Yansıtma aşamasında ise bireysel, toplumsal ve çevresel iyi olma haline doğru giden yolda düşünme pratiklerini geliştirir.

Öğrenciler ÖEY döngüsü içinde planlama, deneyim ve yansıtma süreçlerini yaşayarak kendi anlamlandırma sürecini derinleştirir ve olaylara bakış açısını genişletir. **ÖEY döngüsü, gelişimsel ve sosyal öğrenme kuramlarından temellendiği ve pek çok bağlama uyarlanabildiği için öğrencilerin yalnızca okulda değil, yaşamları boyunca deneyimleyebilecekleri bir süreçtir.**

Aynı zamanda, pusuladaki diğer süreçlerle birlikte bütüncül olarak ilerletildiğinde öğrenci etkenliğinin ve dönüştürücü yeterliklerin gelişiminin hızlandırılmasına önemli derecede katkı sunar.

ÜNİVERSİTELERDE KADIN PROFESÖRLER

YÖK'ün 2020-2021 İstatistiklerine göre, Türkiye'de 129'u devlet, 74'ü vakıf ve 4'ü vakıf meslek yüksekokulu olmak üzere 207 yükseköğretim kurumunda, 8 milyon 219 bin 518 öğrenci, 90 bin 338 öğretim üyesi, 180 bin 65 öğretim elemanı bulunuyor. Aynı istatistiğe göre, akademiye 10 bin 11 kadın profesör görev yapıyor.

Ancak, akademik kadrosunda hiç kadın profesör bulunmayan üniversiteler olduğu da paylaşılan istatistiklerde dikkat çekiyor.

YÖK verilerine göre, akademik kadrosunda kadın profesör bulunmayan üniversiteler:

- Iğdır Üniversitesi, 9 bin 950 öğrenci - kadın profesör sayısı SIFIR
- Hakkari Üniversitesi, 2 bin 701 öğrenci - kadın profesör sayısı SIFIR
- Kilis 7 Aralık Üniversitesi, 9 bin 362 öğrenci - kadın profesör sayısı SIFIR
- Bingöl Üniversitesi, 15 bin 650 öğrenci - kadın profesör sayısı SIFIR
- Sivas Bilim ve Teknoloji Üniversitesi, 102 öğrenci - kadın profesör sayısı SIFIR

Akademik kadrosunda BİR kadın profesör bulunan üniversiteler:

- Şırnak Üniversitesi, 3 bin 972 öğrenci - kadın profesör sayısı BİR
- Bayburt Üniversitesi, 13 bin 328 öğrenci - kadın profesör sayısı BİR
- Samsun Üniversitesi, 3 bin 735 öğrenci - kadın profesör sayısı BİR
- Gaziantep İslam Bilim ve Teknoloji Üniversitesi, 796 öğrenci - kadın profesör sayısı BİR
- Ankara Bilim Üniversitesi, 393 öğrenci - kadın profesör sayısı BİR

Akademik kadrosunda İKİ kadın profesör bulunan üniversiteler:

- Ardahan Üniversitesi, 5 bin 502 öğrenci - kadın profesör sayısı İKİ
- Artvin Üniversitesi, 10 bin 569 öğrenci - kadın profesör sayısı İKİ
- Ağrı İbrahim Çeçen Üniversitesi, 12 bin 370 öğrenci - kadın profesör sayısı İKİ
- Kayseri Abdullah Gül Üniversitesi, 2 bin 417 öğrenci - kadın profesör sayısı İKİ
- Malatya Turgut Özal Üniversitesi, 3 bin 827 öğrenci - kadın profesör sayısı İKİ

SAĞLIKTA CİNSİYET EŞİT-SİZ-LİĞİ

Kadın – Erkek eşitliğini sağlamaya yönelik olarak Türkiye; Kadınlara Karşı Her Türlü Ayrımcılığın Önlenmesi Sözleşmesi (CEDAW, 1985) başta olmak üzere, Pekin Deklarasyonu ve Eylem Planı (1995), Çocuk Hakları Sözleşmesi (1994), Binyıl Kalkınma Hedefleri (2000), Sürdürülebilir Kalkınma Hedefleri (2015); Ekonomik, Sosyal ve Kültürel Haklar Sözleşmesi (2003), Avrupa Sosyal Şartı (1989) gibi birçok uluslararası anlaşma ve taahhütlere bağlılığını bildirmiştir. 2017 yılı Dünya Ekonomik Forumu Toplumsal Cinsiyet Eşitliği Uçurum Endeksi'ne göre, Türkiye, 144 ülke arasında 131. sırada bulunmaktadır.

Türkiye'de toplumsal cinsiyet eşitsizliği, hayatın her alanında kendisini hissettirmeye devam etmektedir. Ataerkil sistem, kadınların yaşam hakkından çalışma hakkına, eğitime erişimden sağlık hakkına pek çok alanda kadınlar aleyhine eşitsizliği üretmektedir. Türkiye'nin bu kavram ile sınırı süregelmektedir. Yıllardır dile

HAFTALIK BİLGİLENDİRME RAPORU

MEDYA VE KURUMSAL İLETİŞİMDEN SORUMLU GENEL BAŞKAN BAŞDANIŞMANLIĞI

getirilen eşitlik talepleri dikkate alınmadığı gibi eşitsizliğin derinleşmesine yol açan politikalar izlenmektedir. Cinsiyet eşitsizliğinin yaşandığı ama birçok kişinin görmezden geldiği veyahut bilmediği diğer bir alan ise sağlığa erişim konusudur.

Sağlığa erişim hakkı en temel haklardan biridir. Yaşam hakkını, çalışma, eğitim vb. birçok hakkı etkileyen sağlığa erişim hakkı konusunda çalışmalar yapılmakta ve istatistikler derlenmektedir. Bu doğrultuda çerçeve çizilmesi ve Türkiye’de sağlık alanının cinsiyet eşitsizliklerini ortadan kaldırmaya yönelik çalışmalara ve ayrıntılı veriye ihtiyaç duyulmaktadır. Cinsiyet Eşitliği İzleme Derneği tarafından “Türkiye’de Katılımcı Demokrasinin Geliştirilmesi: Toplumsal Cinsiyet Eşitliğinin İzlenmesi Projesi” kapsamında hazırlanan “Sağlık Hizmetlerine Erişimde Toplumsal Cinsiyet Eşitliği” raporu, sağlık alanındaki eşitsizlikleri görünür kılan sonuçları bizlere sunmaktadır.

Sağlık hakkı diğer pek çok hak gibi birçok uluslararası sözleşmelerde tanınmıştır. 1948 yılında yürürlüğe giren Dünya Sağlık Örgütü (DSÖ) anayasasında, sağlık, **“sadece hastalık ve sakatlığın olmaması değil, bireyin bedensel zihinsel ve sosyal yönden tam iyilik hâlinde olması”** olarak tanımlanmış; 1948 İnsan Hakları Evrensel Beyannamesi’nde ise, **“herkesin kendisinin ve ailesinin sağlık ve refahı için beslenme, giyim, konut ve tıbbî bakım hakkı”** olduğu vurgulanmıştır.

Türkiye Cumhuriyeti Anayasası’nın yasalar önünde cinsiyet eşitliğini garanti eden **10. Maddesi**, sağlık hakkının dokunulmazlığına hem de talep edilebilirlik boyutlarına yer veren **56. Maddesi** ile sağlıkta cinsiyet eşitliğini kabul etmiştir. Ayrıca Anayasa’nın **90. Maddesi** Türkiye tarafından imzalanmış olan milletlerarası antlaşmaların kanun hükmünde olduğu ve temel hak ve özgürlüklere ilişkin milletlerarası antlaşmalarla kanunların aynı konuda farklı hükümler içermesi nedeniyle çıkabilecek uyuşmazlıklarda, milletlerarası antlaşma hükümlerinin esas alınacağını belirtmiş olması ve taraf olduğumuz birçok anlaşmada sağlıkta cinsiyet eşitliğinin düzenlenmiş olması da sağlıkta cinsiyet eşitliğinin mevzuat anlamında kabul edildiğini göstermektedir.

Sağlık hakkına özel olarak yer veren Birleşmiş Milletler sözleşmeleri;

- İnsan Hakları Evrensel Beyannamesi (25. madde)
- Ekonomik Sosyal ve Kültürel Haklar Sözleşmesi (12. madde)
- Irk Ayrımcılığını Ortadan Kaldırmaya Dair Sözleşmesi (11. madde, 1(f)) Çocuk Hakları Sözleşmesi (24. madde),
- Engelli Hakları Sözleşmesi (25. madde)
- Tüm Göçmen İşçilerin ve Aile Fertlerinin Haklarının Korunmasına Dair Uluslararası Sözleşme (28. ve 43. madde)
- Kadınlara Yönelik Her Türlü Ayrımcılığın Önlenmesi Sözleşmesi (12. madde)

Kadınlara Yönelik Her Türlü Ayrımcılığın Önlenmesi Sözleşmesi (CEDAW)

CEDAW aile planlaması dahil sağlık hizmetlerinden kadınların ve erkeklerin eşit şekilde yararlanmalarını sağlamak ve bu hizmetlerin kullanılmasında ayrımcılığın ortadan kaldırılması konularında taraf devletlere sorumluluklar getirmiştir. Sözleşmenin 12. Maddesinde yapılan düzenlemede

“Madde 12-

1. Taraf Devletler, aile planlaması dahil sağlık bakım hizmetlerinden kadın ve erkeğin eşit olarak yararlanması için, sağlık bakımında kadınlara karşı ayırımı ortadan kaldıran bütün önlemleri alacaklardır.

2. Bu maddenin 1. paragrafında öngörülen hükümler saklı kalmak kaydıyla taraf devletler kadına hamilelik, lohusalık ve doğum sonrası dönemde gerekli hizmetleri sağlayacaklar, hamilelik ve emzirme sırasında yeterli beslenme ile birlikte, gerektiğinde bedava hizmet vereceklerdir.”

İfadeleri yer almıştır.

Komitenin ayrıca kabul ettiği 24 Nolu tavsiye kararı tamamen kadın ve sağlık konulu olmakla birlikte sözleşmenin “sağlık” başlıklı 12. Maddesine ilişkin açıklamalarını ve taraf devletlerin yükümlülüklerini içermektedir.

Normlar Bağlamında Sağlıkta Cinsiyet Eşitliği

Ekonomik Sosyal ve Kültürel Haklar Uluslararası Sözleşmesi’nin 12. Maddesi; **“ırk, renk, cinsiyet, dil, din, siyasi ya da başka fikir, ulu- sal ya da toplumsal köken, mülkiyet, fiziksel veya zihinsel engellilik, sağlık durumu**

HAFTALIK BİLGİLENDİRME RAPORU

MEDYA VE KURUMSAL İLETİŞİMDEN SORUMLU GENEL BAŞKAN BAŞDANIŞMANLIĞI

(HIV/AIDS dâhil olmak üzere), cinsel yönelim, medeni, siyasi, sosyal veya diğer statüler bakımından sağlık hakkından herkesin eşit şekilde faydalanmasını ve sağlık hakkının herkes tarafından eşit şekilde kullanılmasını ortadan kaldıracak veya zedeleyici etki ve amaca sahip her türlü ayrımcılığı” yasaklamaktadır.

Sağlık hakkına erişimin kısıtlı olması, bireye uygun ve nitelikli sağlık hizmetlerinin yokluğu, kötü muamele, sunulan hizmetlerin bedensel, kültürel, dinî ve diğer yönlerden kabul edilebilir olmaması, zorla veya bireyin aydınlatılmış onamı alınmadan yapılan uygulamalar, bu normun yaşama geçirilmesi önünde engeldir. İnsanların onurlu bir hayat sürdürme hakları, İnsan Hakları Evrensel Beyanname, Ekonomik Sosyal ve Kültürel Haklar Sözleşmesi, Avrupa Sosyal Şartı, CEDAW, Çocuk Hakları Sözleşmesi, Engelli Hakları Sözleşmesi gibi insan hakları sözleşmeleriyle güvence altına alınmıştır.

Kadınların güçlenmesi, kadınların, eğitim, istihdam, karar mekanizmalarına katılım, sağlık gibi birçok alanda haklarının teslim edilmesi, bu alanlarda ayrımcılığa maruz kalmadan var olabilmeleri anlamına gelmektedir. Kadınların, güçlenmelerinin koşullarını yaratacak olan her türlü ayrımcılıktan uzak yaşama hakları, CEDAW ile garanti altına alınmıştır. Kadınların güçlenmesi ve kadınların insan haklarının hayata geçirilmesi arasındaki ilişki, 1994 yılında UNKK’de dile getirilmiş; aynı zamanda, cinsel haklar ve üreme hakları kavramlarına açıklık kazandırılarak, kadınların güçlenmesi ile ilişkisine de dikkat çekilmiştir.

Türkiye’de Sağlık ve Cinsiyet Eşitliği

Türkiye’de Sağlık Bakanlığı 1920 yılında kurulmuştur. 1930 yılında kabul edilen ve hala birçok maddesi yürürlükte olan 1593 Sayılı Umumi Hıfzıssıha Kanunu da sağlığı doğrudan etkileyen yasalardan biri olduğu kabul edilmektedir. 1950’li yıllarda ülke nüfusunun düşüklüğüne bağlı olarak izlenen pronatalist nüfus politikası” sonucu, toplam doğurganlık hızı (bir kadının 50 yaşına varana dek doğurduğu ortalama canlı çocuk sayısı) 7’yi aşmış; ve buna bağlı olarak istenmeyen gebeliklerde ve “kadının kendi müdahalesi ile meydana gelen sağlıksız düşükler” nedeniyle anne ölümlerinde ciddi artış kaydedilmiştir. Kadın sağlığının gelişimi incelendiğinde; 1950’li yıllarda uygulanan politikaların kadınlar açısından büyük bir sağlık hakkı ihaline yol açtığı ortadadır.

CEİD “Sağlık Hizmetlerine Erişimde Toplumsal Cinsiyet Eşitliği” raporundan bazı veriler

- Yıllık doğum hızı 2010 yılında 1.2 iken 2030’da 0.7, 2050’de ise 0.1 olacağı öngörülmektedir. TÜİK verilerine göre kadınların ortalama yaşam süresi 80.7 iken, erkeklerin toplam yaşam süresi 75.3’tür.
- Anne ölümleri ile ilgili verilere göre gebeliğe bağlı ölüm oranı yüzbin kadında 38.3’tür.
- 18 yaş altı annelik oranı % 4.6’dır. (Türkiye’de Nüfus ve Sağlık Araştırması – TNSA – 2013)
- Kadınların %34.5’i gebe kalılabilecek döneme ilişkin bilgisi yok iken doğru bilen kadınların oranı %27’dir. Gebelikten korunma yöntemlerine ilişkin istatistiklerde ise kadınların %73’ünün korunma yöntemlerinden birini kullandığı ortaya çıkmıştır. İsteyerek düşük oranı 100 gebelikte %4.7 iken kendiliğinden düşük oranı 100 gebelikte %14’tür. (TNSA – 2013)
- Çocuk istemeyen ve ayrıca gebelikten korunma yöntemlerinden birini kullanmayan kadınların oranı %6 olarak verilere yansımıştır. (TNSA – 2013)
- Cinsiyetlere göre kanser hastalığının dağılımı incelendiğinde erkeklerde 100binde 173 olan oran kadınlarda 100binde 246’ya çıkmaktadır. Kadınlarda en çok görülen kanser türlerinin ise %43 ile meme kanseri, % 20,7 tiroid ve %13,8 kolorektal kanser olduğu görülmektedir.
- Engellilik açısından veriler incelendiğinde ise herhangi bir yardım alamadan merdiven çıkamayacak durumda olan erkeklerin oranı %5 iken kadınlarda bu oran %12,4’tür.

Tespit ve Öneriler

Halk sağlığı kurumlarında isteyerek kürtaj hizmetlerinin kaldırılması ile birlikte tıbbi müdahale olmadan gerçekleşen düşüklerde artış yaşanmıştır. Dolayısıyla anne ölümlerinde de artış kaydedilmiştir. Bu doğrultuda kürtaj hizmetlerinin tekrar düzenlenmesi için gerekli çalışmaların yapılması gerekmektedir.

Üretilen politika belgelerinde ve çalışmalarında daha sık olarak üreme sağlığı, aile planlaması, üreme ve cinsel haklar konularına yer verilmesi bu doğrultuda farkındalık yaratacağı gibi resmi belgelerde daha sık kendine yer bulan bu kavramlar günlük hayatta da kendine daha fazla yer bulmaya başlayacaktır. Aile planlamasına ihtiyaç duyan birçok aileye ulaşılamamaktadır. Her üç aileden biri aile planlaması hizmetlerine erişemediğini belirtmiştir. Doğum kontrolü karşıtı söylemler ve politik olarak kadın doğurganlığının teşvik edilmesi “karşılanmamış aile planlaması ihtiyacı”nı artırmaktadır.

HAFTALIK BİLGİLENDİRME RAPORU

MEDYA VE KURUMSAL İLETİŞİMDEN SORUMLU GENEL BAŞKAN BAŞDANIŞMANLIĞI

Türkiye anne ölüm oranı ve adölesan doğum oranı; insani gelişme endeksinin ortalamasının gerisinde kalmıştır. Sağlık hizmetlerinde yaşanan gelişmeler ve teknolojik imkanların hastalık tespitinde ve tedavisinde daha çok kullanılmaya başlaması ile birlikte bu oranların en düşük düzeye gelmesi için gerekli tespit çalışmalarının yapılması ve gerekli uygulamaların hayata geçirilmesi gerekmektedir.

Yapılacak çalışmalar ile öncelikle kadınlara özgü hastalıklara karşı geliştirilmiş sağlık uygulamalarının diğer birçok hastalık ve tedavide olduğu gibi SGK kapsamına alınması, her kadına belli aralıklarla meme kanseri taramalarının ve HPV aşısı gibi uygulamaların ücretsiz sunulması; doğum kontrol yöntemleri ile ilgili gerekli çalışmaların yapılarak kadınların hepsinin bilgi sahibi olmasının sağlanması ve doğum kontrol yöntemlerine erişimlerinin sağlanması; gebeliğe bağlı ölüm oranı, 18 yaş altı gebelikler ile ilgili geniş kapsamlı çalışmalar yapılması ile birlikte sağlıkta cinsiyet eşitliğinin sağlanması yolunda adımlar atılmış olacaktır.

1 ÇALIŞAN, 7 YÖNETİCİ, 417 BİN LİRA HUZUR HAKKI VE İKRAMIYE

Sudan'da tarım yaptırabilmek için kurulan şirkette, tek bir personel, yedi tane Yönetim Kurulu Üyesi var. Herhalde bu yedi yönetici, o bir tanecik personellerini sırayla yönetiyorlar, ona gözleri gibi bakıyorlardır. Öyle ya, bu yönetim görevi için yedi Yönetim Kurulu Üyesine 2020 yılında ödenen huzur hakkı ve ikramiyelerin toplamı 416 bin 695 lira 74 kuruş. Çiftçi adeta değirmen taşının arasındaki buğday gibi ezilmiş, limon gibi sıkılmış bahane; huzur hakları, ikramiyeler şahane.

Ekonomik Krize Devlette Yönetim Krizi Eklendi, Salgın Tuz Biber Oldu

Sıcak paraya ve borca yaslanan büyüme stratejisi nedeniyle, ekonomimiz 2013'ten sonra patinaja başladı. Benzerlerinden hızla ayrıştı. Kırılgan ekonomi listelerinde ilk başlarda değişmez ülkelerden biri oldu. Bunun üstüne tek kişilik ucube rejim, 2018'de fiilen hayata geçti. Ekonomik krize, bu seferde devlette derin bir yönetim krizi eklendi. 2020 yılında baş gösteren salgın ise işin tuzu biberi oldu. Salgının borca yaslanarak çözülmeye çalışılması, krizler sarmalını büyük bir buhrana çevirdi.

Ukrayna Tarafından Yalanlama Büyük Skandal

Ülke saray imalatı derin bir buhrandayken, Rusya Ukrayna'yı işgal etti. Birkaç gün önce iki ülkenin Dışişleri Bakanları, Antalya'da bir araya geldi. Bir sonraki toplantının da Türkiye'de yapılacağı şimdilerde konuşuluyor. Türkiye'nin bu krizde yapıcı, arabuluculuk rolü oynaması son derece önemlidir. Ama tek kişilik keyfi yönetim nedeniyle ülkemizin jeostratejik konumunun ve Montrö'nün sunduğu fırsatları kaçırma riski de vardır. Burada önemli olan dış politikayı iç politikaya alet etmemektir, soğukkanlı olmak ve devlet ciddiyeti gerekmektedir. Erdoğan'ın son yaptığı "Altı maddeden dördünün üzerinde uzlaşma sağlandığı" açıklamasıyla, bunun tam tersi bir gelişme olmuştur. Bu ülkemizin güvenilir arabulucu olma vasfına zarar vermiştir. Tabii sonunda da Ukrayna Dışişleri Bakanlığı Türkiye Cumhuriyetinin Cumhurbaşkanını, AK Parti Genel Başkanını yalanlamıştı. Tabii bu büyük bir skandal...

Slovenya, Ermenistan Ve Gürcistan'ın Toplam Nüfusu Kadar İşsizimiz Var

Artık 11 ayın sultanı, mübarek Ramazan ayına sayılı günler kaldı. Ramazanın ülkemizde ve dünyada huzura, barışa ve refaha vesile olmasını diliyoruz. Ama üzülerak şunu da ifade etmemiz gerekir ki, Saray hükümeti, ülkemizde huzur da, bereket de bırakmamıştır. Yurttaşlarımızı öyle bir borç batağına sürüklemiştir ki, milletimiz nefes alamaz hale gelmiştir. Son bir yılda, kredisini ödeyemeyenlerin sayısı neredeyse dörde katlanmıştır. Kredi kartını ödeyemeyenlerin sayısı ise ikiye katlanmıştır. Millet sadece bankalara değil, devlete olan vergi borçlarını da ödeyememektedir. Son iki yıldır vergide tahsilat oranı dibe vurmuştur. Tahakkuk eden her 100 liralık verginin ancak 80 lirası tahsil edilebilmektedir. Ucube rejim, milletimizi sadece borca ezdirmemiştir. Hayat pahalılığıyla da perişan etmiştir. İşsizlik, enflasyon milleti ezip geçmiştir. Saray'ın; "Öyle büyüdük, böyle şahlandık" diye böbürlendiği 2021 yılında, TÜİK'in makyajlı rakamlarıyla dahi gerçek işsiz sayımız 85 bin kişi artmıştır. 8 milyon 770 bine çıkmıştır. İşsiz vatandaşlarımızın sayısı dünya üzerindeki 98 ülkenin nüfusundan fazladır. Slovenya'nın, Ermenistan'ın ve Gürcistan'ın çoluk, çocuk, genç, yaşlı tüm nüfusunu toplayın bizdeki işsiz sayısına ancak ulaşabiliyor.

Nebati Bakan'a Göre Genç Olmak Çok Tatlı...

İŞKUR'a başvuran, 15-24 yaş arası gençlerin sayısı 1 milyon 31 bin 612'ye çıktı. Her 3 kayıtlı işsizden biri, 15-24 yaş arası gençlerden oluşuyor. Aynı yaş grubunda ne bir işte çalışan ne de okuyan gençlerimizin sayısı 3 milyon. Her dört gençten biri evinde oturuyor. Ev genci olmuş. Artık okumak da işe yaramıyor. Ülkemizdeki her üç işsizden biri ise üniversite mezunu... Ama Hazine ve Maliye Bakanına göre, ülkemizde genç olmak "çok tatlı" bir şey! Sarayın gençleri için elbette hayat tatlı olabilir. Ne de olsa onların üçer, beşer maaşı var. Lüks arabaları var, saray yavruları var, köşkler var, yalılar var, elde edilen servetler sıradan işler. Bunlara hayat tatlı. Aslında

HAFTALIK BİLGİLENDİRME RAPORU

MEDYA VE KURUMSAL İLETİŞİMDEN SORUMLU GENEL BAŞKAN BAŞDANIŞMANLIĞI

bunlara hayat tatlı olmasın da, kime olsun? Ama milletimizin gençleri için hayat zehir olmuş durumda. Adıyaman'da, Sağlık Bakanlığı'nın açtığı 19 kişilik temizlik kadrosuna 17 binden fazla insan başvuruyor. Ne acıdır ki, bunların 2 bin 170'i üniversite mezunu.

İş Bulmakla da Mesele Bitmiyor

Diyelim okudunuz, diyelim bir iş de buldunuz. Mesele orada da bitmiyor. Bu ülkede ciddi bir çalışan yoksulluğu var. Ülkede asgari ücret ortalama ücret haline gelmiş. Asgari ücret geçen senenin sonunda artırılmış ama iki ay üzerinden geçtikten sonra açlık sınırının altına düşmüş. Sendikaların son verilerine göre; açlık sınırı, şu anda asgari ücretin 1.500 lira üzerine çıkmış. Yoksulluk sınırı ise asgari ücreti dörde katlamış vaziyette. Artık yeni bir yuva kurmak da çok zor... Ev eşyalarının fiyatı sadece bir yılda yüzde 70 ile yüzde 115 arasında artmış. Bu koşullarda milletin evlatlarının yüzü de, gözü de nasıl gülecek?

Bu Kadar Yemeği Mideye İndirince Hazım Problemi Kaçınılmaz

Saray ve şürekâsı bolluktan, bereketten dem vururken; milletin karnını doyuracak hali kalmadı. Ülkemizde iki günde bir sofrasına; bir kap et, balık veya tavuk yemeği koyamayan, 30 milyon 538 bin yurttaşımız var. Bu sayıları biz imal etmiyoruz, bu sayılar TÜİK'e ait. O da 2020 verilerine göre. Bugün kıymanın kilosu markette olmuş 120 lira... Millet ucuz et almak için Et ve Süt Kurumu kuyruklarında... Peygamberimizin sahih bir hadisi var. "Komşusu açken tok yatan, bizden değildir." Millet yemeye kuru ekmek bulamıyor ama sarayın öğlen yemeği menüsünde, Anadolu aş, Antep usulü kuru dolma, kereviz salata, talaş böreği, kuzu incik kızartması, bademli basmati pilav ve tahinli profiterol var. Bunu nereden mi öğrendik? AK Partili eski vekillerine, milletin kesesinden servis edilen yemek menüsü her yerde yayınlandı. Peki, sarayın akşam yemeği menüsünde ne var? Pataşur içerisinde Çerkes tavuğu. Zencefilli somonlu suşi, tartalet içerisinde Antakya usulü humus, kornişona sarılı dana rozbif, susamlı levrek simidi, bir de bunları mide de yumuşatmak için, liçi meyvesi eşliğinde efululiler, chia tohumu eşliğinde, ejder meyveli smoothiler, starex meyvesi eşliğinde aloeveralar. Tabi saray ve şürekâsı, gün içerisinde bu kadar yemeği mideye indirirse, ister istemez bir hazım problemi de yaşıyor.

Manda Yoğurtlu Reçeteye Kul Hakkını Sindiremezler

Milleti unutan, halini görmeyen, milletin feryadını duymayan Sarayın Kibirlisi, işte bu duruma da şifa reçetesi veriyor. Millete, akşam yatmadan, manda yoğurdunu, kestane balıyla, Medine hurmasıyla ve yulafla karıştırıp yatmadan şifa niyetine nasıl yediğini anlatıyor. Bugün bu ülkede Saraylılar, açlıktan verem olana "kestane balı ye" diyorlar. Ne diyelim: "Yoksulluk kader olamaz, kader değildir. Firavunlar bile böyle gaddar değildir" diyor ünlü şarkıcımız. Tok, açın halinden anlamaz. Saray'da milletin halinden anlamaz. Hadi bizi dinlemiyorsunuz, kendi arkadaşlarınızın sesini dinleyin. AK Parti'nin, Meclis Başkanlığını da yapmış kurucularından biri, daha iki gün önce, "Evlıya Çelebi, dağlarından yağ, ovalarından bal akan memlekette, yağların balların fiyatına erişemediğimiz bu günleri görse kahrından ölürdü" dedi mi? Dedi. Ne diyor büyük şair Tefvik Fikret: "Bu sofracık, efendiler, ki iltikama muntazır, huzurunuzda titriyor, şu milletin hayatıdır; şu milletin ki mustarip, şu milletin ki muhtazır, fakat sakın çekinmeyin, yiğün, yutun, hapır hapır." Saraydaki menüleri sindirmek için şifa reçeteleri olanlar, bu ülkede yedikleri kul haklarını sindiremezler. Maalesef bunun için bir şifa reçetesi daha icat edilmedi.

Asgari Ücret Her Ay Enflasyon Nispetinde Artmalı

Saray'ın kibirlisi, "Manda söğüt dalına yuva yapmış, yavrusunu sinek kapmış, sütü de yoğurdu da bana kalmış" derken, asgari ücretliler, dar ve sabit gelirli milyonlar, hayat pahalılığı altında her gün biraz daha eziliyor. Ülkeyi yönettiklerini sananlardan her gün bir başka ses yükseliyor. AK Parti'nin milletvekilleri, "Asgari ücret sene ortasında artacak" derken, Çalışma Bakanı "Asgari ücrette artış tartışmalarını anlamlı bulmuyorum" diyordu. Sonunda Sarayın kibirlisi de çıktı, "Daha 3 ay oldu, sene ortasında bakarız" dedi. Buradan çağrıda bulunuyoruz. Ülkeyi mahkûm ettiğiniz bu enflasyonda, milleti hayat pahalılığına ezdirmemek için, başta asgari ücret olmak üzere, tüm maaş ve aylıkların, artık her ay, gerçekleşen enflasyon nispetinde artırılması gerekiyor. Çünkü emekçinin, emeklinin daha alın teri kurumadan, eline geçen para buharlaşıp gidiyor. Bilhassa gıda enflasyonu gibi, ulaştırma gibi, sağlık gibi zorunlu ihtiyaçların fiyatı bu denli yüksek seviyelere çıkmışken, ücret, maaş ve aylık artışları daha fazla geciktirilemez.

Başka Ülkeler Destek Veriyor, Bizdeki Hükümet Vatandaşa Bindiriyor

Hep söylüyoruz. Saray ve şürekâsı, milletin sesini duymuyor, halini görmüyor. Milletle adeta açıktan alay ediyor. Ekonomide bir türlü dikiş tutturamayan Nebati Bakan, satın alma gücü paritesine göre karşılaştırıldığında benzinin, mazotun bizde "çok, çok ucuz" olduğunu söylüyor. Beyefendi bu kimin satın alma gücü paritesine göre? Millette satın alma gücü mü kaldı? Asgari ücretin satın alma gücü paritesiyle; İngiliz 1.107 litre, Hollandalı 775 litre, Alman 745 litre, Yunan 406 litre, Romen 313 litre motorin alıyor. Bizde ise ekonomiyi bu hale

HAFTALIK BİLGİLENDİRME RAPORU

MEDYA VE KURUMSAL İLETİŞİMDEN SORUMLU GENEL BAŞKAN BAŞDANIŞMANLIĞI

getirdiğiniz için, sadece 179 litre alabiliyor. Ama bu yetmiyor, orada ekonomiyi yönetenler milletin sesini duyuyor, yükselen enerji fiyatları karşısında, orta ve dar gelirli yurttaşlarını rahatlatılmak için, vergi mükellefi her bir çalışana, bir defaya mahsus 300 Avro ödeyeceklerini açıklıyorlar. El alem vatandaşına destek üstüne destek veriyor. Bizdeki Hükümet pompa fiyatlarına bindirdikçe bindiriyor. Sonra da Bakan çıkıyor. Yüzü kızarmadan “bizde akaryakıt çok çok ucuz” diyebiliyor.

Çiftçinin Gerçekten de Deli Olması Gerek

Geçtiğimiz gün de Genel Başkanvekilleri, yine çıktı, çiftçiye “Maliyete bakmayın, deliler gibi ekin, dağı taşı ekin” diye akıl verdi. Bu maliyetlerle, bu desteklerle çiftçinin ekim yapması için, gerçekten de deli olması gerek. Bunların saçmalama hızına artık yetişemez olduk. Çiftçide tarlasını ekecek hal mi bıraktınız? Gübre fiyatı katlanmış, tohum fiyatı katlanmış, ilaç fiyatı katlanmış. Geçtiğimiz yıl Ramazan öncesinde 780 liraya dolan traktör deposu, bugün 2 bin 850 liraya doluyor.

1 Çalışan, 7 Yönetici, 417 Bin Lira Huzur Hakkı Ve İkramiye

Saray bu işleri bırakmış, Afrika’da, Sudan’da tarım yaptırabilmek için şirket kuruyor. Şirketin sermayesi 66,5 milyon lira. Ortaklık yapısı: Yüzde 80’i TİGEM’e, yüzde 20’si de Sudan Tarım ve Ormanlık Bakanlığına ait. Şirketin tek bir personeli var. Bu tek bir personele karşılık yedi tanede yönetim kurulu üyesi var. Herhalde bu yedi yönetici, o bir tanecik personellerini sırayla yönetiyorlar, ona gözleri gibi bakıyorlardır. Öyle ya, bu yönetim görevi için Yedi Yönetim Kurulu üyesine 2020 yılında ödenen huzur hakkı ve ikramiyelerin toplamı 416 bin 695 lira 74 kuruş. Çiftçi adeta değirmen taşının arasındaki buğday gibi ezilmiş, limon gibi sıkılmış bahane, huzur hakları, ikramiyeler şahane... Yukarıda söylediğim Tefik Fikret’in şiirinin devamını da getirelim; “Yiyin efendiler, yiyin; bu han-ı iştiha sizin; doyunca, tıksırınca, patlayınca kadar yiyin!”

Besici Artık Gebe Hayvanı Kesime Gönderiyor

Çiftçimiz gibi besici de zor durumda. Saray’ın kibirlisi, sanki besiciyi, yem fiyatları ile karkas et fiyatları arasına sıkıştırıyor, kendisi değilmiş gibi, “Niçin ta Uruguay’dan alalım. Biz kendi ülkemizdeki hayvanları almak suretiyle bu işi bitirelim” diyor. İşte bu kadar milletten ve üreticiden kopuk... Saray bilmiyorsa, biz söyleyelim. Bugün artan maliyetlere dayanamayan besici, gebe hayvanını zaten kesime gönderiyor. Ama “Anası olmayanın, danası olmaz” derler. Damızlık hayvanların kesime gitmesi, zaten sıkıntıda olan hayvan varlığımızın, daha da tükenmesi demek... Bunlar Sarayın umurunda mı? Hiç değil.

Sanırsınız Katar’ın Fahri Cumhurbaşkanı

O kadar dert üstü, murat üstüleri ki, insanlar bir avuç kıymayı üç kuruş ucuza almak için saatlerce kuyrukta bekliyor. Bunların yöneticileri kuyruk olmasın diye ete zam yapıyor. Ama diğer taraftan iki ay içinde, 2,5 milyon küçükbaş hayvanı Katar’a satıyorlar. Vatandaşa zam, Katar’a hizmete devam... Bizim vatandaşımız kuyrukta bekliyor. Bunlar kuzuları, hem de uçakla Katar’a, Katarlılar rahat rahat et yesin diye yolluyor. Sanırsınız bu ülkenin başında oturan Erdoğan, Türkiye Cumhuriyeti’nin Cumhurbaşkanı değil, Katar Devleti’nin Fahri Cumhurbaşkanı... Sakarya Tank Palet, Katar’a... Borsa İstanbul’un yüzde 10’u, Katar’a... Talan İstanbul üzerindeki araziler, Katar’a... Milletin yiyemediği, ulaşamadığı etler Katar’a... Arkadaş, bu nasıl bir Katar aşkıdır?

Et Ve Süt Fiyatları Kısırdöngüye Girdi

Sadece çiftçi, besici değil, süt üreticisi de kan ağlıyor. Çiğ süt fiyatı 4 lira 70 kuruş. 1 Nisan’dan itibaren de 5 lira 70 kuruş olacakmış. Tabii bu hemen markete de yansiyacak. Ama bu çiftçinin sorununu çözüyor mu? 50 kiloluk yem geçen sene 105 lira, bu sene 280 lira. Yem maliyeti bir senede 2,5 kat artmış. Arttırılan çiğ süt fiyatı, yem fiyatındaki rekor artışlara yetişemiyor, yetişmesi mümkün değil. Hal böyle olunca da, süt veren inekler de teker teker kesime gidiyor. Et gibi süt de kısır bir döngüye girdi. Artan fiyatlar ve azalan hayvan varlığıyla, önümüzdeki dönemde peynir, tereyağı, yoğurt gibi pek çok ürüne çok daha büyük zamların gelmesi bekleniyor.

Sürekli Şeytan Taşlamaktan Namazsız Kaldılar

Biz buradan yıllardır bağıyoruz. “Mutfaktaki yangını söndürmek için önce tarladaki yangını söndürmeniz gerekir” diyoruz. Kulaklarını tıkıyorlar. Milletin hiçbir derdine deva olamayanlar şimdi ellerinde son kalan, beceriksizliklerine “Hayat pahalılığının sebebi, küresel enerji ve emtia fiyatlarındaki artış” diye bahane bulmaya kalkıyorlar. “Ekonomide devrim yapıyoruz. Her devrimde böyle sıkıntılar olur” gibi garip hikâyelerde anlatıyorlar. Bunlar sürekli şeytan taşlamaktan, namazsız kalmış vaziyettedir. Her müflis bezirgân gibi şimdi eski defterleri karıştırıyorlar.

HAFTALIK BİLGİLENDİRME RAPORU

MEDYA VE KURUMSAL İLETİŞİMDEN SORUMLU GENEL BAŞKAN BAŞDANIŞMANLIĞI

Milletin İstirabı Hükümet için Örtük Maliyet

Ekonomide çok bilinen bir kuraldır: Her tercih, aynı zamanda bir vazgeçistir. Çünkü ekonomide alınan her kararın, bir açık, bir de örtük-alternatif maliyeti vardır. Bugün bu ülkede milletimiz buz gibi soğuklarda, sabahtan akşama kadar kuyruklarda bekliyorsa, yağ kuyrukları, ekme kuyrukları, et kuyrukları, soğan, patates kuyrukları artık vakayı adiyeden olduysa, bunun sebebi ekonomide alınan yanlış kararlardır. Bugün milletimiz neden kuyruklarda beklemek zorunda? Et ve Süt Kurumu'nun başında oturan kişi, hangi cesaretle, "Baktık kuyruklar uzundu, biz de zam yaptık" diye utanmadan sıkılmadan konuşabiliyor? Bunların tercihlerinde millet yok. Bunlar için milletin çektiği ıstırap, göz ardı edilebilecek bir örtük maliyetten ibaret. Saray ve şürekâsının gözleri ışıl ışıl parlasın da, bir avuç yandaş abat olsun da, faiz lobileri ihya edilsin de varsın millet kış ayasında kuyruklarda beklesin.

27 Milyar Liralık Büyük Kıyak

Nebati Bakan; Türk Lirası mevduatı, Amerikan Dolarına endekslemenin, "Hazine'ye tek bir kuruş maliyeti olmayacağını" söylemişti. Ama alışık olunduğu üzere, hesapları yine tutmadı. Uyarıtmıştı, "2021'in sorunlarına, 1970 model çözümler olmaz" demiştik. Hatta rahmetli Cumhurbaşkanı Özal'ın "Dövizle Çevrilebilir Mevduat" için söylediği: "İnşallah gençlerimiz bundan ders alır. Bir daha böyle hesapsız kitapsız hatalar yaparak, gelecek nesilleri zor taşınan yük altına sokmaz" sözlerini de hatırlatmıştık. Ama dinleyen olmadı. 24 Aralık tarihinden itibaren, 971 bin gerçek kişi ve 29 bin tüzel kişinin dövizle endekli mevduata para yatırdığı anlaşılıyor. "Anlaşılıyor" diyorum, çünkü ortada pek doğru dürüstte bir veri yok. Nedense çok övündükleri bu mevduat verilerine; ciddi bir sansür uyguluyorlar. Nebati Bakan'ın derme çatma açıklamalarından hesaplaya bildiğimize göre, Mart ayının son haftasında, Millet Hazine'sinden 13,8 milyar lira alınıp, bir avuç mevduat sahibinin cebine konmuş. Bunun yanında, bir de şirketlere tatlandırıcı olsun diye vazgeçilen, 13 milyar liralık vergi geliri var. Yani çiftçiye para yok, besiciye para yok, ama milletin kesesinden, şirketlere, bankalara ve bir avuç mudiyeye üç ay mevduat yatırdıkları için 27 milyar liralık büyük bir torpil var.

Hazine'den KKM'ye Yıllık %92 Faiz

Hesap ortada: 24 ve 31 Mart tarihleri arasında ortalama dolar 12 lira 16 kuruş. 25 Mart itibarıyla, 14 lira 83 kuruş. Dolar, TL'ye karşı sadece üç ayda yüzde 22 değerlenmiş. Bankalar müşterilerine kendi ceplerinden ne kadar faiz ödeyecek 3 aylık? Yüzde 4,25. Geriye kalıyor 17,75. Bu farkı kim ödeyecek? Millet Hazinesi ödeyecek. Bunu yıla vurursanız; bir yılda Hazine'nin ödeyeceği faiz yüzde 92'ye geliyor. Tabela faizi kaç? Yüzde 14. Ama bir avuç mevduat sahibine, Hazine tarafından ödenecek faiz yüzde 92. Bu nasıl bir nas? Bunların iş bilmezliğinin, hesapsızlığının, kitapsızlığının, plansızlığının bedelini hep milletimiz ödüyor.

Sıra Eldeki Avuçtakini Satmaya Geldi

Demiştim ya müflis bezirgân, eski defterleri karıştır diye. Tabi karıştırıyor, karıştırıyor ama işin içinden çıkamayınca da sıra eldeki avuçtakini satmaya geliyor. Bugüne kadar 62 milyar dolarlık ata yadigârı fabrikayı, limanı, araziye satmışları. Yetmedi. Kalanı da Saray'ın başına oturduğu Varlık Fonu'na koydular. Teminat gösterip sağdan soldan borç aldılar. Ama bu da yetmedi! Şimdi giderayak kazanın dibini iyice sıyırmaya çalışıyorlar. İşte Ankara'nın "parsel parsel" peşkeş çekildiği dönemde, 801 milyon dolar yatırılarak yapılan Anka-Park sonunda iflas etti. Ankara Büyükşehir Belediyemizin, bu konudaki haklı hukuk mücadelesi devam ediyor.

Çanakkale Köprüsü'nde İn-Cin Top Oynuyor

Çanakkale Köprüsü'ndeki durum... Köprüde bir haftalık bedava kampanyasının ardından "200 liracık" geçiş ücretleri ödenmeye başladı. Aylık 45 bin araç geçiş garantisi verilen yolda şimdi in cin top oynuyor. İnsanlar feribotla karşıya geçmek için uzun kuyruklar oluşturuyor. Hayırdır? Yandaşlarınız doysun diye, feribot seferlerini azaltarak, insanları zorla köprüye yönlendirmeye mi karar verdiniz? Vatandaşları 107 liralık gidiş-geliş ücreti yerine 400 liralık gidiş-geliş ücreti ödemeye mahkum mu etmeye çalışıyorsunuz?

Kazan Sıyırmakla Bitmiyor

Kazan büyük, sıyr sıyr bitmiyor. Şimdi de getirdikleri torba kanunla, Hazinesinin mallarının satışında damping yapacaklarmış. Ama o da yetmiyor. Üstüne üstlük yeni rant alanlarını da yaratmaya çalışıyorlar. Geçtiğimiz haftalarda CHP Ekonomi Masası olarak Safranbolu'daydık. UNESCO Dünya Mirası listesindeki Safranbolu, yeni bir yapılaşma tehdidiyle karşı karşıya. Daha önceki planlarda yapılaşmaya kapalı tutulan alanlar, kentsel bir ihtiyaç ortada yokken bir mevzuat değişikliğine dayanan imar planıyla yapılaşmaya açılıyor. Diğer taraftan Çeşme'nin cennet koylarından birinin etrafındaki 3. derece SİT kapsamındaki tarım arazileri ve zeytinlikler, bakanlık tarafından imara, betonlaşmaya açılmak isteniyor. "İzmir'in Kanal İstanbul'u" olarak adlandırılan bu girişime de Safranbolu'yu betonlaştıracak bu karardan da derhal vazgeçilmelidir. Bunlar sadece İzmir'in, sadece

HAFTALIK BİLGİLENDİRME RAPORU MEDYA VE KURUMSAL İLETİŞİMDEN SORUMLU GENEL BAŞKAN BAŞDANIŞMANLIĞI

Safranbolu'nun sorunu değildir. Türkiye'nin meselesidir. Biz bu katliamları engellemek için elimizden gelen her şeyi yapacağız.

Türkiye'yi Bu Kâbustan Çıkarmak Zorundayız

Türkiye'yi içinde bulunduğu bu kâbustan çıkarmak zorundayız. Toplumunu en geniş yelpazede temsil eden, 6 partimizin yaptığı güç birliği, otoriter bir yönetimi sandıkta yolcu edecek. Ve bu, dünya demokrasi tarihinde de mümtaz örneklerden biri olacak. Artık gün, yaraları sarma günüdür. Artık gün, helalleşme günüdür. Artık gün, kucaklaşma günüdür. Artık gün, uzlaşma günüdür. Artık gün, hep beraber istişareyle hareket etme günüdür. Kutuplaşma Türkiye'mizi çok yordu, hırpaladı. Kutuplaşmadan beslenen mevcut hükümet de, artık gidici olduğunu idrak etti. Bulanık suda balık avlamaya uğraşiyor. Milletimizi en geniş şekilde temsil eden 6 partimiz, demokratik ilkelere dayanan birlikteliklerini, uyum içerisinde götürmeye karardır. Sarayın siyaset mühendisliğine soyunması, nafi bir çabadır. Dünkü tablo bunu bir kez daha herkese göstermiştir.

6 Parti Seçim Güvenliği Çalışma Grubu Oluşturdu

Milli iradeyi parlamentoya tam olarak yansıtmak üzere, seçim güvenliği en öncelikli konu haline gelmiştir. 6 partimiz bu konuda bir çalışma grubu oluşturmuştur. Ekonomide biriken sorunlarımız, Rusya ve Ukrayna savaşı başta olmak üzere, bölgemizde istikrar ve barışı tehdit eden gelişmeler, yine dünkü toplantıda ele alınmıştır. Milletimizi en geniş yelpazede temsil eden 6 partimiz, Türkiye'yi içine düşürüldüğü karanlık günlerden, hızla çıkarma kararlılığındadır.

Bu Karanlığı Yırtıp Atacağız

Gecenin en karanlık anı, şafağa en yakın olduğunuz andır. Ülkemizin ufkunu karartan karanlığı, yırtıp atmaya çok az kaldı. Milletimiz bu Hükümeti gördü. Notunu da verdi. Saray ve ortağının raf ömrü artık sona ermiştir. Saray ahali si sefa sürerken, milletimiz bunca beceriksizliğin cefasını çekmiştir. Şimdi sandıkta artık "yeter!" demeye hazırdır. Biz bunu gittiğimiz her şehirde, girdiğimiz her dükkânda, milletimizin gözlerinin içinde gördük. Cumhuriyetin İkinci Yüzyılında, ortaklarımızla beraber Türkiye'nin ufkunu aydınlatacağız. Biz hazırız, milletimiz hazır.